

Št. 152 (20.780) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

NEDELJA, 30. JUNIJA 2013

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

9 771124 666007

Meje naj padajo, poti nazaj ni

DUŠAN UDOVIČ

Veličastna slovesnost, s katero bodo drevi na Jelačičevem trgu v Zagrebu obeležili vstop Hrvaške v Evropsko unijo, bo prinesla trenutek evforije, kakršnega dobro poznamo, saj smo ga pred slabim desetletjem doživljali tu pri nas. Odprava meje, čeprav zaenkrat še delna, je veliko dejanje. Tudi to vemo in se dogodka moramo veseliti, saj je ta preostala črta ločnica v naši sosesčini tako ali drugače neugodno vplivala tudi na naše življenje. Z brisanjem meje s Hrvaško bo ves ta naš prostor severnega Jadrana in srednje Evrope zadihal bolj sproščeno in z večjim optimizmom. In prav tega najbolj potrebujemo, v trenutku ko gospodarska kriza, ki se ji nihče ne more izogniti, že (pre) dolgo lebdi nad nami.

Vstop Hrvaške v EU gotovo ne more razbliniti skepse in dvomov, ki se porajajo v ljudeh, ko se Evropska unija sama mukoma koplje iz svojih težav. »Kaj nimamo dovolj svojih, sedaj si bomo nakopali na vrat še bruseljsko birokracijo«, poreče v teh dneh prenekateri hrvaški državljan. Povsem razumljivo.

In vendar je temeljnega pomena, da se Evropska unija, kljub vsem težavam, ne odpove procesu širitve. Kar zadeva države bivše Jugoslavije in Balkan nasploh, gre v prvi vrsti za vprašanje varnosti, po vsem, kar se je zgodilo, gotovo pa tudi za možnosti razvoja, gospodarskega in civilizacijskega, ki si ga v izolaciji ni možno niti predstavljati. Odslej bo proces širitve EU gotovo počasnejši in težavnejši, a meje naj padajo, poti nazaj ni. Dobrodošla, Hrvaška!

ZAGREB - Veliki dan za 28. članico Evropske unije

Danes opolnoči bo Hrvaška v EU

ZAGREB - Na osrednjem Trgu bana Jelačića bo nocoj osrednja slovesnost ob vstopu Hrvaške v Evropsko unijo. Udeležilo se je bo 120 visokih predstavnikov iz tujine in evropskih institucij, med katerimi bodo tudi italijanski predsednik Giorgio Napolitano, slovenski predsednik Borut Pahor, italijanski premier Enrico Letta, predsednik evropske komisije Jose Manuel Barroso in številni drugi. Nemške kanclerke Angele Merkel pa ne bo. Osrednji del slovesnosti bo ob 23. uri z govora hrvaškega premiera Zorana Milanovića in predsednika države Iva Josipovića, opolnoči, ob uri vstopa Hrvaške v EU, pa bo zadelna evropska himna Oda radosti.

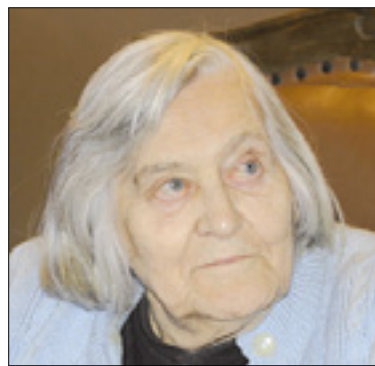
Že sinoči je bila svečana seja hrvaškega sabora, med katero je Hrvaški za vstop v EU čestital tudi predsednik slovenskega državnega zbora Janko Veber.

Na 2. strani

TRST - V 91. letu starosti

Poslovala se je Margherita Hack

TRST - Kraljica zvezd je odšla. V 91. letu starosti je včeraj v bolnišnici na Katinari prenehalo biti srce svetovno znane astronomke Margherite Hack.

Po rodu je bila iz Firenc, od leta 1963 je živela v Trstu, kjer je postavila na noge astronomski observatorij, ki ga je - prva ženska v Italiji - vodila celih 28 let.

Bila je velika posredovalka znanosti, vedno na strani šibkejših.

Na 3. strani

Predsednik Niko Tenze o občnem zboru SGDZ

Na 4. strani

Tomizzev Trst pozdravil Hrvaško

Na 5. strani

Klopov ne smemo podcenjevati

Na 6. strani

Gorica: huda kriza in razprodaje

Na 14. strani

10. ZAMEJSKI FESTIVAL AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

MAVHINJE

22.6. - 7.7.

ARUDEN 13
LONJER
1.7 - 6.7.

SLAŠČIČARNA
Saint Honoré
na Opčinah
je odprta z naslednjim urnikom:
od srede do sobote:
9.00 - 13.00 in 16.00 - 19.00
ob nedeljah: 8.30 - 13.30
(ob ponedeljkih in torkih zaprto)
SLADOLEDARNA
GOCOLATO
by *Saint Honoré* v Trstu
je odprta vsak dan
od 9.30 do 23.00

Odkup zlato Novo
Poštenost in transparentnost
Arancio Oro Puro
Kupimo rabljeno zlato, srebro in platino
NOVO - Fernetiči, 14
Tel. 040 2602853
S tem kuponom dobite 5% več pri ocenitvi vaših predmetov.
Certificirana elektronska tehtnica
Plačamo na stotino grama
Fernetiči, 14
Drevored Miramare, 11
Ulica Vergerio, 9
Žavlje (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco, 23

Gorizia Materassi
LEMIGLIORIMARCHE
GORICA Korzo Italia 123
Tel.: 0481.530.537
Delovni čas:
od torka do sobote
9.45 - 13.00 in 15-30 - 19.00
LEŽIŠČA - VZGLAVNIKI - PODLAGE - POSTELJE
POPUSTI OD 10% DO **50%**
VZGLAVNIKI 100% lateks €66,00 **-70%** €19,80
LEŽIŠČE memory foam cm 80x190 **-50%** €498,00 €249,00 cm 160x190 **-50%** €996,00 €498,00
LEŽIŠČE neodvisne vzmeti cm 80x190 **-40%** €458,00 €274,00 cm 160x190 **-40%** €915,00 €549,00
LEŽIŠČE ortopedsko - vzmeti cm 80x190 **-50%** €198,00 €99,00 cm 160x190 **-50%** €396,00 €198,00
ELEKTRIČNA PODLAGA el. dvigovanje vzglavnika in naslona za noge cm 80x190 **-40%** €832,00 €499,00
ELEKTRIČNI POČIVALNIK el. dvigovanje celotnega počivalnika €984,00 **-40%** €590,00

ZAGREB - Nocoj osrednja slovesnost na Trgu bana Jelačića ob prisotnosti visokih predstavnikov evropskih držav

Hrvaška opolnoči v EU

Predsednik slovenskega državnega zbora Janko Veber govoril na sinočnji svečani seji sabora

ZAGREB - Na Trgu bana Jelačića bo nocoj glavna slovesnost ob vstopu Hrvaške v Evropsko unijo. Režiserka slovesnosti je Dora Ružđjak Podolski, začela pa se bo ob 20.30 s tako imenovanim pred programom. Prisotni bodo med drugim lahko prisluhnili pihalnemu orkestru ZET (Zagrebski električni tramvaj), pevcu Marku Tolji, Jazz orkestru hrvaške televizije, bendoma Jinx in TBF, za živahno vzdušje pa bo poskrbel tudi DJ Švec.

Poleg svečane tribune za visoke goste (prisotnost je najavilo nad 120 predstavnikov iz tujine in evropskih institucij), med katerimi bodo tudi italijanski in slovenski predsednik Giorgio Napolitano oz. Borut Pahor, predsednik italijanske vlade Enrico Letta, predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in številni drugi, bodo postavili še štiri manjše odre. Na sredini bo postavljen »nebotičnik«, na katerem bodo predvajali razne projekcije. Program je zasnovan na prikazu hrvaških kulturnih znamenitosti, po besedah režiserke, pa bodo na ta način samim sebi, gostom in TV gledalcem prikazali vse, kar dejansko označuje Hrvaško. Klasičnega voditelja ne bo, kot vezno tkivo pa bodo citati iz hrvaške kulturne dediščine. »S tem se bomo iz slike v sliko sprehajali iz ene regije v drugo, v središču dogajanja pa je človek in njegovo.« je poudarila Ružđjak Podolskijeva. Program je povezan v dramaturško celoto, njegov cilj je izpostaviti Hrvaško na področju glasbe, književnosti,

Hrvaški premier Zoran Milanović (v sredini) je ob slovesni seji sabora sprejel predsednika madžarskega parlamenta Laszla Kovera (desno)

ANSA

znanosti, pripravljen pa je izključno na osnovi del hrvaških umetnikov in znanstvenikov.

Osrednji del svečanosti se bo začel ob 23. uri, ko bosta zbrane nagovorila hrvaški premier Zoran Milanović in predsednik države Ivo Josipović. Med govori bodo še Barroso, Van Rompuy in Schulz, pa tudi namestnik irskega premiera Eamon Gilmore in predsednica Litve Dalia Grybauskaitė. Irska bo namreč danes sklenila svoje polletno predsedovanje Svetu EU, s 1. julijem pa jo bo nasledila Litva. Višek

bo opolnoči, ko bo zadonela evropska himna Oda radosti, s katero bodo pozdravili 28. članico Evropske unije. Takrat se bodo s kamerami tudi vključili s slovesnosti v Splitu, Osijeku in Dubrovniku.

Na mejnem prehodu Obrežje s Slovenijo bodo simbolično odstranili ploščo z napisom Carina, na prehodu Bajakovo na meji s Srbijo pa bodo razkrili tablo EU.

Že sinoči je bila svečana seja hrvaškega sabora ob vstopu države v Evropsko unijo. Poleg več sto državnih predstavnikov in uglednih osebnosti z vseh podro-

čij javnega življenja na Hrvaškem je nastopil tudi predsednik slovenskega državnega zbora Janko Veber. Čestital je hrvaškemu državljanom ob vstopu v EU in zaželel še boljše sodelovanje med državama na različnih področjih. V izjavi za novinarje po seji hrvaškega parlamenta je Veber posebej izpostavil pomen vstopa Hrvaške v EU za prebivalce, ki živijo na obeh straneh meje. Pričakuje, da bo njihovo sodelovanje po vstopu Hrvaške v unijo tako pristno in prijateljsko, kot je bilo pred osamosvojitvijo obeh držav. (STA)

Merklove ne bo

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je v video prispevku, ki so ga objavili danes na spletni strani njenega kabineta, izrekla Hrvaški dobrodošlico v Evropski uniji. Hkrati je poudarila, da Zagreb čaka še veliko dela. »Posebej na področju pravne varnosti in boja proti korupciji je treba narediti še veliko dodatnih korakov,« je dejala. »Evropska unija bo imela zdaj 28 članic in veselimo se nove članice,« je povedala in čestitala Hrvaški, da ji je to uspelo.

"Seveda pa se politično delo z dnevom vstopa ne konča," je poudarila. Hrvaška mora po njenih besedah sprejeti nadaljnje gospodarske reforme in reforme trga dela. »A to ne velja le za novo članico Hrvaško, to velja za vse nas,« je dodala. Spomnila je, da je Hrvaška druga država iz nekdanje Jugoslavije, ki se pridružuje uniji. »To je dokaz, da držimo besedo. Kajti dejali smo, da imajo vse države Zahodnega Balkana perspektivo v EU. Hrvaška tudi kaže, da je ta pot dolga,« je povedala.

Merklova se nedeljske proslave vstopa Hrvaške v EU v Zagrebu ne bo udeležila »zaradi natrpanega urnika.« (STA)

ZSKD - Mala akademija estetske vzgoje

Enotedenske ustvarjalne delavnice za osnovnošolce

TRST-GORICA-VIDEM - Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD) v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti ter podporo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti organizira letos že 15. izvedbo enotedenskih rezidenčnih ustvarjalnih delavnic za osnovnošolce pod naslovom Mala akademija estetske vzgoje. Ustvarjalne delavnice bodo namenjene osnovnošolcem s Tržaškega, Goriškega in Videmskega.

Delavnice ZSKD prireja s ciljem, da bi spodbujala razvoj ustvarjalnosti in občutka za estetiko že pri najmlajših. V ta namen razvija projekte za približevanje raznovrstne umetnosti in ljubitelskega ustvarjanja z aktivnim in neposrednim udejstvovanjem pri delu, tako da otroci niso le pasivni opazovalci, ampak dejanski protagonisti dogajanja. Udeleženci se vsako poletje za teden dni naselijo na primernih lokacijah, ki nudijo obilo užitkov in sproščenosti v naravi, da lahko nemoteno ustvarjajo, v prostem času pa se poda-

jajo na sprehode in spoznavanje okolice, se med seboj prijetno družijo, učijo veččin in pridobivajo nove izkušnje. Eden od smislov in namenov projekta je tudi oddaljevanje od dnevnega zasovanja z informacijami in vsaj začasno odložitvijo tehnoloških pripomočkov, ki nam vsem jamljejo precej časa v vsakdanjem življenju.

Letos bodo delavnice potekale od 27. do 31. avgusta na Debelem rtiču. Vsebine delavnic se bodo osredotočale na povezovanje ljudske ustvarjalne tradicije s sodobnostjo pod večjo roko mentorice Katje Lavrenčič. Otroci bodo svoja pridobljena znanja in veščine prikazali staršem na zaključni prireditvi zadnji dan kolonije.

Če bi se še kdo želel priključiti ustvarjalni skupini in doživeti bogate in navdihujoče počitnice ob slovenski obali, se lahko nemudoma prijavi na sedežu ZSKD (tel. 040-635626, www.zskd.eu, e-mail: info@zskd.org). Na voljo je letos še nekaj prostih mest, zato priporočajo pravočasno prijavo.

ZAZID - Ob 70-letnici usmrtnice desetih mladih Mačkoljanov

Spomin in sodelovanje

Številni udeleženci iz Brega in domačini obeležili tudi 30-letnico postavitve spomenika v Zazidu

ZAZID - Majhna istrska vasica Zazid je bila v nedeljo prizorišče občutene proslave v spomin na usmrtnice desetih mladih Mačkoljanov na Lipniku med drugo svetovno vojno (70-letnica), postavitve spomenika NOB v Zazidu (30-letnica) in izvedbo že desetega pohoda Zazid-Lipnik.

Prireditve, ki so jo sooblikovale SKD Primorsko iz Mačkolj, Turistično društvo Porton iz Zazida in VZPI-ANPI (sekcija Dolina, Mačkolje, Prebeneg) je bila razdeljena na dva sklopa. V dopoldanskem urah je na Lipniški planoti, na prizorišču tragičnih dogodkov, spregovoril predsednik SKD Primorsko Miloš Tul, ki je pozdravil prisotnost mnogih sorodnikov usmrčenih Mačkoljanov in mnogih mladih obrazov. Posebej se je zahvalil vsem prostovoljcem in prijateljem iz Zazida za pripravo prireditvenega prizorišča. Ob petju Noneta Primorsko je krajšo proslavo oplemenitila Dragica Lipovšek, ki je z občutno podano recitacijo segla v dušo prisotnih.

Popoldanski del prireditve je potekal v Zazidu, pred spomenikom padlim v NOB. Pozdravila sta predsednica TD Porton iz Zazida Tatjana Švab in predsednik SKD Primorsko, Miloš Tul. Sledilo je polaganje vencev. Prireditve so otvorili otroci iz Zazida, ki so pod vodstvom Sonje Rajh uprizorili plesno-glasbeno točko ob glasbeni spremljavi Dejana Švaba ter podali nekaj recitacij. S pristno otroško vedrino so prijetno zaznamovali začetek prireditve. Za naslednji umetniški utrinek je poskrbel Nonet Primorsko, ki je pod vodstvom Aleksandre Pertot zapel sklop partizanskih pesmi.

Slavnostni govornik je bil dr. Borut Klabjan, ki se je tematike postavljanja spomenikov lotil načrtno in sistematično, kot je značilno za mladega zgodovinskega ra-

ziskovalca. Poudarek je bil tudi na zgodovinskih in širše političnih okvirih, na simboliki, ki je zaznamovala slovenski narod ter na potrebo po načrtni katalogizaciji in vrednotenju kulturno-zgodovinske dediščine, ki izhaja iz NOB. Slovesnost je zaključila godba na pihala Breg pod vodstvom Edvina Križmančiča.

O pomenu prireditve je predsednik SKD Primorsko spregovoril takole: »Želeli smo si slavnosti na kateri bi se svečano poklonili spominu na naše padle in obenem nadgradili že tradicionalni pohod, ki ga soorganiziramo s prijatelji iz Zazida. Poleg 70-letnice usmrtnice desetih Mačkoljanov na Lipniku in 30-letnici postavitve spomenika v Zazidu, smo želeli izpostaviti pomen vsakoletnega pohoda na Lipnik, kjer stoji spominska plošča, ki so jo pred desetimi leti postavili starejši vaščani. Ta pohod predstavlja kontinuiteto povezave med omenjenimi društvi in obenem dokaz, da lahko tudi izven tipičnih spominskih prireditvev s preprostimi pobudami prispevamo k spominu na dogodke, ki so zaznamovali našo polpreteklo zgodovino, na pomen vrednot narodno osvobodilnega boja in nenazadnje, k sooblikovanju družbene zavesti naših mladih.« (LS)

RAI3, Lynx Special: Dobrodošla Hrvaška

TRST/KOPER - Hrvaška vstopa v Evropsko unijo in to bo storila z veliko proslavo nocoj v Zagrebu. Dogodek bosta v živo komentirala Beti Tomšič in Loris Braico, znotraj posebne izdaje čezmejnega televizijskega magazina Lynx, Dobrodošla Hrvaška - Benvenuta Croazia. Na trgu Bana Jelačića v Zagrebu naj bi nastopilo nekaj manj kot 700 izvajalcev, od glasbenikov in pevcov, vse do plesalcev. Slavnostne govore hrvaških in evropskih oblasti bodo povezovale umetniške točke in branje odlomkov iz hrvaške literature. Proslavo bosta predvajali tretja mreža RAI bis in tv Koper Capodistria od 22.55 dalje. Pred tem bo na sporedu na tretji mreži bis program Kocka, ob 20.30 tv dnevnik, ob 20.50 koncert Rudija Bučarja in Istrabenda, ob 22.00 dnevnik RTV Slovenija, ponovitev Lynx etno koncerta.

SD Z Slovensko deželno gospodarsko združenje www.sdgz.it

Vljudno vabi člane na

37. REDNI OBČNI ZBOR

Razstavna dvorana Zadrufne kraške banke na Opčinah

ponedeljek, 1. julija 2013, ob 19.00

- 1) poročilo predsedstva in nadzornega odbora SDGZ;
- 2) razprava;
- 3) predstavitev in volitve obračuna in finančnega stanja za leto 2012 ter proračuna za leto 2013;
- 4) potrditev članarin odobrenih na občnih zborih sekcij
- 5) volitve deželnega predsedstva SDGZ
- 6) razno

Člani lahko parkirajo brezplačno na parkirišču banke.

Za informacije: tel. 040 67248, info@sdgz.it

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

MARGHERITA HACK (1922 - 2013)

Odšla je Kraljica zvezd

Kako mlada je bila Margherita Hack na črno-belem filmskem posnetku o odprtju astronomskega observatorija na Gran Sasso leta 1958! Med prisotnimi italijanskimi znanstveniki jo je bilo mogoče takoj prepoznati: pričeska je bila že takrat neukrotljiva, nasmeš spontan. »Eccola, eccola!« so jo z očmi pokazali udeleženci sprejema na tržaški prefekturi 12. junija lani ob njeni 90-letnici. Predvajanje filma izpred več kot pol stoletja je bil eden od takratnih poklonov jubilatki.

Margherita Hack se je včeraj poslovila od zemeljskega življenja. Ob 4. uri zjutraj je v bolnišnici na Katinari prenehala biti njeno utrjeno srce. Ob njej je - kot pred dobrim letom na prefekturi in kot vseh njenih zadnjih sedemdeset let - bdel mož Aldo.

Spoznala sta se že kot otroka, v rodnih Firencih. Margherita, letnik 1922, se je kaj kmalu izkazala kot zelo samostojna ženska. Trenirala je atletiko, kljub skromni višini prav ... skok v višino. Njena velika športna ljubezen pa je bilo kolo, na katerem jo je bilo mogoče še do pred nekaj leti opaziti po mestu.

Študirala je fiziko, diplomirala z nalogo iz astronomije. Dolgo let je moralo miniti, preden je dobila službo v astronomskem observatoriju. Raziskovanje vesolja jo je privlačevalo. Leta 1963 je prispela v Trst in postavila na noge tukajšnji astronomski observatorij. Vodila ga je 28 let, do upokojitve. Obenem je bila profesorica na tržaški univerzi. Izurila je na desetine znanstvenikov, raziskovalcev, astronomov. Sama je opravila na tisoče raziskav o zvezdah, planetih, satelitih in postala ena od svetovno najbolj znanih astronomk.

Sama je večkrat ponovila, da se ne smatra »za kakega Einsteina«, a njene raziskave in predvsem njeno posredovanje znanja so odmevali v svetu znanosti. Zato ni čudno, da je bil po njej poimenovan eden od asteroidov: 8558 Hack.

Vštric z znanstveno-raziskovalnim delom je potekalo njeno družbeno-politično delovanje. Vegetarijanka, z osmimi mačkami in kužkom v rojanski hiši, prepolni knjig (občini je podarila 24 tisoč naslovov ...), se je postavila na

stran potrebnih, za pravičnost in enakopravnost. Večkrat je kandidirala - vedno na listah levičarskih strank - in bila tudi izvoljena. V Trstu v občinski svet, ne pa v parlament, ker je pač Trst desničarsko mesto. V Lombardiji in v Laziju je imela na deželnih in parlamentarnih volitvah več zadoščenj (a je mesti prepustila drugim ...).

Bogata je bila njena publicistična dejavnost. Izdala je na desetine knjig, predstavljala jih je širom po Italiji in širila obzorja italijanske znanosti.

Bila je prepričana ateistka (»Verjamem le v Fiorentino,« je nekoč pikro pripomnila ...), številna so bila njena prizadevanja v bran šibkejšim.

Njen odhod je boleče odjeknil tako v Italiji kot po svetu. Spomnili so se je predsednik republike Napolitano, deželna predsednica Serracchiani, tržaški župan Cosolini (Hackova je leta 2010, Dipiazova uprava, prejela priznanje za služne občanke Trsta). Iz vesolja je njen prihod »med zvezde« pozdravil italijanski astronom Parmitano. Andro Merku, ki si jo je bil hudomušno »izposodil« za enega od svojih najbolj uspešnih kabaretnih likov, se ji je na fb zahvalil za njeno humorno dušo. Za Petra Verča je (vedno na fb) odšla »najbrž največja Rojančanka.«

Odšla? Kje pa!

Svojemu velikemu prijatelju, novinarju La Stampe Federicu Taddii, je pred kratkim razkrila: »Saj ne bom izgini-la: spremenila se bom v molekulo in na tak ali drugačen način ostala na tem svetu.«

Grande!

M.K.

LONJER - Od jutri Umetnostna delavnica Arteden

Jutri bo v Lonjerju pri Trstu štar-tala enajsta izvedba Artedna - med-narodnega umetniškega tedna, ki pose-veča pozornost stiku med umetniki manjšinskih in večinskih evropskih etničnih skupin. Eksperimentalna delavnica vabi k ustvarjanju goste - umetnike iz raznih evropskih krajev. Obenem ponuja prostor tudi krajev-nim ustvarjalcem, združenjem, mladim in, nenazadnje, prebivalcem vasi Lonjer.

Spored letošnje delavnice po-udarja interaktivnost med različnimi pristopi (slikarstvo, fotografija, glasba, ples, poezija ...), preizkušanje, odprtost in dostopnost vsem, ki bi se radi vključili v poletni ustvarjalni krog.

Arteden prireja SKD Lonjer-Katinara v sodelovanju z raznimi zdru-ženji med katere sodita KD za umet-nost KONS in Fotovideo Trst 80. So-delujoči umetniki, ki bodo svoje delo predstavili občinstvu v soboto, 6.juli-ja, ob 20. uri v Lonjerju, so: glasbenik Tomaž Nedoh, plesalka Daša Grgič, pesnik Roberto Dedenaro, slikar Zo-ran Rožič, in fotografinja Yoshimi Yo-koyama.

POGOVOR - Lani ob 90-letnici Margherite Hack

»Verjamem v materijo«

»Najbolj skrivnostna je temna energija« - »Bog je arbitrarna razlaga« - Izsek iz intervjuja Aljoše Fonda

Ob njenem 90. rojstnem dnevu, 12. ju-nija lani, se je Aljoša Fonda pogovoril z Marg-herito Hack na njenem domu v Rojanu, pol-nem knjig. Tako je med drugim odgovorila na nekatera vprašanja.

Kdaj ste začeli opazovati zvezde?

Z zvezdami se v otroških letih nisem ukvarjala. Ko sem bila stara pet ali šest let, mi je oče razlagal, kakšna je razlika med zvezdami in planeti. Zvezde pa me niso po-sebno zanimale.

Kdaj ste se odločili, da boste prouče-vali vesolje?

Po končanem liceju sem morala izbra-ti fakulteto, univerze pa sploh nisem pozna-la. Nekaj sem slišala o leposlovnih vedah in se tja tudi vpisala, saj mi je šlo pisanje dobro od rok. Zdržala pa sem samo eno uro. (...) Na li-ceju sta mi ugaljali matematika in fizika, pa sem se vpisala na fiziko, kjer sem se dobro znašla. (...) Blizu inštituta za fiziko je bil astronomski observatorij: zmenila sem se s profesorjem in napisala diplomsko nalogo iz astronomije. Po diplomi sem se hotela posvetiti raziskovanju, možnosti pa ni bilo. Deset mesecev sem de-lala pri Ducatiju, ki je v Milanu proizvajal ino-

vativne fotografske aparate. Vrnila sem se v Fi-rence, kjer sem na črno delala v observatori-ju, po razpisu pa so me končno zaposlili.

Katera vesoljska skrivnost vas najbolj fascinira?

Najbolj skrivnostna je temna energija. Ko so ugotovili, da se vesolje širi, so domne-vali, da se to širjenje zaradi gravitacijske sile upočasnjuje. Nove raziskave, ki jih omogoča opazovanje z močnejšimi aparaturnami, pa ka-žejo, da naj bi bilo širjenje že šest milijard let pospešeno.

Temna energija naj bi bila sila, ki se zoperstavlja gravitacijski sili.

Ta je največja skrivnost, dvomov pa je veliko, ker je merjenje ogromnih razdalj med galaksijami še vedno težavno.

Kako je bilo leta 1964, ko ste prišli v Trst?

Tržaški observatorij je bil zelo reven. Tam sta bila dva raziskovalca, knjižničar, urad-nik in vratar. Opreme ni bilo, teleskop bi bil celo za ljubitelje premajhen. Na univerzi je bil študij astronomije namenjen matematikom, prvo leto pa sem imela enega samega študenta, duhovnika. Drugo leto so bili trije. (...) Po-

stopno so se nam začeli pridruževati mladi di-plomiranci, fiziki, ki so se zanimali za astro-nomijo. Prva dva sta bila Roberto Stalio in Pa-vel Zlobec, Slovenec iz Čampor.

Je Trst idealen za raziskovalce?

Tu gotovo resno delajo. Ključna je bila ustanovitev centra ICTP, za kar ima največ za-slug Paolo Budinich.

Ste še vedno komunistka?

Sem levičarka, nikoli nisem bila člani-ca kake stranke. V Demokratski stranki reci-mo niso zelo levičarji, so zelo zmerni. Jaz sem levičarka, ker hočem vsakomur zagotoviti ena-ke možnosti za osebni razvoj.

V kaj verjame Margherita Hack?

V materijo. V to, da se je iz »juhe« os-novnih delcev razvilo vesolje z nami vred. Ra-zumem, da je to čudno, pravzaprav pa je ču-dovito. (...) Vemo, da je svet, ki nas obkroža, krasen. Nastanek vesolja je nekaj tako ime-nitnega in težko razumljivega, da se marsikdo zateče k nadnaravnim silam. Bog pa je arbi-trarna razlaga, ki ji lahko verjameš ali pa ne. Moje osebno mnenje je, da so take razlage ne-koliko otročje.

Aljoša Fonda

Z odlokom z dne 31.01.11 je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej ponovno izdaja

zdravniška potrdila za vozniški izpit,

še vedno v ul. Rossetti 5, vsak dan od 10h do 12h

in od 15h do 17h.

Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

OD 1. JUNIJA
DO 1. SEPTEMBRA

RAZEN OB PONEDELJKIH

Odhod TRST POMOL AUDACE	Prihod GRADEŽ POMOL TORPEDINIERE
08.15	09.45
12.45	14.15
16.45	18.15

SAMO OB UGODNIH MORSKIH IN VREMENSKIH POGOJIH

Odhod GRADEŽ POMOL TORPEDINIERE	Prihod TRST POMOL AUDACE
10.15	11.45
14.30	16.00
18.30	20.00

Prodaja VOZOVNIC
na krovu ladje

Enosmerna vožnja € 6,65
Povratna vožnja € 10,10

Povratna karta velja samo v dnevu izdaje

Poimenski abonmaji
10 voženj € 39,90
50 voženj € 79,75

Kolo € 0,80
Na krov lahko sprejmemo samo
2 kolesi za vsako vožnjo

POMORSKA LINIJA GRADEŽ TRST
2013

INFO:
800 955 957
apt@aptgorizia.it
www.aptgorizia.it

POMORSKA LINIJA

SDGZ - Predsednik Niko Tenze pred jutrišnjim volilnim občnim zborom

Nujni so boljši stiki s člani in prestrukturiranje SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje je prek evropskih projektov doslej uspešno kljubovalo gospodarski krizi, v njegovem uradu pa je celo prišlo do novih delovnih mest. V zadnjih treh letih je bilo torej delovanje SDGZ učinkovito in je vodstvu uspelo še utrjevati in krepiti sodelovanje z deželno oziroma lokalnimi upravami ter javnimi institucijami v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Plodno se je nadaljevalo sodelovanje tudi z Republiko Slovenijo, z vstopom Hrvaške v Evropsko unijo pa namerava združenje postati povezovalni člen med podjetji iz Italije, ki nameravajo vlagati v Hrvaško in obratno, kot se to že dogaja s sosedno Slovenijo. Sicer bi moral biti SDGZ v tem hudem kriznem obdobju bližji članom, ker gre pač za izredne razmere. To vrzel nameravajo zapolniti v prihodnosti, napoveduje pa se tudi reorganizacija združenja in njegove strukture.

Za obračun v zadnjih treh letih delovanja in obeh za prihodnost smo se pogovorili s predsednikom Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Nikom Tenzejem ob zaključku njegovega mandata. Tenze bo vsekakor ponovno kandidiral za prihodnji mandat, svoje načrte pa bo obelodanil na 37. rednem občnem zboru SDGZ, ki bo jutri ob 19. uri v razstavnih dvorani Zadržne kraške banke na Opčinah. Občni zbor bo namreč volilnega značaja in bodo poleg predsedstva glasovali tudi za nov odbor, ki bo po napovedih še pomlajen.

Z jutrišnjim občnim zborom se bo tudi zaključil vaš mandat. Kakšen je obračun dela SDGZ v zadnjih letih, še predvsem glede na hudo gospodarsko krizo?

Obračun dela v zadnjih treh letih je pretežno dober in ga bomo seveda podrobno razčlenili na občnem zboru. Sicer je bilo naše delo že znano, saj so vsako leto občni zbori, na katerih razpravljamo in skušamo izboljšati delovanje. Krizi smo se dobro zoperstavili, in to s pomočjo evropskih projektov. Naš urad je skratka uspešno kljuboval težavam, nastalo je tudi nekaj delovnih mest in je SDGZ prebolel krizo brez večjih finančnih težav.

Kakšno je bilo sodelovanje z javnimi upravami in institucijami v deželi Furlaniji-Juljski krajini in na mednarodni ravni?

Razširili smo našo prisotnost v deželi FJK in še zlasti na relaciji Italija-Slovenija. Kot vselej smo spremljali slovenska podjetja, ki so nameravala vlagati v Italijo in italijanska podjetja, ki jih je zanimal slovenski trg. Naše delo pa je priznala tudi slovenska vlada, tako današnja kot prejšnja.

Kakšno je bilo sodelovanje s člani SDGZ?

Glede tega moram povedati, da sem kritičen do našega delovanja. Če se je združenje po eni strani osredotočilo na velike evropske projekte in sicer s tem uspešno kljubovalo gospodarski krizi, ni bilo po drugi strani dovolj ob strani članom, še predvsem v tem hudem obdobju, ki bi zahtevalo večjo angažiranost.

Ali misli SDGZ to nadoknaditi?

To je bila seveda samokritika in nameravam zapolniti to vrzel v prihodnjem mandatu.

Ali boste ponovno kandidirali?

Bom. Naš prvi cilj bo ravno izboljšanje stikov s člani.

Kakšni so drugače načrti SDGZ v prihodnosti?

Izboljšati moramo prisotnost na deželni in lokalni ravni, ker je naš namen biti protagonist v vsakdanjem življenju na več področjih. Kot rečeno, moramo krepiti našo prisotnost, kot vse slovenske organizacije v zadnjem obdobju pa smo pripravili strateški načrt za izboljšanje delovanja.

Predsednik SDGZ Niko Tenze

Kakšen načrt?

Začrtali smo smernice za reorganizacijo združenja, ker je potrebno posodobiti urade in se še približati članom. SDGZ je namreč danes prevelik »aparatus« in je zato potrebna obnova oziroma prestrukturiranje.

Če se povrnemo h gospodarski krizi, koliko je udarila po slovenskih podjetjih?

Manj kot po podjetjih drugih stanovskih organizacij. V treh letih smo namreč zabeležili zelo majhen upad števila podjetij članic. Za naša podjetja ni seveda položaj rožnat, a ostajajo na trgu. Skratka, ni bilo takega osipa kot drugod.

Zakaj?

K temu so nedvomno prispevale pomembne naložbe v prejšnjih letih, pa tudi odprtje obrtnih con. Nekatera podjetja so žal propadla, ostala beležijo manjši promet, stanje pa je nazadnje kljub vsemu pozitivno.

Hrvaška bo od jutri članica Evropske unije. Kako bo to vplivalo na lokalno in mednarodno gospodarstvo?

Nekaj podjetij, ki še posluje izključno s hrvaških trgov, bo to prizadelo. SDGZ se vsekakor že premika. Že jutri bomo na primer sklenili sporazum z obrtnimi zbornicami iz Sežane, Kopra, Izole in Pirana ter obrtno zbornico iz Pulja. Na tej osnovi bo SDGZ nudil tehnično asistenco za podjetja, ki nameravajo poslovati na relaciji Italija-Slovenija-Hrvaška. Kot se je to že zgodilo glede Slovenije, je namreč boljše voditi in pomagati podjetjem, da se prilagodijo in poslujejo v skladu z novim trgov, kot pa da delujejo morebiti brez pravil in izvajajo neelojalno konkurenco.

Tako kot je združenje že povezovalni člen med Italijo oziroma deželo Furlanijo-Juljsko krajino in Slovenijo, bo torej zdaj postalo most tudi med FJK in Hrvaško...

Hrvaška je v okviru naših strategij, da postanemo vezni člen z Balkanom oziroma balkanskimi državami, kot je to bilo že v preteklosti. Časi so se seveda spremenili in je poslovanje temu primerno in posodobljeno.

Kakšni so nenazadnje odnosi z Republiko Slovenijo?

Institucionalni stiki s Slovenijo so zelo dobri in plodni. To je dokazal tudi nedavni obisk v Trstu ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu Tine Komel, s katero smo poglobili možnosti sodelovanja in povezovanja na čezmejnem območju ter vlogo SDGZ v tem gospodarskem prostoru. Naj dodam, da to velja tudi za vse organizacije v naši deželi. V Furlaniji-Juljski krajini so namreč zelo dobri odnosi med Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem in javnimi institucijami, od deželne do lokalnih uprav. Izborili smo si skratka zelo pomemben prostor, ki ga nameravamo še razviti in nadgraditi.

Aljoša Gašperlin

DRŽAVNI IZPIT - Potek ustnega dela na jezikovni smeri Liceja Franceta Prešerna

O spanju in totalitarizmu

Na jezikovni smeri Liceja Franceta Prešerna (na sliki KROMA) so večer dopoldne člani maturitetne komisije med drugim budno sledili predstavitvi referata o - spanju. S to temo se je namreč predstavil kandidat te smeri, ki je kot prvi sedel pred izpraševalce in jim s pomočjo računalnika orisal glavne značilnosti spanja, pa tudi motnje tega procesa, o katerem je bilo uvodoma povedano, da ne drži več, da gre za počitek osrednjega živčevja, ampak za fiziološki proces, ki se s starostjo spreminja in je tudi odvisno od posameznika, koliko spanja potrebuje. V nadaljevanju je kandidat orisal faze in cikle

spanja ter motnje spanja, med katerimi prednjači nespečnost, ki so lahko tudi simptom zdravstvenih težav oz. boleznih ali pa so čisto subjektivnega značaja, v redkih primerih pa tarejo človeka vse od rojstva.

Po zgoščeni predstavitvi referata so prišla na vrsto vprašanja iz posameznih predmetov, tako je kandidat govoril pri nemščini o Hessejevem delu Siddharta, pri ruščini pa o Čehovu in Puškinu s posebnim ozirom na njegov Jevgenij Onjegin. Tema referata se je delno vrnila pri angleščini, kjer so tudi obravnavali tematiko spanja, sanj in nezavednega v angleški književnosti s posebnim ozirom na avtorja, kot sta James Joyce s svojimi Dublinčani in Samuel Beckett z delom Čakajoč Godota. Pri slovenščini so prišli v poštev Cankar (Hiša Marije pomočnice), Zidar (Sveti Pavel), Sosič (Balerina balerina), Seliškar (Sedmorjenčki, Pretrgana popisnica), Gruđen (Balada o otroku) in Pahor, pri naravoslovju pa celični cikli. Zadnja so prišla na vrsto vprašanja iz telesne vzgoje, kjer je moral kandidat govoriti o gannegrah, pomenu hemoglobina in posledicah vnašanja dodatnih hormonov v človeško telo. S tem se je za kandidata, ki razmišlja o univerzitetnem študiju inženirstva, ustni del državnega izpita zaključil, ob izhodu iz učilnice so ga drugi sošolci obkročili, vsak je hotel vedeti o poteku spraševanja, med njimi pa je bila tudi kandidatka, ki je kmalu zatem tudi sama sedla pred komisijo »oborožena« z referatom o totalitarizmu v literaturi, ki ga je predstavila v ruščini, angleščini in nemščini.

Včeraj dopoldne so izprašali tudi zadnje kandidate znanstveno-fizikalne smeri, na jezikovni smeri pa se bo ustni del mature nadaljeval do torika. Končne ocene kandidatov naravoslovno-multimedijske in znanstvenofizikalne smeri bodo objavili jutri v prvih popoldanskih urah, izidi na klasični in jezikovni smeri pa bodo znani v torek popoldne. (iž)

KVESTURA - Pri Ponterošu Nemirni Nizozemec: prej razbijal šipe, nato se je kopal v kanalu

Policisti tržaške kvesture so večer dopoldne pospremili v bolnišnico na Katinarji 46-letnega nizozemskega državljanja I. M. W., ki so ga potapljači z gasilskega poveljstva malo prej potegnili iz kanala pri Ponterošu. Moški se je namreč meni nič tebi nič kopal v kanalu, čeprav je v njem kopanje strogo prepovedano in nenazadnje nevarno. Sicer je bil Nizozemec že znanec policije zaradi nekaterih manjših kaznivih dejanj. Prejšnjo nedeljo so ga npr. policisti prijaviili na prostosti. Upravitelji gostišča za mlade Tergeste pri Miramaru so namreč poklicali policiste, ker so ugotovili, da je nekdo razbil šipo na vhodnih vratih. Hišnik je povedal, da je to storil omenjeni Nizozemec, ki je nato sicer takoj priznal dejanje. Razložil je, da ga je zagrabila jeza, ker je bilo gostišče zaprto, kot je to sicer predvideval urnik.

Ženska iz Novare vozila ukraden avto

Karabinjerji z miljskega poveljstva so v petek zvečer prijaviili na prostosti 53-letno C. M. iz Novare, ki je z neke bencinske črpalke odšla, ne da bi poravnala račun. Karabinjerji so jo izsledili na mejnem prehodu pri Škofijah, po krajšem zasledovanju pa jo je čez mejo ustavila slovenska policija. Ženska je vozila ukraden avto, ki ga bodo vrnilo lastniku.

TATOVI - V trgovini Vodafone ukradli so 5 tisoč evrov

Neznani storilci so v noči na soboto vdrli v trgovino Vodafone v Ul. Giulia. Tatovi so z dletom razbili ključavnico in odprli vhodna vrata, nato so iz trgovine odnesli približno 20 pametnih telefonov in drugih naprav ter denar v gotovini v skupni vrednosti okrog pet tisoč evrov. Tatvino preiskujejo policisti tržaške kvesture. Policiste je poklical nek občan, ki je ob povratku na dom opazil vhodna vrata, ki so jih tatovi enostavno sneli in položili na steno v notranjosti trgovine.

Pri Sv. Ivanu praznujejo zavetnika

Danes bo pri Sv. Ivanu s procesijo ob 9. uri in skupno mašo slovenskih in italijanskih vernikov, ki ji bo sledila, doseglo vrhunec praznovanje župnijskega zavetnika sv. Janeza Krstnika. Procesijo in mašo bo ob tej priložnosti vodil upokojeni ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran, ki je preteklo nedeljo tudi daroval tradicionalno slovensko mašo v stari cerkvi v Ul. Capofonte, ob duhovnikih, pevcih, ministrantih ter nosilcih bander pa bodo sodelovale tudi narodne noše.

Na Padričah poletni pust

Konec tedna, točneje 5., 6. in 7. julija, bo v športnem centru Gaje na Padričah vaški praznik grupajsko-padriške pustne mladinske skupine Luna Puhna. V petek se boste lahko oblekli v maskare. Na poletnem pustovanju bo igral ansambel Nebojsega. V soboto bo na sporedu Luna Puhna Rock'n'Roll Night s priznanim skupino 3 bote in Coloured Sweat. V nedeljo se bo vaški praznik nadaljeval s skupino Gedore.

Prihodnjo nedeljo padriško opasilo

Prihodnjo nedeljo, 7. julija, bodo na Padričah praznovali vaška zavetnika sv. Cirila in Metoda. Ob priliki opasila bo v padriški cerkvi ob 11. uri maševal domači župnik Žarko Škrlj, zapel pa bo domači mešani pevski zbor Slovan Skala. Po maši bo druženje. Padričarji bodo poskrbeli tudi za pogostitev.

10.

ZAMEJSKI
FESTIVAL
AMATERSKIH
DRAMSKIH
SKUPIN

V petek se je mavhinjski festivalni večer začel že ob 18. uri in je bil pravilčno obarvan ter povsem posvečen otrokom, in sicer z malimi in odraslimi igralci.

Barvana klapa VZS Sklad Mitja Čuk: Z liričnostjo prežeta predstava o prijateljstvu in solidarnosti

Režiserki Meliti Malalan in res številnim nastopajočim članom igralske skupine Barvana klapa Vzgojno-zaposlitvenega središča Sklada Mitja Čuk je v predstavi Ali bo Greta imela novo majčko uspelo harmonično združiti ustanovne cilje središča v korist oseb s posebnimi potrebami in učinkovito umetniško sporočilnost, brez katere odrsko delo nima smisla. Poleg tega so priljubljeno pravljico Frana Levstika Kdo bo Vidku napravil srajčico, ki se ji kljub vedno aktualni tematiki potrebe po solidarnosti vendarle drži dih devetnajstega stoletja, posrečeno prenesli v današnje časa. Namesto dečka Vidka nastopa deklica Greta, ki ima prav tako veliko bratov in sester, zato revna mama ne more vsakemu kupiti nove majčke, tako da ima Greta, ki je najmlajša, najbolj sprano in natrgano. Toda ovčka ji podari volno, grmiček jo izmika, pajek stke blago, raket blago izkroji in ptiček sešije majčko.

Delavci in gostje centra nastopajo v številnih vlogah, njihove sposobnosti in talenti se uravnovešeno spajajo, italijanski jezik se z naravno sproščenostjo vklaplja v slovensko besedilo, skratka, za gledalce je predstava gledališki užitek, za nastopajoče prijetno in zabavno sredstvo za izražanje svoje osebnosti. Pri oblikovanju predstave, ki je tudi vizualno in zvočno očarljiva, so sodelovali še Daniel Tomizza, Anna Trobec, Erica Košuta in Daniel Radetti.

Otroška dramska skupina Breg: Pravljčni svet poln petja, plesa in humorja

Predstave, ki jih pod uspešnim in, kot kaže, priljubljenim vodstvom Bože Hrvatič,

MAVHINJE - V petek spet tri predstave

Intenzivno dogajanje

postavlja Otroška dramska skupina Breg, odlikuje polno petih točk, tudi zahtevnih, in dober odmerek plesnih točk, ob vsem tem igralska plat nikakor ni zanemarjena. Poleg tega je v Božinih predstavah res veliko nastopajočih, tako da je mavhinjski oder pod šotorom, kjer so nastopili, skoraj nekoliko premajhen.

Letos je skupina Breg pripravila predstavo Večerne pravljice Ole-Luk-Oieja. Naslovni junak je uspavalček iz pripovedke Hansa Christiana Andersena, ki otrokom ponoči pripoveduje pravljice. V priredbi Bože Hrvatič pove najprej pravljico o Princezi z zlatom v grlu, ki prečudovito poje in hoče za moža mladeniča z enako lepim glasom, nato pa pravljico o Svinjskem pastirju, ki je pravzaprav preoblečen kraljevič, ki hoče kaznovati cesarjevo hčerko, ker je zavrnila njegove dragocene žive darove, medtem ko ceni mehanske igrače svinjskega pastirja. Za konec kraljevič pove še, zakaj slavček poje le ponoči.

Predstava je res polna petja: nastopajoči pojejo v zboru in sami; petje marsikdaj dopolnjuje ples; polno je dialogov, resnih in šaljivih, kakršne so pripombe služkinje v prvi pravljici. Vsekakor igra terja od malih igralcev sproščenost in zlasti samozavestnost. Pri postavitvi predstave sta sodelovali še mentorici Dajana Hočevar, in Klara Vodopivec in avtorica glasbene spremljave Anastasia Purič. Sceno si je zamislila Dajana Hočevar, ki je s Slavico Čurman poskrbela tudi za kostume.

Slovenski oder - Radijski oder: Pravljica o socialni neenakosti

Petkov večer je sklenila skupina Slovenski oder z igro Pavla Golie Jurček. Gre za drugo od sedmih mladinskih iger, ki jih je pesnik in dramatik napisal v obdobju med letoma 1921 in 1938 za gledališče v Ljubljani, kjer je bil intendant in dramaturg. Kot marsikatera od ostalih, je tudi igra Jurček močno zaznamovana s temo o socialni neenakosti: Jurček je reven deček, ki ga je mama poslala prodajat volno, da bi v za-

meno kupil moko za žgance. Ker moke v košu ne pokrije, mu jo veter med potjo domov razpiha. Ko Jurček od vetra zahteva, da mu moko vrne, v zameno dobi čarobnega petelinčka, ki mu daje cekine, skrinjico z zvončkom, s katerim dobi na mizo vsakršne dobrote, in palico, ki zdravi, a tudi kaznuje nepridiprave.

Lučka Susič se je v svoji priredbi in gledališki odčitavi držala konvencij gledališke tradicije, tako da predstava deluje nekako kot spomin na stare čase in ne nudi elementov, po katerih bi v njej lahko prepoznali tudi današnjo problematiko. Na isti slog se navezuje tudi način igranja odraslih igralcev, ki se držijo ustaljenih, prijemov, tako da včasih delujejo nekoliko rutinsko. Nasprotno so najmlajši člani skupine, ki sicer tekmuje v kategoriji odraslih, bolj pristni in prepričljivi, to so tri čarobne deklice in zlasti Boštjan Petaros, ki igra Jurčka in ki zna tudi v nekoliko zastarele besede Pavla Golie vliti verodostojnost in prepričljivost. (bov)

Spored drevi

Drevi so na sporedu tri predstave, od teh dve v tekmovalnem programu. Kot prvi bodo ob 19.30 nastopili **otroci šempolajškega vrtca**, ki se ne potegujejo za nagrade, z igro Peter in sanje. Ob 20.30 bo stopila na oder **otroška dramska skupina Mi se gremo gledališče SKD** s predstavo Gledališka superminestra, ki se navezuje na televizijo; besedilo in režija Kim Furlan. Večer bo sklenila uveljavljena **Dramska družina F. B. Sedeja**, ki tekmuje v kategoriji odraslih, z delom italijanskega mojstra gledališča absurda Achilleja Campanileja Umor v Vili Roug. Jutri, v ponedeljek, si mavhinjski festival jemlje premor.

Barvana klapa VZS Sklad Mitja Čuk

KROMA

Otroška dramska skupina Breg

KROMA

Slovenski oder - Radijski oder

KROMA

KULTURA IN SOŽITJE - V pozdrav vstopu Hrvaške v Evropsko unijo

Tomizzeve poti po Trstu

Predstavili publikacijo »La Trieste di Tomizza« in po Fulviu Tomizzi poimenovali čitalnico Mestne knjižnice

Slediti življenjskim in literarnim potem znamenitih književnikov je postal kultiviran in prijeten način odkrivanja dediščine, ki jo Tržičani premalo poznamo in je dragocen adut tudi za turistično vrednotenje mesta. Obstaja pa še tretji razlog, da sta Stella Rasman in Patrizia Vascotto uredili in je založba Comunicarte izdala knjigo »La Trieste di Tomizza« (Tomizzev Trst), ki bo od prihodnjega tedna na policah knjigarn. Kot je povedal občinski odbornik za kulturo Franco Miracco ob predstavitvi knjige v vili Sartorio, je istrski pisatelj preroško napovedal skupni evropski prostor, ki ga danes, z vstopom Hrvaške v EU doživljamo z dokončnim padcem meja med državami, ki jih zgodovinsko povezuje veliko kulturnih in človeških mostov.

Avtorici sta vsebinsko in ikonografsko osvežili in dopolnili publikacijo iz leta 1999 na pobudo mednarodnega društva Forum Tomizza, da bi literarni sprehodi pripovedovali o mestu z besedami in očmi pisatelja kot poseben turistični vodič. Knjiga v italijanščini in angleščini vsebuje opis avtobiografskega sprehoda in tri specifične poti po sledovih romanov Frančiška, Mladoporočnica iz ulice Rossetti in Zlo prihaja s severa, uvodno besedo sta prispevala Miran Košuta in Elvio Guagnini. Občina pa je izdala štirijezično različico (v italijanščini, slovenščini, hrvaščini in angleščini) zgibanke z mapo in opisom Tomizzevih tržaških poti.

Po predstavitvi knjige, je pisatelj vnuk Emanuele odkril ploščo na fasadi Mestne

Pisatelj vnuk Emanuele je odkril ploščo ob vhodu v Mestno knjižnico, kjer so čitalnico poimenovali po Fulviu Tomizzi

KROMA

knjižnice, kjer so s tem dejanjem, uradno poimenovali čitalnico po Fulviu Tomizzi. Ravnateljica knjižnice Bianca Cuderi je z upanjem na čimprejšnjo vrnitev v zgodovinske prostore poudarila, kako je Tomizza z ženo Lauro redno zahajal v mestno knjižnico, kjer se spominjajo tudi drugih znamenitih pisateljev (in obiskovalcev) kot sta Svevo in Joyce.

Na predstavitvi, ki jo je obiskalo lepo število intelektualcev, novinarjev in kulturnih delavcev, sta seveda spregovorili obe avtorici. Patrizia Vascotto, ki je popoldne vodila ogled po pisateljevih poteh, je po-

zdravila prisotne tudi v slovenščini in je omenila, da je Tomizza kot prvi italijansko govoreči avtor obravnaval tržaško slovensko skupnost, ki je močno prisotna v vseh treh romanih, po katerih so bili sestavljeni literarni sprehodi. Avtorica je tudi izrazila željo, da bi kmalu izšla skupna publikacija o Tomizzevih poteh, saj so v Istri izdali in izvajajo sprehode po pisateljevih istrskih poteh na pobudo mestne knjižnice v Umagu, v Sloveniji pa načrtujejo podobno pobudo v Kopru.

ROP

FESTIVAL - Drevi ob 20. uri

Začenja se Maremetraggio

Z uradnim odprtjem v kavarni gledališča Verdi in predvajanjem prvih filmov na Verdijevem trgu in v gledališču Miela se bo drevi ob 20. uri začel 14. mednarodni festival kratkega filma Maremetraggio, v okviru katerega si bo mogoče do 6. julija ogledati vrsto kratkometražcev in prvencev ter priložnostno razstavo.

Kot že rečeno, bo uvod v maratonski ogled kratkih filmov, ki čaka ljubitelje te umetnostne zvrsti, predstavljalo predvajanje dvanajstih kratkih filmov na velikem ekranu na Verdijevem trgu, kjer si bo mogoče med drugim ogledati dela Flamingo Pride nemškega režiserja Tomerja Esbeda, A morning stroll Angleža Granta Orcharda, Island Italijanke Paole Luciani, Junkyard Kanadčana Hiska Hulsinga in Andersartig Nemca Dennisa Steina-Schomburga, obenem bodo v gledališču Miela predvajali prvence: drevi bosta na vrsti Aquadro Stefana Lodovichija in Aspromonte, tutta un'altra storia Hedyja Krissaneja.

Malo pred tem pa bodo v galeriji Tergesteo in na tamkajšnji Enelovi informacijski točki ob 19.30 odprli razstavo umetnikov Giovannija Manne in Laure Manaresi Fuoricena: na ogled bodo akvareli, ki prikazujejo prizore iz svetovno znanih filmskih uspešnic, kot so npr. Blade Runner, E.T., Gospodar prstanov, Forrest Gump, Blues Brothers, Mary Poppins, Frankenstein Junior idr. Umetnika bosta ob tem tudi vodila delavnice za otroke v sodelovanju z Občino Trst.

Ob letošnjem festivalu velja omeniti, da kdor bo zamudil ogled kakega filma, bo to zamudo lahko nadoknadil v okviru projekta Yesterday memories, saj bodo pri Enelovi info točki v galeriji Tergesteo vsak dopoldan od 10.30 dalje na ogled kratki filmi, ki so bili na sporedu prejšnji večer.

OPČINE - Množičen obisk predavanja o Lymski boreliozii na pobudo ZKB

Klopov ne gre podcenjevati

Mar se moramo odpovedati sprehom v naravo? Moramo obleke in kožo prepojititi in premazati s strupenimi tekočinami, ki odvrčajo mrčes, žuželke in raznorazne parazite? Moramo tudi vrtove okrog hiš zavarovati s cementiranimi ali kamnitimi stezami? Je alarm zaradi klopov, ki povzročajo Lymsko boreliozo, upravičen ali nekoliko pretiran? Na vsa ta vprašanja, pa še na veliko drugih, sta v dvorani Zadruga kraške banke na Opčinah odgovarjala prof. dr. Giusto Trevisan, direktor dermatološke klinike tržaške bolnišnice, in njegova kolegica dr. Valentina Perkan.

Predavanje je vzbudilo ogromno zanimanja, saj je bila dvorana še pred začetkom natrpna in podpredsednik ZKB Adriano Kovačič je brez oklevanja predal besedo predavateljema, ki sta s slikami in besedo razčlenila celotno problematiko Lymske borelioze, bolezn

Direktor dermatološke klinike prof. dr. Giusto Trevisan in njegova kolegica dr. Valentina Perkan sta imela nabito polno dvorano pozornih poslušalcev

KROMA

čnim boleznim: splošna utrujenost, razdražljivost, lahko tudi depresija, glavobol, bolečine v sklepih in mišičevju, motnje srčnega utripa, vnetje očesne mrežnice, v najhujših primerih meningitis in paraliza obraznih živcev ...

Lymsko boreliozo, ki jo povzroča bakterija, zdravimo z visokimi odmerki antibiotikov - običajno tri tedne po tri grame na dan -, meningoencefalitis pa klopi prenašajo preko virusa, zato se proti tej bolezni lahko preventivno cepimo. Cepivo je za prebivalce FJK zastoj, saj je število obolenj v naši deželi sorazmerno visoko. Če je diagnoza postavljena pravočasno, ima bolnik veliko možnosti, da povsem ozdravi, če je pa okužba že zastarela, lahko pride do dokaj resnih kroničnih bolezn. Če imamo še več smole, se lahko okužba zakomplicira zaradi koinfekcij, ki jih povzročajo bakterije kot Ehrlichia, Rickettsia helvetica, Babesia divergens itd. ...

Klopi so sredstvo okužbe, takozvani rezervoarji bakterij pa so predvsem miši in ptice selivke, pa tudi morske ptice, klope pa na človeka lahko prenašajo tako domači psi kot drobnica, govedo, srnjad in merjasci. Z bakterijami nas klop okuži med svojim »krvavim obedom«, ko se zaseda v našo kožo in začne srkati kri, vendar se je mogoče infekciji izogniti, če klopa takoj odstranimo. Pri tem ne smemo uporabljati mazil ali olj, temveč samo pincete, s katerimi moramo z rahlo in natančno kretinjo izvleči klopa. Kožo moramo nato razkužiti in približno mesec dni pazorno opazovati, če se pojavijo rdeči madeži. Samo ena bakterija na dvajset preživi v našem telesu, kljub temu pa so te spirohete razvile zelo pretanjen sistem obrambe, ki ga naša protitelesa ne zna-

jo premagati. Preventiva pomeni predvsem previdnost: hoja po visoki travi je odsvetovana, med sprehodi po gozdovih in gmajni pa se raje oblečimo v svetle obleke in visoko obutev, po sprehodu pa se pazorno pregledamo: klopov ugriz ni boleč, srbenje začutimo, ko je že skoraj prepozno za hitro ukrepanje, ker se je parazit že zajedel.

Tako prof. Trevisan kot dr. Perko sta

poslušalcem nudila res obilo informacij, kajti predavanje je trajalo dobri dve uri, sledila pa so še vprašanja občinstva, ki bi predavatelja rado zadržalo še dlje, toda predsednik ZKB Aleksander Podobnik je moral srečanje zaključiti: zdravnikoma se je zahvalil za zanimivo in koristno predavanje ter ju obdaril z umešniškima izdelkoma Pavla Hrovatina.

Katja Kralj

TREBČE - Pobuda domačih jesarjev

Postavili drugo tablo z ledinskimi imeni

Trebški jesarji so v nedeljo, 23. junija, postavili Pred cjerkvo oz. Pđ lipo, kot se je temu vaškemu predelu reklo včasih, ko se je tu bohotila ogromna lipa, ki so jo požagali fašisti, drugo leseno tablo s fotografsko mapo katastrske občine Trebče z navedenimi ledinskimi imeni, pred katero so se tudi ponosno slikali.

Uporaba občinskih telovadnic: prošnje le še jutri

Služba za šport Občine Trst obvešča, da bo le še jutri možno vložiti prošnje za uporabo občinskih šolskih telovadnic, telovadnic in pokrite atletske steze na stadionu Rocco ter telovadnice Cobolli v Ul. della Valle v prihodnji sezoni 2013/2014. Prošnje, ki morajo biti napisane na uradnem papirju zainteresiranega društva in jih mora podpisati predsednik oz. zakoniti predstavnik le-tega, bo možno oddati med 16.30 in 19. uro na sedežu društva Associazione Polisportiva Dilettantistica Tergestina v Ul. Macelli 5, 34148 Trst, kjer bodo na razpolago tudi obrazci, ki jih je drugače mogoče dobiti tudi na spletni strani Občine Trst www.retecivica.trieste.it/procedimenti/pub/esamina.asp?id=49.

Poletni urnik točk za starejše osebe

Občina Trst obvešča, da bo jutri začel veljati poletni urnik delovanja informativnih točk, ki jih upravlja občinska uprava in zdravstveno podjetje in kjer bo mogoče sprejemati starejše osebe in jim nuditi informacije. Točke bodo odprte vsako sredo med 9. in 12. uro, poletni urnik pa bo v veljavi do 15. septembra.

TriesteTrasporti: poletni urnik uradov

Prevozno podjetje TriesteTrasporti obvešča, da bo jutri začel veljati poletni urnik uradov v Ul. Lavoratori 2. Tako bodo uradi za stike z javnostjo, izdajanje vozovnic, protokol, administrativne prekrške, najdene predmete in civilno odgovornost odprti od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, blagajna za plačevanje faktur od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro, urad za prodajo, namenjen koncesionarjem, pa od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30 ter med 13.30 in 16. uro.

Sejem rabljenih stvari

V dnevnem centru v Ul. Weiss 3 v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu bo jutri med 11. in 13. uro potekal sejem rabljenih stvari.

Predstavitve knjige Paralelni svetovi

V okviru letošnjega Artedna bo v Športno kulturnem centru v Lonjerju v torek ob 20. uri novinarka Poljanka Dolhar predstavila knjigo kratkih zgodb Diane Bosnjak Paralelni svetovi.

Jutri v DSI Igor Omerza o procesu proti »četverici«

Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta prirejata jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu še en zanimiv ponedeljkov večer. Nekdanji politik in podjetnik Igor Omerza, ki se je v zadnjih letih uveljavil kot prodoren raziskovalec naše polpreteklosti in poznavalec arhivov povojnega režima v Jugoslaviji, bo jutri predstavil svojo najnovejšo študijo. Ob 25-letnici procesa proti Janezu Janši, Ivanu Borštnerju, Davidu Tasiču in Franciju Zavrlu (JBTZ) je namreč kot nekdanji član vodstva Odbora za varstvo človekovih pravic in kot raziskovalec napisal knjigo »JBTZ. Čas poprej in dnevi pozneje«.

Gre za predstavitev takratnega dogajanja in njegovih akterjev, ki temelji na arhivskih virih in razčiščuje marsikatero vprašanje, ki je bilo doslej brez pravega odgovora. Tako je zdaj bolj jasno, katere so bile takratne odgovornosti slovenskega in jugoslovanskega političnega vodstva, tajne politične in pa vojaške policije. Knjigo, ki jo je založila Karantanija, so prvič predstavili v Ljubljani 31. maja nekaj po odkritju spominske plošče na stavbi na Roški, kjer so sodili »četverici«. Besedilu na 285 straneh je priložena še zgoščenka s preslikavo vseh 109.804 individualnih in 1.153 kolektivnih podpisov, s katerimi so Slovenci doma in v zamejstvu izražali podporo obtožencem ter se včlanjevali v Odbor za varstvo človekovih pravic. Takratno množično gibanje, ki je nastopalo tudi z velikimi zborovanji, je močno pospešilo razvoj »slovenske pomladi« in pripravilo pot demokratičnim spremembam ter naposled osamosvojitvi Slovenije.

Na zgoščenki najdemo posamezne podpise in pa solidarnostna pisma ter brzojavke tudi nekaterih ustanov iz naših krajev, ob tem pa še pole s 1.010 podpisi, ki jih je v deželi zbrala Mladinska sekcija Slovenske skupnosti, nadalje solidarnostno pismo z 20 podpisi članov uredništva Primorskega dnevnika, 143 podpisov udeležencev proslave ob 40-letnici klasične gimnazije v Trstu in drugo zgodovinsko gradivo.

Skupno slavlje kraških 45-letnikov

Letošnji 45 letniki od Bazovice do Devina so se pred nedavnim srečali na družabnem večeru v znani kraški go-

stilni, da bi skupaj nazdravili in obujali spomine iz mladostnih dni. S srečanja so nam poslali v objavo gornjo skupinsko fotografijo. Na prelepem večeru so si obljubili ponovno srečanje za praznovanje Abrahama.

Različni pogledi predsednikov vlad na prihodnost Škotske in Katalonije

Cameronove izjave o pravici do samoodločbe mrzla prha za španskega premiera Rajoya

Na mednarodnem srečanju z več kot 150 udeleženci je predsednik vlade Združenega kraljestva David Cameron posredno posvaril špansko vlado, naj spoštuje voljo Kataloncev po samoodločbi. Dejal je, da ne verjame, da je dobro, da se z brezbrzičnostjo obravnava voljo nekega naroda in z njim povezane vlade, da sam odloča o svoji prihodnosti. To je povedal posredno in seveda ni omenil Katalonije, vendar je te besede povedal predsedniku španske vlade, kar seveda jasno pomeni, da se je nanašal prav na katalonski primer. Cameron je seveda dejal, da nima nobene pravice, da Marianu Rajoyu kar koli reče v zvezi s tem, kako naj ukrepa, zdelo pa se mu je korektno, da pove, kako misli.

David Cameron je te misli povedal z naslednjimi besedami: »Ne verjamem, da bi v končni fazi lahko prezrli ta vprašanja narodnosti, neodvisnosti in identitete. Mislim, da je prava pot, da vzamemo v poštev te težnje, jih primerno predstavimo in ljudem omogočimo, da se odločijo. Združeno kraljestvo se namerava obnašati na ta način. Nikoli ne bi hotel povedati, kako naj glede teh problemov ravnajo v Španiji. To je vprašanje, o katerem mora odločiti španska vlada in seveda predsednik španske vlade.«

Britanski premier se je 15. oktobra 2012 z Edinburškim sporazumom dogovoril s predsednikom škotske regionalne vlade Alexom Salmondom o sklicu referendumu o neodvisnosti Škotske. Cameron in Salmond sta se zavezala, da si bosta skupaj prizadevala za povsem zakonit posvetovalni referendum. Kar zadeva londonsko vlado bo slednja pooblastila Edinburgh, da sam izvede referendum, ki bo 18. septembra 2014. Obe vladi se bosta v naslednjih mesecih dogovorili o vseh podrobnostih, tudi o datumu referenduma, o vprašanju, ki bo zastavljeno in o oblikovanju seznama volilnih upravičencev.

V zadnjih mesecih sta obe vladi že objavili informativno oceno o morebitnih posledicah razglasitve neodvisnosti; ta ocena vsebuje negativne in pozitivne učinke, tako z zornega kota Edinburgha kot tudi z londonskega zornega kota; vendar je tudi ta dokument sestavljen ob sodelovanju med osrednjo in škotsko vlado. Sicer pa sporazum o razpisu referenduma temelji na pred-

Na slikah: levo Rajoy in Cameron med pogovorom; v sredini Dimitrij Berežkov; spodaj evropski poslanec Herbert Dorfmann

postavki, da si bosta obe vladi prizadevali predvsem za interese državljanov, ne glede na rezultat referenduma.

Cameron se je obvezal, da bo pristal na referendum, potem ko je v za-

četku leta 2011 Škotska nacionalna stranka Alexa Salmonda prejela absolutno večino na regionalnih volitvah. Javno je dejal, da si je ta stranka pridobila mandat prebivalstva, da razpiše re-

ferendum in dodal, da sam ne more sprotno volji Škotov, da odločajo o svoji prihodnosti.

Znano je, da ima španska vlada popolnoma drugačno stališče glede

namere katalonskega parlamenta in katalonske vlade, da razpišeta referendum o neodvisnosti Katalonije. Tudi katalonska vlada načrtuje ta referendum za prihodnje leto, Madrid pa pobudo močno ovira. Španska vlada jo je razglasila za protustavno, ob tem pa ima podporo sodstva. Obeta se torej ustavni spor, ki pa zna biti dodatna voda na mlin independentistom, katerim zaostrovanje Madrida objektivno koristi. Sicer pa se je Madrid z nedavno razsodbo ustavnega sodišča, ki je dejansko omejilo šolanje v katalonskem jeziku, Kataloncem dodatno zameril. Javnomenjske raziskave kažejo na dokaj uravnoteženo stanje, s tem da bi verjetno referendum uspel, vendar ne z zelo veliko večino.

O izidu referendumu na Škotskem pa ni uradnih podatkov; splošno mnenje pa je, da se večina Škotov ne bo odločila za samostojno državo. To je tudi razlog, da je Cameron pristal na referendum, saj si noče z oviranjem te pobude osovražiti dela tistih, ki so glede neodvisnosti Škotske neodločeni.

Aktivist ruskih domorodcev Berežkov tarča moskovskih plinskih oligarhov

Aktivist domorodnih ljudstev Dimitrij Berežkov je na Norveškem svoboden državljan in nobene pravne osnove ni, da bi ga izročili Rusiji. Zgodba je stara nekaj tednov, vendar je vredna, da jo zabeležimo, saj so evropski mediji o tem poročali zelo skopo. Berežkov že leto dni stanuje v severnorveškem mestu Tromso, kjer študira na univerzi. V tamkajšnjem zaporu je preživel dve noči.

Norveški mediji poročajo, da so zelo jasni politični razlogi, zaradi katerih Berežkov ne sme nazaj v Rusijo in torej lahko ostaja na Norveškem. Razlogi za to so v večletnih sporih med ruskimi oblastmi in organizacijo RAI-PON, ki povezuje domorodna ljudstva severne Rusije; Berežkov je bil podpredsednik te organizacije.

Aretacija Berežkova je bila dolga dejanje, ker je Rusija zanj izdala

mednarodno tiralico. Po aretaciji pa so se morale norveške oblasti soočiti s številnimi protesti. Protestirala je tudi bivša predsednica parlamenta Samijev, institucionalne organizacije, ki povezuje Samije na Norveškem, Aili Keskitalo: dejal je, da je zgrožena, da je bil aktivist domorodnih ljudstev aretiran med povratkom z mednarodne konference, na kateri je sodeloval. Po udarila je, da nima zaupanja v ruske preiskovalne organe in dodala: »Žal moram poudariti, da se bojim, da Dimitrij v Rusiji ne bo deležen poštene sojenja.«

Krajevni norveški dnevnik Nordlys je objavil uvodnik s pomenljivim naslovom »Putinov jetnik«, v katerem so napisali, da mora norveško sodstvo zelo resno obravnavati ta primer. »Oblikovanje neresničnih obtožb glede domnevnih zločinov proti disiden-

tom je samo novo orožje, ki ga ruski predsednik uporablja v boju proti tistim, ki z njim ne soglašajo. Tožilstvo na sodišču v Tromsu mora zato imeti pred očmi, da tukaj sploh ne gre za kriminalna dejanja,« so zapisali.

Afera Berežkov je izbruhnila lansko leto, ko je imela organizacija RAI-PON svoj kongres v Salehardu v Sibi-

riji. Takrat je bil kandidat za predsednika te organizacije Pavel Sulyandziga prisiljen k odstopu; pritiski iz Moskve so bili namreč zelo močni in za predsednika te organizacije so izvolili poslanca v ruski dumi Gregorija Ledkova, pripadnika Putinove stranke Združena Rusija. Jedro spora pa je bil nadzor nad ozemljem avtonomnega okrožja Jamal-Nenets, ki je zelo bogato s plinskimi ležišči. Takrat se je tudi Berežkov umaknil na Norveško.

Prvi odziv norveškega tožilstva po aretaciji je bil, da gre za običajno estradikcijo na osnovi kazenskega prava, kot je izhajalo iz ruskega zahtevka. Po valu protestov in odločni zavzetosti norveške civilne družbe pa je tožilstvo popustilo in priznalo, da ni razloga, zaradi katerega bi moral biti Berežkov v zaporu. Njegova izročitev ne pride v poštev.

Južnotirolski evropski poslanec Dorfmann: EU mora povezovati tisto, kar je zgodovina ločila

Južnotirolski evropski poslanec Herbert Dorfmann je bil uradni utemeljitelj evropske državljanske pobude, s katero nameravajo pripadniki manjšin držav Evropske unije z milijonom podpisov prepričati evropske institucije, da se morajo resneje začeti ukvarjati z vprašanji narodnih in jezikovnih manjšin in zaščito teh manjšin vključiti v evropski pravni red. Podpise morajo zbrati državljani vsaj sedmih držav članic, kar seveda ni problem, saj so manjšine prisotne v vseh državah razen na Malti, veliko večji problem pa je število, saj milijon podpisov niso mačje solze. Pobudniki so si število nekako že razdelili in Dorfmann je dejal, da bi morali v Italiji zbrati najmanj 54.000 podpisov. Za to se bodo organizirali predvsem južnotirolski Nemci, pozval pa je tudi pripadnike drugih manjšin, naj sodelujejo pri zbiranju podpisov, dodal pa je še, da gre za podpise državljanov in so seveda zelo dobrodošli tudi podpisi pripadnikov večinskih narodov. Levji delež pa naj bi prispevali Madžari, delno z Madžarske, pa tudi iz Romunije in Slovaške, kjer sta madžarski manjšini zelo številčni.

Dorfmann je v predstavitvi opozoril, da je postopek šele na začetku, Osnutek, ki so ga izdelali, bodo v Evropskem parlamentu predložili komisiji za peticije, poslati pa ga morajo tudi Evropski komisiji, ki bo lahko s svojimi pripombami vplivala na njegovo vsebino. Komisija ima namreč nalogo, da preveri, ali je osnutek skladen z Lizbonsko pogodbo, ki je, kot znano, temeljni pravni akt Evropske unije.

Tu je Dorfmann omenil, da je prva taka pobuda zadevala vprašanje pitne vode in da so v tem primeru zbrali poldrugi milijon podpisov, kar je prepričalo Evropsko komisijo, da je umaknila sporno določilo. Izrecno pa je poudaril, da je treba »ljudem povedati resnico«, z drugimi besedami, da mora peticija ustrezati temeljnemu pogojem evropskega pravnega reda. Tu je omenil peticijo o samoodločbi, ki so jo predlagale nekatere skupine, in opozoril, da bo to peticijo, ki zadeva spremembo notranjih meja v Evropski uniji, komisija zagotovo zavrnila, ker EU takih sklepov ne more sprejemati.

Nacionalizem je po Dorfmannovem mnenju sploh zelo negativen prizvok, čeprav je razumljivo, da ljudje, ki pripadajo isti kulturi in govorijo isti jezik težijo za tem, da bi živeli v skupni samostojni državi. »Na Južnem Tirolskem smo se vedno za to načelno zavzemali, ampak vprašanje je zelo kompleksno, saj ni pravilno, da večina sama odloča o manjšini,« je dejal južnotirolski poslanec, ki je prepričan, da manjšine niso samo del Evrope, so njena pomembna bogatstva. »Zaščita manjšin pa ni samo dobra za Evropsko unijo, to je njena dolžnost, kajti na ta način bomo povezovali tisto, kar je zgodovina ločila,« je dejal Dorfmann ob koncu svoje predstavitve.

On koncu velja še omeniti, da so pobudniki izbrali skupino »ambasadorjev«, ki bodo promovirali zbiranje podpisov. Med njimi je tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, visoki predstavnik Združenih narodov za Bosno in Hercegovino in nekdanji avstrijski veleposlanik v Sloveniji dr. Valentin Inzko.

JUTRI BO HRVAŠKA POSTALA 28. ČLANICA EVROPSKE UNIJE

V tem delu Evrope se začenja nov čas

BOJAN BREZIGAR

Odločitev je padla pred šestimi leti, nekje sredi leta 2007. Padla je tam, kjer so padle vse pomembne odločitve v Zahodnem svetu po koncu druge svetovne vojne, v Združenih državah Amerike. Busheva administracija, ki je bila premočno vpeta v vojno v Iraku in v Afganistanu, je sklenila, da mora postati Zahodni Balkan evropski problem. Odtlej Američani nadzirajo dogajanja, jih usmerjajo, vendar neposredno vanje ne posegajo. Vsaj vojaško ne. Diplomatsko pa so seveda polno prisotni.

Vstop Hrvaške v Evropsko unijo je sestavni del tega načrta. Torej načrta »normalizacije Balkana« ki vsebuje strog nadzor nad Bosno in Hercegovino, približevanje Srbije Evropski uniji in voden proces utrjevanja državnosti Kosova. Albanija in Črna gora zaostajata, ampak očitno v tem primeru ne gre za nevarna žarišča napetosti, Makedonija pa je problem zase, spopad med makedonskim in grškim nacionalizmom; dejstvo, da na Grčijo, ki je v tem času zgodovinsko šibka, nihče ne izvaja nobenega pritiska glede Makedonije, kaže tudi odnos Zahoda do makedonskega načina vodenja države, še zlasti glede odnosov med Makedonci in Albanci, ki sestavljajo velik odstotek tamkajšnjega prebivalstva.

To je torej Balkan, tisti sod smodnika, o katerem so stoletja vsi govorili. Pa da ne pozabimo Turčije, dogajanj v Istanbulu, ki je del Balkana, pa odločitev, da Evropske unija sedaj nadaljuje s pogajanj za članstvo Turčije. Kako, se bo kdo vprašal, prav sedaj, ko turška vlada z grobimi policijskimi posegi krši temeljne človekove pravice. Odgovor je jassen, da, prav istanbulska dogajanja so imela za posledico ponovno odprtje pogajanj, razlog za to pa je strah. Strah Zahoda, predvsem Amerike, da se Turčija na bi oddaljila od zavezništva in se politično približala islamskim državam.

Vstop Hrvaške v Evropsko unijo je torej sestavni del srednjeročne politike, ki so jo oblikovali z namenom, da preko evropskih integracijskih procesov dokončno umirijo Balkan. Če bo ta politika uspela, bo ostalo nerešeno samo vprašanje treh kavkaških držav. Armenije, Azerbajdžana in Gruzije, kjer pa so odnosi veliko bolj kompleksni, saj je v igro močno vpeta tudi Rusija.

Ampak danes je na vrsti Hrvaška, ki bo jutri postala 28. polnopravna članica Evropske unije. Za Hrvaško je to velik korak, predvsem psihološki, kajti Hrvati so se ob razkroju Jugoslavije močno vezali na Slovenijo. Neodvisnost so razglasili istega dne kot Slovenija, tudi mednarodno priznanje so dosegli istega dne. Potem pa se je marsikaj zataknilo, in ne samo po krivdi Srbije oziroma Miloševića. Vojna v Vukovarju, vojaški poseg v Kninu z operacijo Nevihta, pa močna vojaška podpora hercegovskih Hrvatov v Mostarju so seveda pustili sledove, močno upočasnili približevanje Hrvaške Evropski uniji in globoko načeli zaupanje, ki ga je del Zahodne Evrope, začenši z Nemčijo in Avstrijo, imel v Hrvaško. Treba je bilo počakati konec Tudjmanove vladavine in počasno umiritev stanja, da so

pogajanja za vstopanje v Evropsko unijo lahko stekla. Pa še to je potekalo zelo počasi.

Hrvaška je imela namreč vrsto nerešenih problemov in še zdaleč ni mogoče trditi, da je danes vse te probleme uspešno rešila. Mimo vprašanja meje s Slovenijo, o čemer bom pisal kasneje, je tu še vprašanje dokončne meje z Bosno in Hercegovino, zelo resno vprašanje manjšin in z njim povezana problematika človekovih pravic, potem pa industrija z ladjedelnicami, ki so bile vsa ta leta deležne velikih državnih pomoči, in seveda še ves pravosodni sistem, prav na koncu pa nič manj pomembno vprašanje korupcije.

Glede pravosodja si je Hrvaška »prislužila« zeleno luč predvsem s preiskavo in hitrim sojenjem nekdanjemu premierju Ivu Sanaderju, čeprav gre po mnenju poznavalcev le za vrh ledene gore korupcije v tej državi. Druga vprašanja je Hrvaška nekako zakrpalala, ki ji omogoča zeleno luč Evropske unije, nikakor pa jih ni dokončno rešila. Na dva nadaljnja koraka, pristop k schengenskem sporazumu in prevzem evra, bodo morali v Zagrebu še dolgo čakati, kar še zlasti velja za evro. Hrvaško gospodarstvo ne dosega standardov, ki so pogoj za prevzem skupne evropske valute.

Kaj lahko Hrvaška pričakuje od vstopa v Evropsko unijo? Seveda zelo veliko, predvsem na področju turizma v perspektivi prevzem schengenskega sporazuma in torej odprte meje s Slovenijo in Madžarsko, kar bo pomenilo odpravo dolgih čakalnih vrst v poletni sezoni. Majhen hendikap pri tem je, da bo morala uvesti vizume za ruske turiste, ki jih je veliko na hrvaški obali, ampak splošno gledano je za hrvaški turizem to zelo velik dosežek. Seveda pa ta dosežek prinaša tudi od-

govornosti, predvsem v zvezi s standardi, ki veljajo za Evropo in katerim se Hrvaška še ni v celoti prilagodila.

Velika ugodnost bo tudi prost pretok blaga. Hrvaška bo lahko glede na dokaj ceneno delovno silo resno konkurirala drugim državam in izvažala svoje proizvode po konkurenčni ceni. To bo vsaj v prvi fazi blagodejno vplivalo na proizvodnjo in verjetno tudi na gospodarsko rast. Po drugi strani Hrvaška ne bo več zaprto gospodarstvo in njena uspešnost bo v večji meri kot doslej odvisna od gospodarskega stanja Evropske unije in bolj se bo morala podrežati zakonitim svobodnega trga.

Nedvomno so zanimivi tudi odnosi s Slovenijo. Dejstvo, da Hrvati kupujejo velika slovenska podjetja, je le še povečalo negodovanje, ki ga človek zazna v prostem pogovoru. Uradno stališče Slovenije sicer je brezpogojna podpora vključevanju Hrvaške v Evropsko unijo, vendar obstaja tu kar nekaj problemov, za nazaj in za naprej.

Med problemi iz preteklosti je prvo odprto vprašanje še vedno nedorečena meja na morju. Slednja je ključnega pomena za razvoj kopske luke. Tu je Slovenija naredila kar nekaj zgrešenih korakov; prvi in najhujši je bil javno izpovedana blokada pogajanj o pristopni pogodbi med Hrvaško in EU, za katero se je takoj ob svojem nastanku odločila Pahorjeva vlada. Tega se v diplomaciji ne počne. Kot šolski primer naj navedemo, da je Berlusconi je vlada dolgo blokiranja pristopna pogajanja za Slovenijo, vendar vedno potihoma, podtalno. Osebnost se spomnim Berlusconi je novinarske konference v Trstu, ko je zanikal, da bi Italija blokirala Slovenijo. Nasprotno, Italija je največja zagovornica vstopanja Slovenije v Evropsko unijo, je dejal, in dodal, da se mo-

ra Slovenija odločiti, ali je pripravljena za članstvo, ki terja tudi določene obveznosti. Slovenija je morala nato spremeniti ustavo.

Slovenija pa si je z napovedjo blokade osvovala vso evropsko srednjo. Obnašala se je kot slon v trgovini s porcelanom in rezultat je bil, da je morala popustiti in sprejeti arbitražni sporazum, pod pritiskom in nadzorom švedskega predsedstva Evropske unije, torej države, ki velja za eno najbolj proameriških v Evropi in katere zunanji minister Karl Bildt je znan kot velik prijatelj Hrvaške. Nihče ne ve, kako se bo zadeva iztekla in ali bo imela Slovenija teritorialni stik z mednarodnimi vodami. Za Luko Koper, edino slovensko okno v svet, je to ključno vprašanje.

In potem zaplet z Ljubljansko banko. Tudi tu je Slovenija nastopala zelo nespretno in dopustila, da hrvaška sodišča še vedno odločajo o vprašanjih, ki bi morala biti predmet sukcesije nekdanje skupne države.

Popolna neznanca pa je, kaj prinaša prihodnost. Hrvaška že povezuje reško pristanišče s srednjo Evropo. Slovenija pa že poldrugo desetletje šušmari z vprašanjem drugega tira proge med Koprom in Divačo, pa tudi sicer železniške povezave še vedno tečejo po trasah in v veliki meri po infrastrukturah iz časa avstro-ogrske monarhije. Prav nič novega ne pomeno, če napišemo, da se Slovenija utaplja v tajkunskih zgodbah in razglabljanju o polpretekli zgodovini, zaostaja pa z razvojem prav tam, kjer ima velike prednosti, to je pri izkoriščanju svojega geopolitičnega položaja. Sedaj, z vstopanjem Hrvaške v Evropsko unijo, pa tvega, da jo velike evropske poti enostavno obidejo.

Seveda tu ne morem mimo dejstva, ki ga kot pripadniki manjšine ne

smemo prezreti. Italijanska manjšina v Sloveniji in na Hrvaškem bo odslej bolj povezana. Vse bo lažje, komuniciranje, skupni projekti, zaposlovanje čez mejo. Zgodovina tako sama rešuje probleme, ki jih je ustvarila.

Zadnje ugotovitve so seveda izrazito politične. Vstop Hrvaške v Evropsko unijo je pomemben korak v procesu stabilizacije Balkana in normalizacije odnosov med državami v regiji. V teh dneh tečejo pogovori o začetku pogajanj za članstvo Srbije, kar bo naslednje ključno poglavje; potem bo mogoče govoriti samo še o vprašanju časa. Potrebno ga bo veliko, če le pomislim, koliko časa je minilo, preden so se v Trstu odnosi med Slovenci in Italijani nekako normalizirali. Ampak pot navzdol bo začrtana.

Navsezadnje je Evropska unija nastala prav z namenom, da se v Evropi po dveh morijah v 20. stoletju vzpostavi mir in sodelovanje. To je tudi sporočilo širitve EU na Balkan, sivo liso na zemljevidu, ki je morijo okusila še enkrat.

Na koncu preostane le še dobrodošlica Hrvaški v Evropsko unijo. Prehodila je pomembno pot, otrsela se je bremen preteklosti, iz časa med drugo svetovno vojno in po njej, pa tudi iz zadnjega desetletja prejšnjega stoletja. To je naredila z veliko mero čuta za državnost in s pogledom v prihodnost; upam si trditi, da veliko bolj kot Slovenija, ki z mislijo še vedno živi v preteklosti. Tako pač je.

Veliko priložnosti bo za poglobitev vsega, kar je bilo tukaj napisano. Ostaja dejstvo, da bo jutri pomemben dan. Končuje se neko zgodovinsko obdobje. Izginja psihološka meja, ki nam je bila dve desetletji v napoto, kmalu bo tudi fizično izginila. Kakorkoli gledamo, v tem delu Evrope se začenja nov čas.

Pogovor z Maurizioom Tremulom o pomenu vstopa Hrvaške v Evropsko unijo za italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem se je začel s prologom. »Izzvalo« ga je ime padlega španskega borca, napisano na kamniti plošči, ki so jo decembra 1977, v »letu Titovih in partijskih jubilejev«, družbenopolitične organizacije Koper, Izola, Piran, dale vgraditi v bočno stran poslopja, v katerem sedaj domuje rektorat Univerze na Primorskem v Kopru.

Ali je bil Ivan Tremul vaš sodnik?

»Da, bil je iz daljnega kolena naše družine. A se ni imenoval Ivan.«

Kako pa?

»Giovanni.«

Zakaj pa je med padlimi španskimi borci napisan kot Ivan?

»Ker je bilo njegovo ime poslovenjeno. V naši družini smo imeli vsi italijanska imena, ki pa so bila po drugi svetovni vojni poslovenjena. Tako je n. pr. Giuseppe postal Josip, papa Giacomo Jakob, moja sestra Patrizia je postala Patricija. Tudi moje ime je bilo napisano po slovensko: Mauricijo.«

Zakaj?

»Komunistične oblasti so po vojni vrnilo pod fašizmom poitalijančena slovenska imena v izvirno slovensko obliko, zgodilo pa se je, da so bila ob tem poslovenjena tudi izvirna italijanska imena.«

Kdaj ste uradno postali Maurizio?

»Pri štirinajstih letih, ko sem zaprosil za osebno izkaznico. Na obrazec sem napisal ime Maurizio, a ga niso nikjer našli, ker sem bil uradno prijavljen kot Mauricijo. Takrat sem zahteval popravek imena v italijanski izvirnik, ker je zakon to dovoljeval.«

Maurizio Tremul, letnik '62, je bil v devetdesetih letih enfant prodige italijanske narodnostne skupnosti v takratni Jugoslaviji. Ni bil star niti 29 let, ko je bil na ustanovni skupščini Italijanske unije (»pravne, a ne politične naslednice nekdanje jugoslovanske Unije Italijanov iz Istre in z Reke...«), ob odobritvi novega statuta organizacije, 16. julija 1991, izvoljen za predsednika izvršnega odbora. Kar je še danes, medtem ko je hrvaški poslanec Furio Radin predsednik Unije.

Zadnjič je bil potrjen na volitvah pred tremi leti, »ko je v vodstvo pristopilo mnogo mladih, predvsem žensk.«

Volitve Italijanske unije potekajo vsaka štiri leta. V volilne sezname je tako v Sloveniji kot na Hrvaškem vpisanih kakih 35 tisoč Italijanov, volitev se jih udeležuje kakih 12 do 13 tisoč (»kakih 30 odstotkov...«).

Italijanska unija ima v Sloveniji sedež v Kopru, v Kidričevi ulici, kakih sto metrov od poslopja s ploščo v spomin na padle španske borca. Tu je odprla tudi svojo pisarno Europa, vrata skozi katero spremlja evropske projekte. Preteklo sredo je skupina mladih mrzlično pripravljala vabila na razstavo o treh identitetah z okroglo mizo z Magrisom, Zlobcem, Matvejevičem in drugimi, ki bo 5. julija v Pulju.

Italijanska unija je registrirana tako v Sloveniji kot v Hrvaški. »Mi smo skupaj s centralo v Krškem in Ljubljansko banko - edini, ki smo doslej družili Slovenijo in Hrvaško,« se je malce hudomušno pobahal Tremul.

Prolog je potekal v italijanščini; pogovor (na izrecno novinarjevo željo, »da bi bil prepis čim bolj veran...«) v slovenščini.

Kakšen pomen ima za Italijansko unijo vstop Hrvaške v Evropsko unijo?

»Zelo velik. Italijanska manjšina bo končno spet enotna na svojem zgodovinskem ozemlju Istre. Na začetku bo policijska kontrola na mejnih prehodih še obstajala, ne bo pa več carinske kontrole. Upajmo, da bo Hrvaška čim prej pristopila k schengenskem območju, tako bo meja, ki sedaj ločuje Slovenijo in Hrvaško, tudi fizično padla.«

Kakšno je bilo življenje italijan-

POGOVOR - Predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul

»Istra je Evropa«

Prispevek italijanske manjšine k vstopu Hrvaške v Evropsko unijo

MARJAN KEMPERLE

Desno Maurizio Tremul v pisarni Unije Italijanov v Kopru; spodaj desno plošča v spomin na padle španske borca; spodaj levo dvojezični napis ob vhodu na sedež Unije Italijanov

MK

ske manjšine v letih delitve v dve državi po padcu Jugoslavije?

»Delitev smo doživeli travmatično.«

Kakšno škodo je delitev povzročila italijanski manjšini?

»Ogromno! A ne samo manjšini, celotnemu prebivalstvu. En del hrvaške Istre, na primer Buzet in Bujščina, je bil delovno zelo povezan s Slovenijo. Šole, bolnica, vse je bilo zelo povezano. Kmetje so prodajali svoje pridelke v Sloveniji. Meja je prekinila to sodelovanje, te toke življenja.«

Kako pa je to delitev izrecno občutila manjšina?

»Težko je bilo predvsem na začetku. Hrvaška je priznala Italijansko unijo in tudi enovitost italijanske skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem. Jaz sem imel kot predsednik izvršnega odbora unije pogovore z vlado v Zagrebu, s predsednikom Tudjmanom, in to brez nobenih težav. Sprejemali so me kot predstavnika italijanske narodnostne skupnosti, čeprav sem slovenski državljan.«

Kaj pa Slovenija?

»V Sloveniji je bila zadeva bolj kompleksna.«

Predsednik unije Furio Radin, hrvaški državljan, ni imel v Sloveni-

ji takih »ugodnosti«, kot vi v Hrvaški ...

»Niti Radin, niti Pipo Rota prej. Slovenija ni hotela priznati Italijanske unije, češ da je to hrvaška zadeva. Vedno si je prizadevala, da bi imela v Sloveniji svoje organizacije in da ne bi imeli nič skupnega. Mi pa smo imeli mnogo skupnega.«

Kaj?

»RTV Slovenija, Radio in TV Koper-Capodistria, italijanski program, založniško hišo Edit, italijansko Dramo, center za zgodovinsko raziskovanje v Rovinju. Vedno smo bili enotni in enoviti; ne samo človeško, kot pripadniki manjšine, temveč tudi preko svojih institucij. Ta zadeva je bila za nas zelo težka, zelo ranljiva.«

Koliko časa je trajalo tako stanje?

»Do leta 1998, ko smo končno registrirali Italijansko unijo v Kopru, s svojim specifičnim statutom. Delo je potem potekalo bolj mirno. Ampak: ali vam lahko ponudim primer, da bi morda bolj razumeli, kaj se je zgodilo?«

Prosim.

»Pomislite, kako bi se počutila slovenska manjšina v Italiji, ko bi kar čez noč na primer Slovenci na Tržaškem zaživeli v eni samostojni državi, Slovenci

na Goriškem pa v drugi, in da ena od novih držav ne bi dovolila stikov med tako razdeljeno manjšino?«

Primer je dovolj zgovoren ...

»Psihološki učinek na manjšino je bil kar velik, predvsem, ker je italijanska manjšina v Sloveniji šibka.«

Koliko članov šteje?

»Kakih 4 tisoč.«

Ali se je v vstopom Slovenije v Evropsko unijo razlika med Italijani v Sloveniji in tistimi v Hrvaški še povečala?

»Mi smo se počutili Evropejce že za časa Jugoslavije. Ko je Slovenija stopila v Evropo nismo bili mi, Italijani v Sloveniji, Evropejci, tisti na Hrvaškem pa Balkanci.«

V zgodovinsko popoprani šali bi lahko vi bili Evropejec, Radin pa Balkanec!

»Ne, ne! Zgodovinske delitve nismo nikoli tako doumeli. Pač pa smo čutili kot veliko nepravico dejstvo, da Hrvaška ni bila članica Evropske unije. Seveda, deli Hrvaške, predvsem tam, kjer je potekala vojna, verjetno niso bili še za to pripravljeni, a Istra, Istra je bila vedno evropska!«

Ali je manjšina kaj prispevala k pristopu Hrvaške v Evropsko unijo?

»Gotovo. Dovolj je, da pomislimo

na razvijanje kulturnih stikov, na sodelovanje, na medkulturni dialog, na integracijo. Bili smo in ostajamo povezovalni člen med Italijo, Slovenijo in Hrvaško. Delali smo za sožitje na tem ozemlju. V tem smislu smo pripomogli k procesu evropske integracije Hrvaške. Na to smo ponosni.«

Kaj se bo sedaj spremenilo?

»Na začetku se ne bo dosti spremenilo. Psihološki učinek bo pa velik, saj bomo imeli spoznanje, da smo vsi, tako pripadniki italijanske narodne skupnosti kot tudi ostalo prebivalstvo Istre in Reke, končno tudi uradno del Evrope.«

Kaj se bo konkretno spremenilo v življenju ljudi ob meji?

»Na šolskem področju veliko, ker bodo odpadle vse ali večina birokratskih ovir, ki so sedaj obremenjevale to področje. Podobno bo na delovnem področju. Delal boš lahko brez problemov tako v Sloveniji kot na Hrvaškem, brez vizumov in dovoljenj za bivanje. Razvili se bodo tesnejši odnosi. Sodelovanje na obmejnih območjih se bo gotovo okrepilo, kar bo privedlo k boljšemu počutju ljudi na tem ozemlju. Ne bo več delitev, ne bo več slišati pripombe: ti si s Hrvaške ... ti si iz Slovenije. Vse življenje bo potekalo bolj normalno, brez psiholoških obremenitev. Podobno tako, kot se je razvilo med Italijo in Slovenijo po vstopu Slovenije v Evropsko unijo.«

Že drugič ste omenili psihološki vpliv delitve. Ali je res tako pomembna?

»Konkretne zadeve so pomembne; za reševanje oziroma ne-reševanje problemov pa dosti pomeni tudi psihološki pristop. Če imaš psihološki problem, si obremenjen. Delitev v dve državi je imela za posledico tudi psihološko obremenitev: ena država je bila prej v Evropi, druga ne. Brez te delitve bomo sedaj lahko gledali na vse zadeve, na življenje dosti bolj optimistično.«

Kaj pa odprte zadeve med državama, ki še vedno obstajajo?

»Po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo in po padcu meje se bo na tem ozemlju ustvarila drugačna klima, drugačno vzdušje. Naboj dosedanjih odprtih vprašanj se bo počasi razblinil. S tem tudi dileme: ah, meja! Mi Slovenci, vi Hrvati! Banka! Vse se bo počasi omililo. Dostop do morja? Meter gor, meter dol? Ko meje ne bo več, ne bo mejno vprašanje več aktualno. Koga sedaj zanima, kje teče meja med Slovenijo in Italijo? Nobenega! Ti se povsem normalno zapelješ čez mejo: meja je lahko pet metrov bolj noter ali bolj nazaj. Kaj te briga?«

Pravite, da zna biti vstop Hrvaške v Evropsko unijo odločilno za sedanja odprta vprašanja med državama?

»Tiste stvari, ki so bile doslej med državama težke, bodo postale lažje. Če je človek manj obremenjen, gleda na probleme bolj sproščeno. Če si bolj sproščen, pa si mogoče tudi bolj nagnjen k temu, da boš pozitivno rešil nastale probleme.«

Ali je prav pozitiven pogled na evropske zadeve botroval k temu, da ste vaš urad že pred časom poimenovali Evropa?

»Jaz mislim, da je bila Istra vsa ta leta Evropa, čeprav ni bila vsa del Evrope. To smo čutili kot veliko krivico. Kajti mi se čutimo Evropejce in smo v vseh teh letih delovanja na tem istrskem območju, dokazali, da smo prav to.«

DO BRUSLJA SE JE HRVAŠKA PREBIJALA DOBRI DVE DESETLETJI, PRAKTIČNO

Dolga pot

GORAN IVANOVIĆ (STA)

Vstop države v EU 1. julija je nedvomno zgodovinski dogodek za Hrvaško, kljub temu pa številni državljani niso razpoloženi za slavo. Medtem ko se državni vrh pripravlja na proslavo, ki bo hkrati največje mednarodno politično srečanje na Hrvaškem, med prebivalci ni čutiti posebnega navdušenja.

Hrvaška bo 1. julija uresničila še drugi strateški cilj, polnopravno članstvo v EU, potem ko je leta 2009 vstopila v Nato. Do Bruslja se je Hrvaška prebijala dobri dve desetletji, praktično od razglasitve neodvisnosti leta 1991, ko so državljani evforično podpirali vrnitev k evropski demokratični družini in njenemu gospodarskemu sistemu. Mukotrpno institucionalno pot do članstva je začela na vrhu EU in držav Zahodnega Balkana v Zagrebu novembra 2000, ko je začela pogajanja o sporazumu o stabilizaciji in pridružitvenju (SSP).

Obenem se je s tem dokončno odprla v svet. Po desetletju vladavine HDZ in smrti prvega hrvaškega predsednika Franja Tuđmana je leta 1999 oblast prevzela levosredinska vlada premiera Ivica Račana, ki je 21. februarja 2003 na vrhu EU v Atenah vložila prošnjo za članstvo.

Prevladovalo je navdušenje zaradi političnega in institucionalnega okvira, ki naj bi zagotovil pravno državo in blaginjo, ki jo je obetalo članstvo v EU. Maja 2004 je EU namreč doživela zgodovinsko širitev z desetimi novimi članicami, med katerimi je bila tudi Slovenija. Le dober mesec dni kasneje je Hrvaška dobila status kandidatke. Vlado je že vodil premier Ivo Sanader, ki je zmagal na parlamentarnih volitvah konec leta 2003, vendar pa je bil vstop v EU eden redkih državnih projektov, ki so ga podpirale vse največje hrvaške politične stranke ne glede na ideološko usmeritev.

Za sredino marca 2005 načrtovani začetek pogajanj je bil nato za pol leta prestavljen zaradi ocen več članic EU, da Zagreb ne sodeluje dovolj s haaškim Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju bivše Jugoslavije. Haaško tožilstvo je zahtevalo izročitev generala Anteja Gotovine, ki je bil na begu od leta 2000. Hrvaška je tako pogajanja začela šele 3. oktobra 2005 skupaj s Turčijo. Pred tem je haaško tožilstvo prižgalo zeleno luč, ker so dobili zaupne informacije o Gotovini. Slednjega so prijeli dva meseca kasneje v Španiji.

Zadnje od 35 pogajalskih poglavij je Hrvaška zaprla 30. junija 2011. V primerjavi z državami, ki so postale članice EU v novem tisočletju, so bila Hrvaška pogajanja najdaljša. Bila je tudi prva država, na kateri je Bruselj po razočaranju nad slabo pripravljenostjo Bolgarije in Romunije preizkusil poostreni mehanizem pogajanj.

Hrvaška je bila tudi prva kandidatka, za katero so uvedli predpristopno opazovanje izpolnjevanja zavez od podpisa pristopne pogodbe do polnopravnega članstva. Po vstopu Grčije leta 1981 bo tudi prva, ki bo vstopila v evropsko družino sama in ne skupaj s katero drugo kandidatko.

Poleg tega, da se je EU po veliki širitvi nekaj let prednostno ukvarjala z notranjimi institucionalnimi problemi, v Zagrebu ocenjujejo, da bi se pogajali vsaj leto manj, če ne bi bilo slovenske blokade pogajalskega procesa, najprej zaradi razglasitve hrvaške-ekološko ribolovne cone (ERC) leta 2008, ki jo je Ljubljana ocenila kot prejudiciranje meje na morju, in nato zaradi spora o meji med državama.

Za povrh je 1. julija 2009 nepričakovano odstopil premier Sanader, ki je bil

v Bruslju zelo priljubljen. Neprepričljivo je trdil, da se je za odstop odločil, ker ni želel popustiti slovenskim pritiskom zaradi meje. Kot se je izkazalo pozneje, je Sanader postal vzorčen primer boja hrvaških oblasti proti korupciji, kar je pripomoglo tudi k zaprtju enega ključnih pogajalskih poglavij - o pravosuđu in človekovih pravicah.

Slovensko oviro je odstranila Sanaderjeva naslednica Jadranka Kosor, ki je s takratnim slovenskim premierom Borutom Pahorjem sklenila arbitražni sporazum. Njena vlada je zaprla vsa pogajalska poglavja, s predsednikom države Ivom Josipovičem pa sta 9. decembra 2011 v Bruslju podpisala pristopno pogodbo z EU. V času vlade Kosorjeve je Hrvaška pokazala tudi politično voljo za boj proti korupciji. Poleg Sanaderja so zaradi korupcije, gospodarskega kriminala in nepotizma na sodiščih in tudi v zaporu končali številni bivši ministri in direktorji javnih podjetij. Na zatožni klopi je tudi HDZ.

Hrvaški državljani so na referendumu januarja lani podprli članstvo države v EU z dvotretjinsko večino, tri mesece kasneje pa je haaško sodišče Gotovino oprostilo obtožb vojnih zločinov. Se je pa lani znova zapletlo v odnosih s Slovenijo in spor o Ljubljanski banki je ogrožal načrtovani datum vstopa Hrvaške. Slovenija ni začela postopka ratifikacije hrvaške pristopne pogodbe, dokler ni bil dosežen dogovor o LB.

Hrvaški državni vrh je prepričan, da je država zaradi opravljenega zahtevnega pogajalskega postopka ena najbolj pripravljenih novih članic za članstvo. Pričakujejo, da bodo takoj po poteku predvidenega roka, 1. julija 2015, vložili tudi prošnjo za vstop v schengen. Načrtujejo čimprejšnjo uvedbo evra, s katerim je tesno povezan tečaj kune. Je pa Deutsche Bank prejšnji teden ocenila, da Hrvaška ne bo v monetarni uniji pred letom 2020.

Hrvaška vstopa v EU v času, ko stebre območja evra in celotne EU maje kriza. Ta pa nikakor ne prispeva k optimizmu hrvaških državljanov. Navdušenje nad EU je nadomestilo ravnodušje, ker ne verjamejo, da bo članstvo prineslo boljše čase.

Nedavna raziskava je pokazala, da je med prebivalci podpora vstopu Hrvaške v EU padla na 60 odstotkov, dober teden pred vstopom pa le slaba polovica državljanov verjame, da bo Hrvaška imela koristi od članstva. Leta 2005 jih je to pričakovalo slabih 85 odstotkov.

Hrvaška vstopa v EU v času, ko stebre območja evra in celotne EU maje kriza. Ta pa nikakor ne prispeva k optimizmu hrvaških državljanov. Navdušenje nad EU je nadomestilo ravnodušje, ker ne verjamejo, da bo članstvo prineslo boljše čase. Na fotografiji kip bana Jelačića na istoimenskem trgu v Zagrebu

Z JUTRIŠNJIM VSTOPOM HRVAŠKE V EU

Kaj se bo spremenilo

Z vstopom Hrvaške v EU bo prišlo do nekaterih sprememb, ki bodo zadevale državljane EU. Med drugim bo odpravljen carinski nadzor in znižale se bodo cene mobilnega gostovanja. Ostal pa bo nadzor na meji, saj Hrvaška s 1. julijem še ne bo postala članica schengenskega območja.

Nadzor na meji

Ker Hrvaška 1. julija še ne bo postala članica schengenskega območja brez nadzora na notranjih mejah, bo policijski mejni nadzor ostal, kljub temu pa bo nekaj sprememb. Slovenija in Hrvaška sta namreč podpisali dogovor o ureditvi skupnih službenih mest za opravljanje mejne kontrole, tako da bo od 1. julija na 33 od 57 mejnih prehodov med državama omogočen hitrejši prestop državne meje z zgolj enim, vstopno-izstopnim preverjanjem.

Carina

Z vstopom Hrvaške v EU se bo območje carinske unije razširilo na ozemlje Hrvaške. S tem bo na mejah s Hrvaško ukinjena carinska kontrola. Ob prehodu meje potnikom ne bo tre-

ba več prijaviti gotovine, ne bo več nadzora nad prenosom hišnih živali, rastlin, živil in podobno. Bo pa carinski nadzor ostal na mednarodnih letališčih in v pristaniščih, mogoč pa bo tudi na cestah v notranjosti države.

Davki in trošarine

Med novostmi, ki bodo začele veljati 1. julija, je tudi ta, da potniki s prebivališčem v EU ob nakupu blaga na Hrvaškem ne bodo več upravičeni do vračila DDV, enaka ugodnost pa bo prenehala veljati tudi za Hrvate. Čeprav na meji med Slovenijo in Hrvaško ne bo več carinskega nadzora, pa ostaja skupina izdelkov, za katere še ostaja nadzor, in to so trošarinski izdelki. Mednje sodijo tobačni izdelki, alkohol ter goriva.

Bančno poslovanje

S 1. julijem bo Hrvaška postala tudi članica enotnega območja plačil, kar pomeni, da bodo banke za nakazila zaračunavale enako kot ostale banke v območju SEPA. Z vstopom v EU pa bo Hrvaška zaenkrat kot nacionalno valuto še vedno ohranila kuno.

Mobilna telefonija

Gostovanje v hrvaškem mobilnem omrežju bo z vstopom Hrvaške v EU cenejše, saj bo bodo mobilni operaterji morali upoštevati najvišje tarife, ki jih določa EU. Minuta odhodnega klica bo lahko stala največ 24 centov, minuta prejetega klica pa bo lahko stala največ sedem centov. Najvišje cene za SMS sporočila se bodo znižale na največ osem centov.

Nepremičnine

Trgovanje z nepremičninami se na Hrvaškem s pridružitvijo uniji ne bo spremenilo. Leta 2009 je namreč Hrvaška svoj trg nepremičnin odprla za vse članice unije, vendar to velja le za gradbene parcele, hiše in stanovanja, medtem ko bo Hrvaška tudi po vstopu v EU zadržala prodajo kmetijskih zemljišč, gozdov, otokov, kulturne dediščine. Dan pred vstopom v EU sicer poteče rok za legalizacijo nepremičnin.

Zdravniška pomoč

Z vstopom Hrvaške v EU se bo obseg zdravstvenih pravic turistov iz EU na Hrvaškem ali turistov, ki na Hrvaškem začasno bivajo, razširil. Poslej bo veljal evropski pravni red, po katerem bodo tujci iz držav EU v času bivanja na Hrvaškem imeli pravico do zdravstvene obravnave, kot jo na Hrvaškem nudijo za svoje državljane na podlagi obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zdravstvene storitve bodo lahko koristili na podlagi evropske kartice zdravstvenih storitev.

do Evrope

CARINSKE MEJE OD JUTRI NA ZUNANJIH MEJAH HRVAŠKE

Istra bo zadihala bolj sproščeno

Vse istrske občine, od Doline, Trsta, Milj, prek treh obalnih občin v Sloveniji, pa od Lanišča do Umaga in Novigrada na Hrvaškem, naj bi že v kratkem podpisale memorandum o sodelovanju

MITJA TRETJAK

Na obeh straneh slovensko-hrvaške meje je danes že vse nared za večja in manjša, uradna in bolj sproščena praznovanja ob vstopu Republike Hrvaške v Evropsko Unijo. Bržkone povsod prevladuje navdušenje, predvsem pa veliko pričakovanje v boljše čase, ki je zaznamovalo tudi slovensko priključitev maja 2004. Sprememb, ki jih prinaša vstop Hrvaške v EU, je veliko, čeprav se vsakdanjik slovenskih in hrvaških državljanov ne bo bistveno izboljšal, vsaj ne čez noč. Nekatere novice pa bodo za vse veljale že s 1. julijem.

Najbolj zadovoljni bodo verjetno redni obiskovalci hrvaške obale, saj se s ponedeljkom carinske meje prestavijo na zunanje meje Hrvaške. Žal to še ne pomeni, da se bomo z odhodom carinikov poslovili tudi od zastojev na meji, saj bo-

do do vstopa Hrvaške v Schengensko območje vsi potniki in vozniki še naprej podvrženi policijski kontroli. Ta bo po dogovoru med državama večinoma skupna, pri čemer iz uprave Slovenske policije izrecno poudarjajo: »Trudili se bomo, da bodo čakalne vrste na mejnih prehodih čim krajše.« Prijava gotovine, hišnih živali, rastlin in živil tako ne bo več potrebna, morali pa bomo še vedno upoštevati prepovedi in omejitve glede posesti in prenosa drog, psihotropnih snovi, orožja, streliva, pirotehničnih sredstev in predmetov kulturne dediščine, tako kot ostaja nadzor nad trošarinskimi izdelki (npr. uvoz za osebno rabo do 800 cigaret, 10 litrov žganja ali 110 litrov piva). Na policijski upravi zato opozarjajo, da se bo v ta namen del carinikov premaknil na teritorij Slovenije oziroma Hrvaške, kjer bodo izvajali t. i. mobilno kontrolo, ki vključuje pregled blaga in dokumentov ter av-

tocestne vinjete.

A ostanimo še za trenutek pri dopustnikih: vsi, ki imajo v lasti registrirano prikolico na Hrvaškem bodo morali v naslednjih šestih mesecih urediti carinski status EU. Podobno velja tudi za lastnike plovil, ki pa imajo za ureditev carinske formalnosti na razpolago 18 mesecev. Jadralci, ki si obetajo olajšave ali bolj poceni počitnice na Jadranu bodo morali počakati. Do vstopa Hrvaške v Schengensko območje bo namreč režim plovbe po hrvaškem morju nespremenjen: vinjeta za plovbo zaenkrat ostaja in še vedno bodo morali opraviti mejne formalnosti odjave in prijave v Piranu oziroma Umagu.

Prav vsi pa bomo že od jutri prihranili na telefonskem računu: hrvaški mobilni operaterji bodo namreč po novem upoštevali evropsko tarifo, ki velja za gostovanje v celotni EU, zaradi česar se bodo tako pogovori kot prenosi podatkov na Hrvaškem pocenili celo do 80 odstotkov. V primeru nezgode bodo imeli vsi državljani članic EU pravico do korištenja zdravstvene obravnave, ob nakupu blaga pa žal ne bomo več upravičeni do vračila DDV.

In kaj se bo spremenilo v lokalnem gospodarstvu? Strahu pred prihodom hrvaških delavcev na slovenski trg ni, saj bodo le-ti do leta 2015 še vedno potrebovali delovna dovoljenja. Zato slovenska podjetja pričakujejo predvsem več sodelovanja s hrvaškimi partnerji. Po drugi strani bo Hrvaška postala privlačnejša za tuje investitorje, kar pa resnici na ljubo Slovenijo ne bo oškodovalo, saj je za tuje investitorje že nekaj časa nezanimiva.

Tudi Mestna občina Koper, Občina Piran in Občina Hrpelje-Kozina si prizadevajo, da bo vstop Hrvaške v EU pri-

pomogel h gospodarskemu razvoju obmejnega prostora. Vse tri občine namreč že tradicionalno gojijo prijateljske stike s sosedi in imajo kot večina obmejnih občin za sabo izkušnje na področju čezmejnega sodelovanja. Na Mestni občini Koper zato pričakujejo »nove možnosti sodelovanja, predvsem pa korištenja sredstev iz evropskih kohezijskih skladov za novo programsko obdobje 2014–2020.« Program je trenutno v fazi priprave, zato še ni znano, v kolikšni meri bodo lahko posamezne krajevne uprave koristile omenjena sredstva. Vseeno pa pričakujejo bolj fleksibilno in močnejše sodelovanje, ki bi spodbudilo lokalno podjetništvo. »Želimo si tesnejšega sodelovanja na vseh področjih z vsemi istrskimi občinami, saj lahko skupni imenovalec Istra ovrednoti vse značilnosti in prednosti ter resursov tega polotoka,« so prepričani na MOK in dodajajo: »V ta namen in s tem ciljem naj bi vse istrske občine, od Doline, Trsta, Milj, prek treh obalnih občin v Sloveniji, pa od Lanišča

do Umaga in Novigrada na Hrvaškem, že v kratkem podpisale memorandum, s katerim naj bi pospešili vse oblike sodelovanja, tako na nivoju uprav, predvsem pa na področjih skupnih razvojnih in integracijskih možnosti, od ravnanja z energijo do šolstva in odlaganja odpadkov, ter tudi konkretizirali bodoče skupne projekte. Predvsem zaradi slednjih naj bi ustanovili Evropsko gospodarsko interesno skupino kot posebno obliko evropskega čezmejnega sodelovanja in partnerstva.« Okrepitev sodelovanja je torej proces, spremembe na teritoriju pa dolgoročen cilj, ki jih bo zagotovo pospešil še vstop Hrvaške v Schengensko območje, predvidoma leta 2015. Prvi korak je tako rekoč že opravljen, pri ustvarjanju novih načrtov in politik pa bodo slovenskim občinam najbrž prav prišle izkušnje iz leta 2007, pri čemer bodo največ priložnosti (in koristi) iskale na področju gospodarstva, ki kljub vladnim protikriznim ukrepom še vedno tone.

Slovenska vlada je sprejela uredbo o ratifikaciji dogovora s Hrvaško o ureditvi skupnih službenih mest za opravljanje mejne kontrole. Dogovor določa 30 takšnih skupnih mest, začne pa veljati 1. julija z vstopom Hrvaške v EU. Na fotografiji mejni prehod na Dragonji

MT

PRIČAKUJE SE DESETLETJE DOLG PREMOR

Širitev počasnejša

PETRA MIKLAVC (STA)

Vstop Hrvaške v EU je dokaz, da se širitev nadaljuje kljub krizi evra in drugim težavam evropske rodbine, a pravila igre so se korenito spremenila. Regata se sicer nadaljuje, a pogoji so vse strožji. Pričakovati je dolg širitveni premor, ki naj bi trajal desetletje.

Na vrata unije zdaj trkajo Črna gora, Srbija, Makedonija, Bosna in Hercegovina, Albanija, Kosovo, Islandija ter Turčija. Med vsemi potniki gre najbolje Črni gori, ki je od Hrvaške prevzela širitveno šifeto.

ČRNA GORA - Črna gora je doslej odprla in začasno zaprla dve poglavji v pogajanjih z EU - aprila poglavje o izobraževanju in kulturi, kot prvega pa decembra lani poglavje znanost in raziskave. Za članstvo v EU je zaprosila decembra 2008, pogajanja z EU pa je začela konec junija lani, ko je stekel pregled usklajenosti nje-

ne zakonodaje z evropsko. Ključni izzivi Črne gore so reforma pravosodja, spoštovanje temeljnih pravic, izboljšanje pravnega in institucionalnega okvira, izboljšanje poslovnega okolja za krepitev konkurenčnosti ter boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu.

SRBIJA - Srbija je lani dobila status kandidatke in sedaj čaka na začetek pristopnih pogajanj z EU. Pogoj za to je vidno in trajno izboljšanje odnosov s Kosovom. Beograd in Priština sta aprila dosegla zgodovinski dogovor o severu Kosova in po pričakovanjih Srbija ta mesec lahko pričakuje pozitivne novice, a pogajanj junija predvidoma še ne bo začela.

MAKEDONIJA - Makedonija, ki je kandidatka od leta 2005, je dobila od Evropske komisije že pet priporočil za začetek pogajanj, ki pa se, predvsem zaradi spora z Grčijo o imenu, ne udeležijo.

ALBANIJA - Albanija ima pogojno priporočilo za dodelitev statusa kandidatke. Pogoj je izpolnitev niza ključnih reform na področju pravosodja in javne uprave, revizija parlamentarnih pravil ter zavezanost v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu. Ključen test pa bo izvedba parlamentarnih volitev.

BIH - BiH, ki še ni niti zaprosila za članstvo in ne izpolnjuje nobenih pogojev za kakršen koli napredek, ostaja na repu kolone, skupaj s Kosovom, katerega napredek razen notranjih problemov ovira tudi dejstvo, da ga pet članic unije - Španija, Slovaška, Romunija, Grčija in Ciper - še vedno ne priznava kot samostojno državo.

KOSOVO - Za napredek Kosova sicer velja enak pogoj kot za Srbijo - vidno in trajno izboljšanje odnosov. Zaradi napredka v dialogu lahko kmalu pričakuje napre-

dek - začetek pogajanj o stabilizacijsko-pridružitvenem sporazumu.
ISLANDIJA - Islandije članstvo v EU ne zanima več, je med svojim prvim obiskom v Bruslju nedavno dejal novi islandski zunanji minister Gunnar Bragi Sveinsson.
TURČIJA - Turčiji se naslednji teden po treh letih zastoja le obeta korak naprej na poti v EU. Odprla naj bi novo poglavje v pristopnih pogajanjih, o regionalni politiki. Turčija je daleč najstarejša prosilka za članstvo v uniji, za status kandidatke je zaprosila leta 1987. Pristopna pogajanja je

začela skupaj s Hrvaško, oktobra 2005, vendar je v popolnem zastoju od junija 2010. Doslej je v skoraj osmih letih pogajanj odprla le 13 in začasno zaprla eno poglavje od 35, medtem ko bo Hrvaška julija postala 28. članica unije. Največji problem za počasen napredek Turčije so njeni nerešeni odnosi s Ciprom, zaradi katerih je EU decembra 2006 zamrznila osem poglavij, pa tudi odločno nasprotovanje nekaterih članic, predvsem Nemčije, njenemu polnopravnemu članstvu v EU.

TRGOVINA - V soboto začetek sezonskih razprodaj

Najhujša kriza zadnjih desetih let

Popusti že vabijo (levo), začetek sezonskih razprodaj pa je predviden v soboto; v zadnjem letu so v Gorici zaprli kar nekaj trgovin (desno)

BUMBACA

Krajši sprehod po mestnih ulicah je lahko bolj zgovoren od statistik in poročil. Res je sicer, da je nad Travnikom in okolico včeraj končno zasijalo prijetno sonce, ki je marsikoga zvabilo na plažo, ampak goriško mestno središče je v dopoldanskih urah povsem samevalo. Le tu in tam redki mimoidoči, pred bari prazne mizice, v trgovinah še bolj redki kupci. In kar nekaj zaprtih trgovin in javnih lokalov. Nič čudnega, če trgovec Benedikt Kosič meni, da smo v Gorici priča najhujši krizi zadnjih desetih let. In prav tako žal ne čudijo podatki, ki so jih zbrali pri goriškem združenju Confcommercio: lani je v pokrajini zadnjič spustilo rolete kar 119 trgovin. Novo odprtih trgovin pa je bilo le 64.

V takem nič kaj razveseljivem položaju,

ki je sicer skupen številnim italijanskim in slovenskim mestom, se Gorica pripravlja na sezonske razprodaje. Te se bodo uradno pričele v soboto, 6. julija, popusti pa so se v zadnjih tednih že pojavili v marsikateri izložbi. To so tako imenovane izredne razprodaje, akcije, na katere so nas trgovci navadili v zadnjih letih, ko je začel promet upadati.

»Položaj malih trgovcev je iz dneva v dan slabši,« pravi Kosič, goriški predsednik trgovske zveze ASCOM-Confcommercio in upravitelj nekaterih trgovin v Raštelu. »Avtonomija malih trgovin je zelo omejena, fiksni stroški in dajatve so vsak dan višji, upad nakupov pa je očiten. Kriza je realna, tako italijanski kot slovenski kupci imajo vse manj denarja. Dovolj je, da

pomislimo na vsa velika slovenska podjetja, ki so v zadnjih mesecih zaprla vrata: v skoraj vsaki družini so izgubili vsaj eno delovno mesto. Poraba denarja je pri slovenskih kupcih danes zelo nizka.«

Kosič pravi, da se goriški trgovci borijo za obstoj, da pa kriza predstavlja realen problem za širšo okolico: v tako majhnem mestu je izguba delovnih mest še bolj občutena. Skrbi ga tudi, kaj se bo zgodilo čez nekaj mesecev, ko bodo v bližnjem Vilešu odprli nov trgovski center. Mestno središče se bo takrat dokončno izpraznilo, je neizproсна njegova ocena.

V pričakovanju na kak ukrep, »do katerega bi moralo priti na evropski ravni, kajti pri italijanski politiki ni zaznati pravega po-

sluha.« bo goriško združenje Confcommercio v četrtek gostilo državnega predsednika Carla Sangalliija; ob 14.30 je namreč v palači De Bassa predvidena javna skupščina o goriški trgovini. Trgovci pa se pripravljajo tudi na sobotni začetek sezonskih razprodaj. Artikle bodo povprečno ponujali s tridesetstotnim popustom, marsikateri trgovec se je odločil, da bo svoje blago ponujal kar na ulicah. V soboto bodo trgovine odprte do 24. ure, pred muzejem Santa Chiara, v katerem bo potekal sejem vinilnih plošč in »vintage« oblačil oziroma okrasnih predmetov, pa so predvideni koncerti in kioski s kulinarčno ponudbo. Mestni bari bodo v večernih urah ponujali pijačo po posebno ugodnih cenah. (pd)

JAVNI PREVOZI - Ponudba podjetja APT S kolesom in avtobusom vse do gradeških plaž

Nove priklopnice za kolesa

BONAVENTURA

Goriški ljubitelji kolesarjenja imajo že nekaj dni na voljo zanimivo novost, ki so jo pri pokrajinskem prevoznem podjetju APT poimenovali Bici-bus. Ob sobotah, nedeljah in praznikih lahko namreč vse do 8. septembra naložijo svoje kolo v posebno priklopnico, ki po novem »spremlja« nekatero avtobuse na progi E01 Gorica-Gradež. Omenjeni avtobusi so tisti, ki odpeljejo iz Gorice ob 8.30, 13.25 in

16.50, iz Gradeža pa ob 10.20, 15. in 18.35. Naložitev kolesa je možna tudi na vmesnih postajah v središču Gradešča, v Gradeški ulici v Trziču in ob kampih Primero in Europa v Gradežu.

Za prevoz kolesa je treba odšteti 1,20 € (s predhodno nabavljeno vozovnico) ali 2 evra, če vozovnico kupimo na avtobusu. Več informacij je na voljo na spletni strani www.aptgorizia.it ali na zeleni številki 800 955957.

TRZIČ - V petek zvečer

Lastniki pekarnice preprečili poskus ropa

ČRNA KRONIKA Prevažal 95 avtomobilskih akumulatorjev

Goriški karabinjerji so med rutinskimi kontrolami ponovno naleteli na neavtoriziran prevoz rabljenih avtomobilskih akumulatorjev. Potem ko so prejšnji teden zasegli kar 267 baterij, so v teh dneh prijavi sodstvu romunskega državljanca, ki jih je v svojem avtomobilu prevažal 95. Moški, ki je potoval s sinom, ni imel ustreznih dovoljenj za prevoz in uničenje akumulatorjev, zato sedaj tvega od 6 do 24 mesecev zaporne kazni in zelo visoko globo (do 26.000€). Zaplenili so mu tudi avtomobil.

Zaplenjeni akumulatorji so tehtali preko tisoč kilogramov, prekupevalci jih preprodajajo predvsem zaradi svinca, ki se nahaja v njih. Izlitje njihovih kislin pa je okolju lahko zelo škodljivo.

V tržiško pekarno Trevisan v Ulici Rossini je stopil v petek zvečer okrog 19. ure. Obraz je imel prekrit s kapo, kateri je bil izrezal odprtini za oči, mahal je z večjim izvijačem in z njim grozil prisotnim, od lastnikov pekarnice pa zahteval, naj mu izročijo denar, ki so ga hranili v blagajni. A lastniki se niso vdali in so odločno reagirali. Njihova reakcija ga je očitno presenetila, kajti moški je nemudoma pobegnil.

V Ulico Rossini je kmalu prispele policijska patrulja. Priče so policistom povedale, da so moškega videli pobegniti peš, po nekaj metrih pa naj bi preskočil ograjo zasebne hiše. Nekaj minut kasneje so v bližnji Ulici Leonardo da Vinci ustavili moškega, ki je odgovarjal opisu, v vrtu omenjene hiše pa so našli tudi kapo in izvijač, s katerim je grozil ljudem v pekarni. Potem ko so preiskali tudi njegov avtomobil, so ugotovili, da je orodju, ki ga je hranil v njem, manjkal ravno omenjeni izvijač.

Tržiški policisti so zaradi poskusa ropa prijavi državnemu tožilstvu 37-letnega moškega, C. F. sta njegovi začetnici, rojenega v Castellamare di Stabia in bivajočega v Trziču.

Zmerjal in pretepel policista

Najprej je zmerjal goste lokala, nato pa se je znesel še nad policistoma. Osebe letnega oddelka goriške kvesture je v petek zvečer aretiralo Marcella Torres, 31-letnika iz Palermo, s katerim so imele sile javnega reda v preteklosti že večkrat opravka. Okrog 22. ure je na vogal med Ulico Nizza in Korzom Verdi policijo poklical upravitelj lokala Aenigma. Torres je namreč kričal in zmerjal mlade goste, ki so sedeli pred lokalom, upravitelj pa ga ni mogel pomiriti. Ko je zagledal policijo, se je Torres še bolj razjezil. Policista, ki sta zahtevala njegove dokumente, je napadel z brkami in udarci, enega pa je celo ugriznil. Zaradi upiranja javnemu funkcionarju, nasilja in poškodb - eden izmed dveh policistov ima poškodovano roko, drugi pa uho in koleno - sta ga naposled aretirala in odpeljala v goriški zapor v Ulici Barzellini, kjer ga je čakala sodniška odločitev.

V Ulici Giustiniani gorel avto

Goriški gasilci so včeraj pozno popoldne intervenirali v Ulici Giustiniani v Gorici, kjer je v še nepojasnjenih okoliščinah zagorel avtomobil. Vozilo tipa Renault Kangoo je bilo parkirano na parkirišču pred vhodom v predor Bombi. Gasilci so ob 18.15 poklicali mimoidoči, nekaj minut kasneje pa je bil požar že pogasjen. Okoliščine požara preučujejo goriški karabinjerji.

Škof posvetil novomašnika

Včeraj dopoldne je na Sveti Gori potekalo mašniško posvečenje. Koprski škof Jurij Bizjak je v baziliki v novomašnika posvetil Blaža Batagelja iz Kamenj, ki je star 26 let, in lazarista Tilna Princiča iz Vipolž, ki je tri leta starejši. Vzdušje je bilo slovesno in veselo, bazilika pa polna duhovnikov in vernikov z obeh strani meje. Danes se bo nova maša v župnijski cerkvi v Kamnjah začela ob 10. uri, v župnijski cerkvi v Vipolžah pa bo ob 10.30.

Razstava še danes

V nekdanjih konjušnicah Coroninijevega dvorca v Gorici bo še danes na ogled razstava, ki jo je Fundacija Coronini Cronberg priredila v sodelovanju z muzejem Uffizi v Firencah. Razstavljena so likovna dela iz florentinskega kabineta risb in grafičnih listov, ki pričajo o privlačnosti Firenc za umetnike iz naše dežele, Veneta in Južne Tirolske, pa tudi o preporodu zanimanja za tehniko risbe in grafike. Ob 16. uri bo brezplačen voden ogled.

Turnirja na Vrhu

Jutri, 1. julija, bo v centru Danica na Vrhu v organizaciji ŠRK društva Danica ponovno stekel tradicionalni turnir v malom nogometu, ki je tokrat že osemindvajseti po vrsti. Med sabo se bo pomerilo osem ekip. V prvo skupino so bile izžrebane ekipe Kostanjevica, Circolo Visintin iz Martinščine, Vrh Danica in pekarna Marušič, v drugo pa ekipe Ribičija, Picerija Frnažar, Agrososic in Sovodnje. Jutri, v torek in v sredo se bodo tekme odvijale od 19. do 22. ure. V četrtek in petek se bodo štiri najuspešnejše ekipe pomerile v polfinalu oziroma finalu. Sledilo bo nagrajevanje. »Športni teden« se je sicer v centru Danica pričel že včeraj, ko je stekel drugi odbojgarski turnir na travi. Sklepni boji se bodo zvrstili danes, zvečer bo nagrajevanje najboljših.

Ambraverde v knjigarni LEG

V knjigarni LEG v Gorici bodo v četrtek, 4. julija, v okviru niza »Oggi si legges« predstavili knjigo Marine Silvestri »Ambraverde«. Srečanje se bo začelo ob 18. uri. Več informacij je na voljo na spletni strani www.leg.it.

ŠTEVERJAN - Obletnica osamosvojitve RS »Kar ne koristi panju, ne koristi niti čebeli«

Kar ne koristi panju, ne koristi niti čebeli. Na pomen, predvsem pa na aktualnost reka rimskega cesarja Marka Avrelija, je v petek opozoril deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, slavnostni govornik na letošnjem zborovanju Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) - Konferenca za Italijo, ki je potekalo Pod lipo v Števerjanu. Z dogodkom, ki so ga priredili v sodelovanju s krožkom Anton Gregorčič, Svetom slovenskih organizacij, Zvezo veteranov vojne za Slovenijo in Združenjem za vrednote slovenske osamosvojitve, so obeležili 22. obletnico slovenske samostojnosti. Na Terpinovi domačiji so se zbrali številni domačini in gostje, med katerimi so bili generalni konzul RS v Trstu Dimitrij Rupel, predsednik SSK Boris Pleskovič, predsednik komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu Danijel Krivec, bivši slovenski konzul Tomaž Pavšič ter žu-

pana Franca Padovan in Milan Turk.

Za uvodno Zdravljico je poskrbel mešani zbor F.B. Sedej, po pozdravu gostitelja in predsednika Konferenca za Italijo Marijana Terpina pa je Ema Terpin recitirala nekaj pesmi. Pozdravila sta Pavšič in Pleskovič, daljši govor pa je imel Gabrovec, ki se je dotaknil problema politike, »tiste z malo začetnico«, predvsem pa gospodarske in družbene krize. »Svet, kakršnega poznamo, je enostavno počil po šivih in pod težo vedno večjega in izključnega stremjenja po profitu; ta rast se je morala in se bo morala ustaviti,« je ocenil Gabrovec. »Tudi sami bomo morali ponovno premisliti naše bivanje na tem koščku zemlje. Morali bomo ponovno vzeti v roke svojo usodo, vsak zase, a v tesnem vzajemnem povezovanju. Resno se moramo zamisliti nad vrednotami, nad cilji, nad željami, ki jih imamo zase, za svoje družine, za svojo ožjo in šir-

S petkovega večera v Števerjanu

BUMBACA

šo skupnost.« Gabrovec je za zgled vzel Sokratove nauke, pa tudi starorimski ideal kreposti - virtus. »V to je verjel tudi sam cesar Mark Avrelij, ki je trdil, da ima vsakdo največjo korist v tem, da koristi drugim,« je povedal Gabrovec in spomnil na cesarjev rek: »Kar ne koristi panju, ne koristi niti čebeli. Na ta prazničen večer, ko

se po 22 letih spominjamo veličastne odločitve za narodno in državno samostojnost, ne moremo mimo tega, da smo bili Slovenci takrat veliko bolj prepričano zazrti v skupni panj. Danes je naša domovina bolj podobna sršenjemu gnezdu in to stanje nas žalosti, tre, hromi. Hočem zato zaključiti svoj nastop z voščilom, da

bi se vsak dan skromno čutil kot čebela, ki živijo skladno z ritmi narave in panja. Malo prevzetnih kraljic, čim manj trovov, ki jih je še posebej v politiki preveč, in veliko marljivih čebel. Če bomo začeli vsak pri sebi, se bodo potem tudi naši skupnosti, naši deželi, Sloveniji, Italiji in Evropi pisali boljšji časi.«

VIŠJE SREDNJE ŠOLE - Matura

Zreli tudi na Zoisu in zavodu Cankar

Radovednost po objavi končnih izidov

BUMBACA

Po maturantih družboslovnega liceja Simon Gregorčič in industrijskega zavoda Jurij Vega so včeraj končne ocene državnega izpita dočakali tudi na poklicnem zavodu za trgovske in turistične dejavnosti Ivan Cankar in na državnem trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois. Na zavodu Cankar so izdelali Luka Boltar

(86/100), Erik Busan (74/100), Nicolas Danilic (60/100), Michele Kenda (62/100), Jasmin Laurencic (90/100) in Cristian Troncar (61/100), na trgovskem zavodu Zois pa Dragana Lukić (70/100), Sašo Mozetič (70/100), Simone Peressini (63/100), Tamara Podversic (80/100), Nicola Tomsic (63/100) in Tadej Vetrh (85/100).

LJUDSKI VRT - Še danes Knjižnica pod krošnjami

Z Medotom Jako, Smrklojo ...in Seksom za telebane

Knjižničarki Martini je prisluhnilo veliko otrok

BUMBACA

Redki si v današnjem večkrat preneglem življenjskem tempu vzamejo čas za branje. Še redkejši so taki, ki se s knjigo, revijo, ali časopisom odpravijo v park, sedejo na klopcu in se v senci stoletnih dreves potopijo v branje. Kdor se bo danes odpravil v Ljudski vrt na Verdijevem korzu, si bo lahko privoščil ta luksuz. Še danes (med 10. in 20. uro) domuje namreč tu Knjižnica pod krošnjami in vabi k obisku bralce vseh starosti.

Pod kostonji in drugimi visokimi drevesi vas v bližini igral čakajo udobni ležalniki, stolčki in blazine, predvsem pa lesene knjižne police in zaboji, v katere so organizatorji (med njimi zavod Divja misel, Kinoatelje, Feiglova knjižnica in ZSKD) namestili izbor slovenskih in italijanskih knjig, a tudi dnevno časopisje (med katerim sicer žal nismo našli našega dnevnika) in številne revije.

Ponudba je res raznolika in gre od knjig o priljubljenih otroških junakih (Medo Jaka) do slovenskih klasikov (Visoška kronika Ivana Tavčarja) in sodobnih slovenskih oziroma italijanskih avtorjev (Alenka Rebula: Blagor ženskam, Paolo Giordano: La solitudine dei numeri primi). Na svoj račun bodo prišli tudi ljubitelji poezije, saj bodo lahko segli po antologiji Rod lepe Vide, ali po dvojezični pesniški zbirki Roberta Dedenara, a tudi ljubitelji bolj lahkotnih (in nič manj poetičnih) tem, katerim je na primer na voljo hudomušni Seks za telebane svetovno znane terapevtke Ruth Westheimer. Poseben zaboj pa je namenjen izmenjavi: kdorkoli lahko v njem pusti revijo ali knjigo, ki ga ne zanimata več, in si v zameno izbere eno od tistih, ki so jih pustili njegovi predhodniki.

Kot nam je povedal knjižničar Dejan Gregorič, ki je včeraj dopoldne upravljal goriško Knjižnico pod krošnjami, ta vseslovenski projekt poteka že več let na zelo različnih lokacijah (na primer v ljubljanskem parku Tivoli, v Borovem gozdiču v Novi Gorici, na izolskem festivalu Kino Otok). Njegov namen je širiti bralno kulturo in spodbuditi javnost, da si vzame čas za listanje po knjigah in revijah.

Včeraj popoldne je bila v Knjižnici pod krošnjami na sporedu tudi pravljčna urica, med katero je knjižničarka Martina Humar v obeh jezikih pripovedovala pravljico o medvedu, ki je posekal gozd. (pd)

DOBERDOB - Pobuda združenja prostovoljnih krvodajalcev

Taka »znanja« lahko rešijo življenje

Tečaja prve pomoči z defibrilatorjem se je udeležilo deset predstavnikov športnih, rekreacijskih in kulturnih društev

Tečajniki so preizkusili celotno metodologijo oživljanja v primeru srčne kapi

AJ

Združenje prostovoljnih krvodajalcev iz Doberdoba je prejšnji teden ponudilo še eno od številnih formativnih pobud, ki jih prireja ob svojem primarnem delovanju, skrbi za kulturo darovanja krvi. Odločilo se je, da bo tokrat v prvi plan postavilo prvo pomoč. Gre namreč za področje, ki ga navadni ljudje največkrat le površno poznajo, čeprav gre za »znanja«, ki so lahko življenjskega pomena.

Doberdobsko krvodajalsko združenje je zato priredilo tečaj prve pomoči z defibrilatorjem, ki v skrajni potrebi lahko ponesrečencem reši življenje. Organizatorji so k sodelovanju povabili predstavnike športnih, rekreacijskih in kulturnih društev iz občine Doberdob. Deset udeležencev tečaja, med njimi je bila tudi doberdobska podžupanja Luisa Gergolet, je prisluhnilo predavanju dr. Gianpaola Martinellija, odgovornega za zdravstvene tehnike pri goriškem zdravstvenem podjetju, ter medicinskega tehnika Erika Lavrenčiča iz Doberdoba.

Srečanje je uvedel predsednik Združenja prostovoljnih krvodajalcev iz Doberdoba Aldo Jarc, ki je podčrtal pomembnost poznavanja tehnik prve pomoči, posebno v primeru srčne kapi. Pravilno posredovanje je namreč za prizadetega odločilnega pomena. Tečaj je trajal pet ur, potekal pa je v dveh delih. Predavatelja sta najprej obrazložila strukturo in način delovanja prve pomoči na območju posoškega zdravstvenega podjetja. Skratka, pojasnila sta, kako deluje servis, ki ga navadni ljudje poznajo po telefonski številki 118.

Po teoretičnem delu je bil na vrsti praktični. Tečajniki so preizkusili celotno metodologijo oživljanja v primeru srčne kapi, ki vključuje med drugim zunanjo masažo srca in uporabo defibrilatorja na lutki. V primeru infarkta mora biti poseg takojšen: če je primeren intervencija izvedena v času, ki je manjši od šestih minut, so možnosti za preživetje dokaj velike. Tečaj se je sklenil z izpitom, ki so ga vsi tečajniki opravili in si tako pridobili poseben certifikat tečaja za prvo pomoč. (ač)

GORICA - Večer na Travniku

Goriška izginotja in ločeni spomini

S pomočjo posnetkov je o nekdanji podobi mesta predavala Liliana Mlakar

Spomenik v Spominskem parku v Gorici

BUMBACA

Goriška izginotja je bil naslov srečanja, ki je potekalo sredi prejšnjega tedna v nastajajoči razstavnici galeriji zraven Wine bara na Travniku. Na dogodku se je zbralo petindvajset ljudi, ženske so bile v veliki večini, in sledili izvajanjem o starih značilnostih Gorice, njenih trgov, stavb in prodajaln. S pomočjo računalniških posnetkov je dobra poznavalka nekdanjega življenja v mestu, Liliana Mlakar, popeljala gledalce na Stari trg, na trg Na Kornu, na Travniku, do stebra sv. Ignacija, ob tramvajskih tračnicah do Korza, v notranjost Verdijevega gledališča, na trg v Podturnu, v Spominski park, k javni pralnici v Stražcah, v Gosposko ulico, k Južni postaji, na Pašerelo ...

To naštevaje nas na nekaj spominja. Ali vas ni, spoštovani bralci, naš

dnevnik v prejšnjih mesecih v zaporedju tridesetih tednov z namenskim okvirčkom vabil in popeljal po podobni poti krajev in spominov? Sporočila tistega sprehajanja so bila nekoliko drugačna, prejšnji teden na Travniku pa spet drugačna. Prva so spominjala na splošne značilnosti z dodatkom podrobnosti, ki se tičejo naše skupnosti, v drugem primeru so bile pač splošne značilnosti s podmeno, da drugih ni. Šolski primer vzporednega doživljanja mesta, ko eni strani ne pade niti na um, da obstaja še en način spominjanja. Skratka. Ločena spomina se ne nanašata le na medvojna in vojna dogajanja, temveč na mnogo daljša obdobja mestne stvarnosti.

Med predavanjem, ki se je prijetno spremenilo v klepet in dopolnjeva-

nje med publiko in vodjo srečanja, smo slišali poleg ustaljenih podatkov, kako so na Starem trgu med sejmom sadja in zelenjave dajali v najem tehtnice (še leta 1938), da so pod oboki, se pravi v zavetju, prodajali pohištvo in drva, da je voda za vodomet, ki je sedaj spravljen na vrtu Attemsove palače, pritekala iz izvira Jerebica pod Kromberkom, da je na Senenem trgu stal kovinski vodomet, da se je za določeno obdobje Travniki povečal za precejšnjo površino v obliki pravokotnika, ki je segal do Glavne pošte, da je gledališče Verdi imelo kar tri nadstropja balkonov, dokler ga niso leta 1938 spremenili bolj v kinematografsko dvorano, da je bila na mestu sedanjega Laščakovega vodometna v Podturnu javna pralnica, saj hiše in stanovanja niso imela vodovoda, da onesnaženost Korna ni novejšega izvora zaradi razvoja Nove Gorice, temveč so že na začetku prejšnjega stoletja gospodinjice v Stražcah bile primorane »žehto« opraviti prav tako v javni pralnici, da je podgorska Pašerela imela svojo sestro dvojčico med Štmavrom in Solkanom (kakajši še sedaj vozimo med njenimi lesenimi nosilnimi stebri), da so pred nekdanjo Attemsovo palačo v Podgori (sedaj ni tam več niti ruševin) podrli in izbrisali (sredi 18. stoletja) vse hiše, ki so ovirale pogled in neposreden dostop do Soče ... Skupek posnetkov je prikazal pročelja nekaterih prodajaln in obrtnih obratov: brivnico, papirnico, knjigarno, gostilno ...

Še o ločenih spominih: med vsem sproščenim podajanjem in dopolnjevanjem s strani udeležencev, ni bila niti enkrat izgovorjena beseda Travniki, kljub obilnemu posredovanju podatkov o največjem mestnem trgu, Spomenik v Spominskem parku pa so leta 1944 razstrelili »titini« (ne na primer uporniki, vstajniki, partizani...). Resnici na ljubo zapišimo, da so se vsaj trije iz publike oglašili in navedli pravo verzijo tistega dogodka: da je namreč šlo za prepletena razmerja in odnose med povezanimi nacisti, republikini in domobranci. Posledica je bila, da je »monumento« zletel v »luft«. (ar)

KROMBERK - Poletno dogajanje pred gradom

Tudi letos Vinilvečeri in Glasba sveta

Katarina Brešan in Aleks Vičič

KM

Goriški muzej v sodelovanju z novogoriškim KUD Morgan že peto leto zapored v juliju pripravlja glasbena predavanja Vinilvečeri, v avgustu pa bo sledil festival Glasbe sveta. »Tudi letos nadaljujemo s tema dvema projektoma, ki sta sicer zamisel direktorja Andreja Malničiča,« sta poudarila Katarina Brešan iz Goriškega muzeja in Aleks Vičič iz KUD Morgan.

Julijski torki bodo tako posvečeni ljubiteljem vinilk – glasbenih plošč. Odvijali se bodo pred gradom Kromberk, v primeru slabega vremena pa v notranjosti. Ob sejm rabljenih in novih vinilov, ki vsako leto privabi tudi obiskovalce iz Italije, se bodo odvijala tudi zanimiva predavanja. Predavatelji, ki bodo letos predstavljali različne glasbene teme, bodo na kromberških Vinilvečerih sodelovali prvič. 2. julija bo v gosteh kantavtor in kitarist Tomaž Domicelj, predaval bo na temo Tudi v šesto desetletje z vinilom. V njegovi zbirki je več kot 6.000 vinilnih plošč, skupaj pa ima v lasti kar 40.000 albumov. Teden dni kasneje bo predaval Jure Longyka, glasbeni urednik na Valu 202. Njegovo predavanje »V vsemirju zgodovine slovenske popularne glasbe« bo občinstvo popeljalo na izlet v globine dvajsetega stoletja. 16. julija bodo v Kromberku gostili Borisa Bradača, ki bo predaval na temo Ovitek kot neločljivi del vinila in Gramofon kot instrument. Zadnji tork v mesecu bo občinstvo nagovoril Iztok Zupan, svoje predavanje je poimenoval Od

Don Cherrya, Art Ensemble of Chicago do ruskega avantgardnega jazzja osemdesetih. Vsa predavanja se začnejo ob 21. uri, vstop je prost.

»Vinilke sicer že sodijo v kulturno dediščino, v 40. in 90. letih minulega stoletja je bil to glavni način predvajanja glasbe. Vinil pa sedaj postaja zopet aktualen, ponovno se prodaja v trgovinah, bendi zopet snemajo vinilke,« pristavlja Katarina Brešan.

Ne le julija, tudi avgusta bo pred gradom Kromberk pestro. Torki bodo zaznamovani s festivalom Glasba sveta, ki ga organizira Goriški muzej v sodelovanju s KUD Morgan in Odprto kodo. »Poleg slovenskih in tujih etno, ljudskih, jazz in world music izvajalcev, je posebnost festivala pri kromberškem gradu tudi prilžnost, ki jo ponujamo lokalnim proizvajalcem in pridelovalcem. Ti se bodo lahko predstavili na stojnicah Dobrote sveta, letos bomo povabili pridelovalce in proizvajalce od Bovca in Kobarida do Cerknega, Furlanije, Brd, Vipavske doline, Krasa in slovenske Istre. Iščejo predvsem pristnost in domače proizvode,« pojasnjuje Vičič. Na prvem iz niza avgustovskih torkovih koncertov bo nastopila pesnica in pisateljica Svetlana Markovič z Mar Django kvartetom in svojim literarno-glasbenim recitalom balada o Sneguročki.

Tržnica bo svoje pridelke ponujala od 19. ure dalje, koncerti bodo od 21. ure dalje, vstopnina bo 10 evrov. (km)

DOBERDOB - Zaključna prireditev v priredbi orkestra Kras

Mladi godbeniki, »črički« in mažoretke so se izkazali

Na odru dijaki glasbene šole orkestra Kras, pod njimi malčki vrtca Čriček

VT

V župnijski dvorani v Doberdobu je bilo v četrtek, 20. junija, spet živahno. Na zaključni prireditvi so nastopili dijaki glasbene šole Pihalnega orkestra Kras, ki so se pod vodstvom mentorja Nevja Millocha res lepo izkazali. Mali orkester je sestavljen iz 14 elementov. Tu-

di malčki otroškega vrtca Čriček, ki so obiskovali tedenske glasbene urice, so se pod vodstvom Valentine Nanut in ob spremljavi klavirja, ki ga je igrala Ivana Nanut, lepo izkazali s petjem in plesom.

Večer je popestrila novoustanovljena mažoretna skupina Kras. S ko-

reografijami, ki so se jih naučile z mentoricama Tjašo in Nino, so mažoretke obarvale večer: plesale so in mojstrsko vihtele svoje mažoretne palice. Nastop srbske folklorne skupine Sloga iz Nove Gorice je žal odpadel, večer pa je bil kljub temu živahen. Staršem nastopajočih je bilo lepo prikazano vse, kar so se med letom otroci naučili. Kot je povedala gospa Magda Prinčič, bi si želeli, da bi vse tri skupine pridobile še kakšnega člana. »Glasba združuje. To je v času, ko vlada elektronika, zelo pomembno,« menijo predstavniki pihalnega orkestra Kras. Udeležence večera je pozdravil predsednik godbe Kras Luciano Gergolet, ki se je toplo zahvalil najprej nastopajočim, nato pa še neutrudni sodelavki Magdi, ki ima največ zaslug za uspešno opravljeno delo. Večer je povezovala Federika de Lorenzo. Prireditve se je zaključila z družabnostjo na župnijskem dvorišču, kjer so si vsi zaželeli toplo in razposajeno poletje in nasvidenje v prihodnji sezoni.

Meddržavni balinarski turnir upokojencev

Meddržavni ženski balinarski turnir, ki ga Društvo slovenskih upokojencev za Goriško vsako leto organizira pri Kulturnem domu v Sovodnjah, je bil letos 13. junija. Že zgoraj zjutraj je prispelo na balinišče vseh dvanajst povabljenih ekip. Pozdravu društvenega odbornika Emila Tomsiča je sledilo zbranje. Takoj zatem so se začele tekme v Sovodnjah in Štandrežu. Po končanih jutranjih nastopih so bili sodelavci in tekmovalke deležni kosila, ki so ga pripravile balinarke s pomočjo Venčeta Gulina, ki je poskrbel za peko mesa. Sledilo je tekmovanje v »bližanju«. Zmagala je Elda Grillo in prejela pokal občine Sovodnje. Potekale so nato tekme za uvrstitev v polfinale in finale. Prvo mesto z zlato medaljo in pokalom Zadržne banke Doberdob in Sovodnje so si prislužile balinarke iz Kanala, drugo mesto in srebrno kolajno pa Vipavke, tretje mesto z bronasto kolajno balinarke iz Ajdovščine, četrto pa tekmovalke iz Vrtojbe. Organizatorji se zahvaljujejo darovalcem pokalov in sodnikoma Emilu Tomsiču ter Marjani Devetaku za požrtvovalnost in skrbno vodenje turnirja. Obenem upajo, da bodo vsi sodelavci tudi v prihodnje v tako prijetnem vzdušju pripomogli k čim boljšemu uspehu. (AT)

Goriški fotograf Pierluigi Bumbaca, ki sodeluje tudi z našim dnevnikom, se je uspešno prebil skozi prvo selekcijo na mednarodnem natečaju »Nikon Photo Contest«. Med prijavljenimi fotografijami (le-teh je bilo 99.339) je žirija izbrala tudi pet Bumbacovih del, med katerimi je fotografija nove stavbe na vogalu med ulicama Trento in Duca D'Aosta v Gorici. Zmagovalce bodo razglasili sredi julija.

Dvorana 5: 17.40 - 20.10 - 22.00 »Paulette«.

Šolske vesti

SLOVIK obvešča, da je odprt razpis za vpis v delavnice obšolskega študijskega programa Ekstra in za multidisciplinarni program za kakovostno kadrovskega rasti za dijake; informacije na spletni strani www.slovik.org in info@slovik.org.

AŠZ MLADOST IN ZŠSDI organizirata nogometni kamp »Magic Football« po Coerverjevi metodi, ki ga bo vodil Darjo Frandolič. Prijavijo se lahko deklice in dečki od 5. do 14. leta starosti in bo potekal od torka, 2., do vključno sobote, 6. julija, od 8. do 13. ure na nogometnem igrišču v Doberdobu; vpisovanje in informacije po tel. 340-2477933 (D. Frandolič), 339-3853924 (Emanuela) ali na ericmic65@tiscali.it.

SLOVIK - poletne dejavnosti za dijake od 26. avgusta dalje. »Trening« pred začetkom novega šolskega leta: slovenščina, angleščina in matematika, po izbiri še latinščina, grščina ali nemščina. Program in prijavnica sta na spletni strani www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na naslovu info@slovik.org do 15. julija. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torek-četrtrek 10.00-12.00).

POLETNOSTI 2013: Mladinski dom obvešča, da bosta med 26. avgustom in 6. septembrom pripravi na začetek pouka »Šola za šalo« za osnovnošolce in »Srednja na štartu« za srednješolce; med 2. in 6. septembrom tečaj »Vstop v srednjo šolo« za peto-prvošolce; informacije in vpisi po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549 / 536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

SLOVIK - razpis in prijavnica za programe 2013-2014, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na spletni strani www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torek-četrtrek 10.00-12.00).

Izleti

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA IN SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V GORICI prirejata od 21. do 24. avgusta štiridnevni izlet z avtobusom na Bavarsko; na programu postanek v Salzburgu, ogled dvorca bavarskega kralja Ludvika II na otoku Herren (Kimsko jezero), postanek v Altöttingu (največjem romarskem kraju v Nemčiji), ogled Muenchna, benediktinskega samostana v Ettalu, romarskega središča Wies in pravljničnega gradu Neuschwanstein; informacije in prijave po tel. 0481-550365 (Mirjam B.) ali tel. 0481-536807 (Katerina F.) najkasneje do 30. junija.

tmedia
PRIMORSKI DNEVNIK
Od 1. julija do 31. avgusta 2013
POLETNI URNIK sprejemanja malih oglasov proti plačilu osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke v okvirčku, mali oglasi v okvirčku, oglasi društev in organizacij v okvirčku
ponedeljek - petek 10.00 - 15.00 sobota zaprto
 Tel. 800.912.775
 e-pošta: primorski@tmedia.it
 Tmedia - Ul. Malta 6 GORICA

ZDRUŽENJE TEMPO LIBERO COOP CONSUMATORI NORDEST prireja ob 100-letnici opere v Veroni in ob 200-letnici rojstva Giuseppeja Verdija dva izleta v Verono: 13. julija za opero »Messa da Requiem« in 24. avgusta za opero »L'Aida«; informacije in vpisovanje v veleblagovnicah Coop Consumatori Nordest ali po tel. 335-7835183 do zasedbe mest.

Obvestila

GLASBENA MATICA GORICA bo od 1. julija do 31. avgusta odprta po poletnem urniku: od ponedeljka do četrtek 11.00-12.00, ob petkih zaprto.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici bo od 1. julija do 31. avgusta odprta po poletnem urniku: od ponedeljka do petka 8.00-16.00; zaprta bo zaradi dopusta od 5. do 16. avgusta.

URADI ZŠSDI bo od 1. julija do 15. septembra odprti po poletnem urniku: od ponedeljka do petka 8.00-14.00.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publiki od 1. julija do 6. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo med 12. in 16. avgustom.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja v nedeljo, 4. avgusta, piknik, povezan z izletom v Tolmin. V jutranjih urah si bodo udeleženci ogledali muzej, v katerem je letos na ogled razstava ob 300-letnici Tolminskega upora. Popoldne bo druženje v Brjah (Dobra-vlje). Vpisovanje bo potekalo od začetka julija dalje.

INFOTOČKA V ŠK DANICA NA VRHU: vsako nedeljo od 9. do 18. ure ob kavici in prigrizku vas bodo organizatorji seznanili z zgodovino kraškega okolja in napotili na ogled Brestovca in Debele griže (po jarkih in rovih 1. svetovne vojne).

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo do julija in avgusta vsi občinski uradi v popoldanskih urah zaprti.

PROJEKT »PRIMORCI BEREMO!« poteka do ponedeljka, 11. novembra, v Feiglvi knjižnici v Gorici, kjer je na razpolago 51 prozaičnih del in 9 pesniških zbirk slovenskih ustvarjalcev; sodelujejo lahko člani knjižnice, ki so starejši od 15 let.

TABORNIKI RMV sporočajo, da je rok oddaje prijave za akcijo »Nazaj... v taborniški raj« na elektronski naslov taborniskiraj@gmail.com ali po tel. 339-4120289 (Andrej), 335-5316286 (Veronika) in 349-3887180 (Gabrijel) podaljšan še do danes, 30. junija.

37. REDNI OBČNI ZBOR Slovenskega deželnega gospodarskega združenja - SDGZ bo potekal v razstavni dvorani Kraške Banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2, v ponedeljek, 1. julija, ob 18. uri v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu.

AŠK KREMENJAK prireja redni občni zbor v torek, 2. julija, ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicanju v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajska ulica 20, z naslednjim dnevnim redom: predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, odobritev obračuna za leto 2012 in proračuna za leto 2013, pozdravi gostov, razprava, razno.

Prireditve

»SREČANJA V PARKU. ŽIVLJENJSKE IN UMETNIŠKE POTI«: danes, 30. junija, v parku vile Priuli v Turjaku med 18. in 20. uro bo Elisa Menon nastopala s svojim delom v italijanščini in furlanščini »Silenzio«; sodelovala bo knjižničarka Antonella Gallarotti, povezovala bo Margherita Reguitti.

JEHOVE PRIČE prirejajo tridnevno zborovanje z naslovom »Božja Beseda je resnica!« danes, 30. junija, med 9.20 in 15.40 v športni palači Pala Trieste v Ul. Flavia 3 v Trstu. Na programu predavanje z naslovom »Kaj je

Poslovni oglasi

VELIKA AKCIJA:

PELETI 220eur/T,
DRVA NA PALETAH 1X1X1,80 120eur
legnaacasa@gmail.com
 00386-31770 410
 po 16.uri 00386-68143831
 334 2200566

resnica« in dve gledališki predstavi o biblijskih pripovedih. Za slovenske vernike bo zborovanje v petek in soboto, 5. in 6. julija, med 9.20 in 16.55 in v nedeljo, 7. julija, med 9.20 in 15.40 v Celju, Dečkova 1, dvorana L1 na Celjskem sejmu; vstop prost.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi vas na glasbeno predavanje Tomaža Domicelja »Tudi v šesto desetletje z vinilom« v torek, 2. julija, ob 21. uri. V času predavanj bodo naprodaj vinilne plošče in raritete.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE vabi, ob razstavi »Réclame«, na sedež Fundacije v Gosposki ulici (Ul. Carducci) 2 v Gorici v sredo, 3. julija, ob 21. uri na projekcijo »Tutto il meglio di Carosello« v sodelovanju s Cineclubom iz Gorice; vstop prost.

GORIŠKE POLETNE PRIREDITVE »GORIZIA! ARIA D'ESTATE«: na Trgu Cesare Battisti v Gorici poteka do sobote, 6. julija, košarkarski turnir Dudi Krainer. Od torka, 2. julija, popusti, animacija, happy hour po mestnih ulicah, v petek, 5. julija, od 10. ure dalje v Jungle Village brezplačni vstop za otroke v jutranjih urah.

Mali oglasi

V NAJEM dajem povsem opremljeno stanovanje v Gorici, veliko 60 m². Najemnina po zakonsko predvideni ceni. Tel. 348-5298655.

Prispevki

Ob prvi obletnici smrti Borisa Gergoleta poklanjata mati Ivanka in sestra Livijana z možem 200 evrov za potrebe vrtcev in šol Večstopenske šole Doberdob. Kolegi so zbrali 340 evrov, ki jih je družina prav tako poklonila doberdobskega ravnateljstvu. V spomin na Pepota Florenina darujejo uslužbenci občine Sovodnje 20 evrov za društvo krvodajalcev Sovodnje.

Pogrebi

JUTRI NA VRHU: 10.00, Maria Visentin (iz Palmanove) v cerkvi in na pokopališču.
JUTRI V ŠTARANCANU: 11.00, Giuseppe Mian (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

30.6.1999 30.6.2013

Davorin

Spomin nate nas vedno spremlja.

Vsi tvoji

Sovodnje ob Soči, 30. junija 2013

Gledališče

V SLOVENSLEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: v sredo, 3. julija, ob 19.30 na ploščadi pred SNG Nova Gorica poteka Mednarodni festival uličnega gledališča »Ana Desetnica«: nastopa nizozemska skupina Compagnie Mobil s predstavo »Sulky M1«; vstop prost, informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Razstave

V GOSTILNI MILJO pri Devetakih bo do 28. avgusta na ogled razstava računalniškega umetnika Bogdana Sobana iz Vrtojbe.

V PILONOVI GALERIJ V AJDOVŠČINI je na ogled razstava Lucijana Lavrenčiča z naslovom »Pokrajine Severa«; še danes, 30. junija, 15.00-18.00.

ČLANICE IN ČLANI FOTO KLUBA NOVA GORICA vabijo na odprtje in ogled jubilejne razstave ob 45. obletnici ustanovitve kluba v sredo, 3. julija, ob 18.30 v Rotundi SNG v Novi Gorici. Razstavlja 29 članov kluba. Dogodek bo z svojim nastopom popestril Nik Oblak, letošnji finalist programa »Slovenija ima talent«.

V GALERIJ MARIJA DI IORIA v državni knjižnici v Gorici je na ogled razstava akvarelov Andreja Kosiča; do 6. julija od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Réclame. Manifesti e bozzetti del primo '900 dal Fondo Passero-Chiesa«; do 29. septembra od torka do petka 16.00-19.00, ob nedeljah in praznikih 10.00-19.00, vstop prost. Vodeni ogledi razstave bodo potekali ob sobotah, nedeljah in praznikih ob 17.30 ali po domeni (Cooperativa Museus, tel. 340-5738264); več na www.fondazionecarigo.it.

Koncerti

NA PLAŽI »COSTA AZZURRA« V GRADEŽU bo danes, 30. junija, ob 19. uri »Grand Opening Party«, otvoritveno praznovanje festivala »Sound of Waves Festival«, ki bo potekal v juliju in avgustu v Gradežu; več na www.soundofwaves.it.

FESTIVAL OB 17. MEDNARODNEM SREČANJU SAKSOFOPISTOV V NOVI GORICI: danes, 30. junija, ob 20.30 v dvorani Glasbene šole Nova Gorica »American - style«, Timothy McAllister, saksofon, Zoltan Peter, klavir, gost koncerta saksofonist Joonatan Rautiola; vstop prost; več na www.kulturnidom-ng.si.

AŠKD KREMENJAK prireja 17. zamejski festival »Diaton 2013« 12., 13. in 14. julija v večnamenskem centru v Jamljah. Na programu bo v petek, 12. julija, ob 20. uri tekmovanje v bri-

školi; v soboto, 13. julija, ob 18. uri otroški ex tempore, ob 20. uri nastop folklorne skupine Gradina iz Ilirske Bistrice, nagrajevanje zmagovalcev ex temporeja in ples ob zvokih tria Atomix. V nedeljo, 14. julija, od 14. do 15.30 vpisovanje godcev na diatonično harmoniko, ob 16. uri začetek nastopov, sledila bosta podelitev priznanj udeležencem in nagrad zmagovalcem festivala ter ples ob zvokih tria Atomix.

Čestitke

Pojmo danes vse v en glas, da zašliši cela vas, Sovodenski dekleti do 100 sta prišli, naj srečni in zdravi živita vse dni! Pupe

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Kino

DANES V GORICI **KINEMAX** Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »World War Z«. Dvorana 2: 16.00 - 18.30 - 21.00 »L'uomo d'acciaio«.

Dvorana 3: 16.00 »Le avventure di Peter Pan«; 17.30 - 20.00 - 22.00 »Cha cha cha«.

DANES V TRŽIČU **KINEMAX** Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »World War Z«.

Dvorana 2: 16.00 - 18.30 - 21.00 »L'uomo d'acciaio«.

Dvorana 3: 16.00 - 18.15 - 21.30 »World War Z« (digital 3D).

Dvorana 4: 15.30 - 17.10 »Le avventure di Peter Pan«; 20.00 - 22.00 »Passioni e desideri«.

Dvorana 5: 15.40 - 17.40 - 20.10 - 22.00 »Paulette«.

JUTRI V GORICI **KINEMAX** Dvorana 1: 17.30 - 21.00 »World War Z«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.40 »L'uomo d'acciaio«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.40 »Cha cha cha«.

JUTRI V TRŽIČU **KINEMAX** Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »World War Z«.

Dvorana 2: 18.00 - 21.00 »L'uomo d'acciaio«.

Dvorana 3: 18.15 - 21.30 »World War Z« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Passioni e desideri«.

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103**

20.00 Tv Kocka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Lynx Koncert: Rudi Bučar & Istra-bend
22.00 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1
22.20 Lynx etno-koncert

22.55 Lynx Special – Dobrodošla Hrvaška

Rai Uno

6.30 Dok.: Questa non è una pipa 7.00 8.00, 9.00 Dnevnik 7.05 Nan.: 14e Distretto 8.20 MixItalia 8.45 Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta 9.05 Dreams Road 9.55 Linea Verde Orizzonti Estate 10.30 A sua imagine 10.55 Sv. Maša, sledi Angelus 12.20 Linea Verde Estate 13.30 17.00, 20.05 Dnevnik 14.00 Film: Matrimoni e pregiudizi 15.45 Film: Una stella in cucina 17.05 Nogomet: Confederations Cup, Urugvaj – Italija 20.40 Techetechetè, vista la rivista 21.15 Nad.: Una grande famiglia 23.20 Nogomet: Confederations Cup, Brazilijska – Španija

Rai Due

7.00 Risanke 8.50 Nan.: Vite sull'onda 9.35 New Art Attack 10.00 Dok.: Voyage Factory 10.45 Nan.: Il nostro amico Charly 11.30 Serija: La nave dei sogni 13.00 Dnevnik, sledi Tg2 Motori 13.45 Nan.: Delitti in Paradiso 15.45 Film: Squadra Omicidi – Istanbul 17.15 Nan.: Squadra Speciale Lipsia 18.05 Film: Prossima fermata – Omicidio 19.35 Nan.: Lasko 20.30 Dnevnik 21.00 Avtomobilizem: Formula 1, VN Velike Britanije 23.00 Film: Incontriamoci a Las Vegas

Rai Tre

6.15 Kolesarstvo: Maratona Des Dolomites 11.35 Rubrike 12.00 Dnevnik 12.25 TeleCamere 12.55 Prima della prima 13.25 Paspartout 14.00 Dnevnik 14.30 In1/2 h 15.05 Kolesarstvo: Tour de France 17.30 Tour Replay 18.10 Nan.: Squadra Speciale Vienna 18.55 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Rubrika: Blob 20.20 Nan.: The Defenders 21.05 Kilimanjaro Sere d'estate 23.25 Dnevnik in deželni dnevnik 23.40 Film: Nowhere Boy

Rete 4

7.05 Media shopping 7.35 Super partes 8.45 Nan.: Vita da strega 9.20 Slow Tour – Italiani non per caso 10.00 Sv. Maša 11.00 12.00 Rubrika: Pianeta mare 11.30 Dnevnik 13.00 Ricette all'italiana 14.00 Dnevnik 14.40 Donn'avventura 15.10 Film: Evita 18.00 Film: Boccaccio 18.55 Dnevnik in vremenske napovedi 19.35 Nad.: Tierra de Lobos 20.30 Nad.: Tempesta d'amore 21.30 Film: Il santo (pust.) 23.55 Film: La storia di noi due (kom.)

Canale 5

6.00 Pregled tiska 7.55 Promet, vremenska napoved in dnevnik 8.00 Dnevnik 9.10 Film: Le avventure di Pitye 11.30 Nad.: Bye bye Cinderella 12.00 Melaverde 13.00 Dnevnik in vremenska napoved 13.40 Show: L'arca di Noè 14.00 Serija: Dov'è mia figlia? 16.30 Guinness – Lo show dei record 18.50 Kviz: Avanti un altro! 20.00 Dnevnik in vremenska napoved 20.40 Paperissima Sprint 21.10 Film: Amore è eterno finché dura 22.45 Film: Buio (triler)

Italia 1

6.05 Nad.: Deja vu 7.25 Nan.: Buona fortuna, Charlie! 7.45 Risanke 11.30 15.00 Kolesarstvo: SP Superbike 2013 12.55 Dnevnik 13.00 Sport Mediaset XXL 13.55 17.20 Kviz: Top one 16.20 Fuori giri 17.00 Nan.: Mr. Bean 18.30 Dnevnik 19.00 Nan.: Così fan tutte

19.35 Film: Scuola di polizia 2 – Prima missione (kom.) 21.25 Archimede – La scienza secondo Italia 1

La 7

7.00 7.50 Aktualno: Omnibus 7.30 Dnevnik 9.55 Film: Navigator 11.35 Show: Cuochi e fiamme 12.30 Nad.: Grey's Anatomy 13.30 Dnevnik 14.05 Kronika 14.40 Film: Uno sparo nel buio 16.30 Nan.: The District 18.10 Nan.: L'ispettore Barnaby 20.00 Dnevnik 20.30 In Onda 21.30 Film: Un detective... particolare (krim.) 23.30 Tg La7 Sport 23.50 Nad.: NYPD Blue

Tele 4

6.30 Ricette di Giorgia 7.00 Voci in piazza 15.00 20.00 Qui studio a voi stadio 18.00 Ricette di Giorgia 18.20 Tanta salute 23.00 Dnevnik 23.15 Rotocalco Adnkronos 23.30 Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Risanke 10.15 Nan.: Dedek v mojem žepu 10.45 Na obisku 11.20 Ozare 11.25 Obzorja duha 12.05 Odd.: Ljudje in Zemlja 13.00 Poročila, šport in vremenska napoved 13.25 Tvoje pesmi živijo naprej 15.00 Nad.: Prva damska detektivska agencija 16.00 Nan.: Komisar Rex 17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved 17.15 Nad.: Mali širni svet 18.10 Dok. serija: Gozdovi Slovenije 18.40 Risanke 18.55 Poročila, športne vesti in vremenska napoved 19.25 Zrcalo tedna 20.00 Nan.: Umori na podeželju

21.40 Pogovor s hrvaškim predsednikom Ivom Josipovičem 22.35 Poročila, športne vesti in vremenska napoved 23.05 Poletna scena 23.35 Nad.: Kifeljc

Slovenija 2

7.00 Skozi čas 7.10 Poletna scena 7.40 Dnavajst 8.35 Globus 9.10 Alpe-Donava-Jadran 9.40 Glasbena matineja 11.25 16.40 Žogarija 12.00 23.05 Kajak kanu – svetovni pokal: slalom: K1 (Ž), C2 (M), prenos 13.00 Migaj raje z nami 13.50 Formula 1: velika nagrada Velike Britanije, prenos 15.45 Film: Zgodovina atletskih svetovnih prvenstev – Stuttgart 1993 17.10 Reportaža: Ulična košarka 17.50 Nogomet – pokal konfederacij: Italija : Urugvaj - tekma za 3. mesto, prenos 19.50 Žrebanje Lota 20.00 Evrovizijsko tekmovanje mladih pesalcev 2013 21.30 Dok. odd.: Duša naroda – Pisanje ameriške zgodbe 23.50 Nogomet – pokal konfederacij: Brazilijska : Španija - finale, prenos

Slovenija 3

6.05 Primorska kronika (pon.) 6.25 7.05, 8.05 Žarišče 6.35 Poslanski premislek 6.45 14.50, 18.15 Tedenski pregled 7.20 11.15, 15.50 Svet v besedi in sliki 9.20 Kronika 9.50 15.05 Na tretjem... 11.00 Utrip 13.30 Prvi dnevnik 16.10 Satirično oko 17.30 Poročila 17.45 Kronika 19.00 Dnevnik 19.55 Sporočamo 20.00 Tedenski izbor

Koper

14.00 Čezmejna Tv 14.10 Voci nostre 2006 16.00 Potopisi 16.30 „Q“ 17.15 L'appuntamento 18.00 Ljudje in zemlja 18.50 Ali me poznaš? 19.00 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik 19.25 Šport 19.30 Vesolje je... 20.00 Avtomobilizem 20.20 Nogomet – pokal konfederacij 22.15 Blue Hole 22.55 Zagreb: proslava ob vstopu

Tv Primorka

15.00 17.00 Tv prodajno okno 15.30 Kmetijski razgledi z Dolenjske 16.00 Žogarija v Gornji Radgoni 16.30 Podeželje med Snežnikom in Nanosom 17.30 Kmetijska oddaja 18.30 Besede miru 19.00 Pravljica 19.15 Duhovna misel 19.30 22.30 Tedenski pregled 20.00 Zgodbe o glasbi 21.30 Na kavi z Giannijem 22.00 Dok.: Šum v filmu 23.00 Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.05 Risane, otroške in zabavne serije 10.20 Film: Sedem dni skomin 12.35 Nad.: Castle 13.35 Serija: Nova ameriška restavracija 14.30 Serija: Čari molekularne kuhinje 15.25 Serija: Kuharska žilica 15.50 Serija: Ljubezen skozi želodec 16.25 Film: V Londonu 18.15 Nan.: Zabeljeno po ameriško 18.55 24UR – novice 20.00 Film: Filmska zvezda 21.55 Film: Vrtnitev v Brideshead

Kanal A

8.10 Film: Bud Spencer – Bumerang 9.50 Serija: Posel mojega življenja 10.40 Tv Prodaja 10.55 Astro Tv 12.25 Najposnetki z interneta 12.55 Nan.: Nove pustolovščine stare Christine 13.25 Film: Na tuj račun 15.20 Film: Onkraj Sherwoodskega gozda 17.05 Serija: Posel mojega življenja 18.00 Pazi, kamera! 18.35 Odklop 19.20 Serija: Igrače za velike 20.00 Film: Operacija mečarica 21.45 Nad.: Budva na morskem peni 22.50 Film: Preprost načrt

RADIO**RADIO TRST A**

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 ; Sv.maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki domače zakladnice; 10.30 otroški kotiček; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja, sledi Music Box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music Box; 14.30 Malo za štalo, malo za hec!; 15.00 Z naših prireditve; 17.00 Kratka poročila; 17.15 K izviru navdiha; 18.00 Rolling Stones; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Konika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutrnanja Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutrnanje; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in ceste; 19.00 Dnevnik; 20.05 Okrog osmih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTA.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00, 14.30 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00, 10.35, 13.35, 19.00, 20.30, 22.00 Glasbena lestvica; 9.30 Sonoramente classici; 10.15, 19.20 Sigla single; 11.00 La biblioteca di Babele; 11.30 La Slovenia in 15 punti da vedere e assaporare; 12.00 Ora musica; 13.00 Temo scuola/Luoghi e tradizioni/Speciali/Detto tra noi in musica; 15.00 E... state freschi – Hot hits; 17.00, 23.00 Pic-Nic elettronica; 18.00 Album charts; 20.00 Luoghi e sapori; 21.00 My chance on air; 21.30 Sonoricamente Puglia, 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 – nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutrnanja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros (pon.); 18.15 Violinček (pon.); 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 23.05 Literarni nohturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vremenska napoved; 7.00 Jutrnanja Kronika; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Koledar prireditve; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga (pon.); 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitev oddaje s pregledom novic; 14.35 Odskočna deska; 15.30 DIO; 16.30 Mladi in legende... na en koš; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Napoved sporeda; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Evangelikijsko bogoslužje; 11.00 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna;

14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Sporedi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obisk kraljice; 20.00 Vokalno-instrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Zaradi gore obveznosti se jim v zadnjih dneh poskušate izogniti. Prej ko se jih boste lotili, prej si boste lahko vzeli prosto od dela. Ljubezne: zanimive novice za samske ovne.

BIK 21.4.-20.5.: V prihodnjem tednu boste trpeli zaradi občasnih čustvenih izbruhov, ki ne bodo najbolje vplivali na odnos s partnerjem. Dajte mu nekaj prostora in časa zase, vi pa se posvetite službi.

DVOJKA 21.5.-21.6.: Med vami in nekim prijateljem bo izbruhnil manjši spor. Pri reševanju težave poskušajte umakniti svoje zahteve in z dialogom skleniti kompromis, ki bo ustrezal obema.

RAK 22.6.-22.7.: Na delovnem mestu boste po nepotrebnem prevzeli odgovornost nase. Nikakor ne boste našli časa za počitek in ugodje, kar bo slabo vplivalo na vašo energijo.

LEV 23.7.-23.8.: Želeli boste ugotoviti, koliko veljate in kaj trenutno počnete v življenju. Lahko se znajdete v krizi identitete. Veliko boste razmišljali o svojem življenju, prijateljih in družini.

DEVICA 24.8.-22.9.: V prihodnjem tednu boste želeli opraviti vse obveznosti, ki so se nabrale v preteklih dneh. Zaradi tega na delovnem mestu povzročite veliko zmedo. Nalog se raje lotite sistematično.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: V prihodnjem tednu vas bo Venera navdala z odlično energijo in elanom, še posebej v odnosu s partnerjem. Začutili boste željo po raziskovanju in odkrivanju novega.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Dober občutek za ljudi vas bo spremljal prihodnje dni. Uspešni boste na delovnem mestu, še posebno pri delu s strankami. Intuicija in iznajdljivost vas bosta postavila v ospredje.

STRELEC 23.11.-21.12.: V vašem življenju bo vstopila oseba, za katero se bo zdelo, da je vaše popolno nasprotje, a ni tako. S pogovorom boste prišli do spoznanj, ki bodo močno polepšala obdobje pred vami.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Na delovnem mestu se boste odlično ujeli s sodelavcem, ki doslej ni kazal večjega zanimanja za vas. Z nadrejenim ne boste v najboljših odnosih.

VODNAR 21.1.-19.2.: Odlične zamisli in nadpovprečne miselne sposobnosti bodo pripomogle k dobri rezultati v službi. Ponujena vam bo možnost menjave delovnega mesta. Dobro pretehtajte odločitev.

RIBI 20.2.-20.3.: Manj časa namenite organizaciji dopusta. Raje se prepustite toku. Improvizacija na potovanju lahko močno pripomore k nepričakovanim dogodkom, ki bodo poživili vaše počitnice.

VREDNO OGLEDA

IRIS Nedelja, 30. junija
Iris, ob 21.05

Doktor Živago

ZDA 1965

Režija: David Lean

Igrajo: Omar Sharif, Julie Christie, Rod Steiger in Geraldine Chaplin

Jurij Živago se kot otrok po smrti mlade mame preseli k sorodnikom in odraste v zdravnika. Čez nekaj let se poroči z mladostno ljubeznico Tonyo. Ko izbruhne prva svetovna vojna, Jurij na bojišču dela kot zdravnik in med vojno vihro spozna lepo medicinsko sestro Laro. Postaneta dobra prijatelja, toda po koncu vojne odideta vsak svojo pot. Ko se nato po naključju spet srečata, se med njima vname nepozabna in strastna romanca.

Celovečerec iz leta 1965 je posnet po zgodbi ruskega dobitnika Nobelove nagrade Borisa Pasternaka, v njemu pa se prepletajo ljubezenska zgodba oktobrska.

Kljub temu, da je avtor dokončal roman že leta 1920, ga je uspel objaviti skoraj štirideset let kasneje.

Leta 1957 je založnik Giangiacomo Feltrinelli pretihotapil rokopis iz Sovjetske zveze in izdal knjigo v rusčini v Milanu pod izdajo Feltrinelli. Naslednje leto je izšel v italijanskem in angleškem prevodu.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina 7.00 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik 11.00 Road Italy – Day by day 11.10 Nad.: Don Matteo 13.30 17.00 Dnevnik in gospodarstvo 14.10 Nan.: Ho sposato uno sbirro 15.10 Film: La magnifica coppa 17.15 Estate in diretta 18.50 Igra: Reazione a catena 20.00 Dnevnik 20.30 Techetechetè, vista la rivista

21.15 Nad.: Il commissario Montalbano 23.25 Dok.: Overland 14

Rai Due

7.00 Protestantesimo 7.30 Risanke 9.05 Nan.: Le sorelle McLeod 11.20 Nan.: Il nostro amico Charly 12.10 Nan.: La nostra amica Robbie 13.00 Dnevnik in rubrike 14.00 Divieto di sosta 14.45 Nan.: Blue Bloods 15.35 Nad.: Revenge 17.00 Nan.: Guardia Costiera 17.50 Dnevnik 18.45 Nan.: Senza traccia 19.35 Nan.: Cold Case 20.30 23.30 Dnevnik 21.05 Nan.: Lol 21.10 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 22.45 Nan.: Ve-gas 23.30 Made in Sud Summer

Rai Tre

6.00 Dnevnik 6.30 Il caffè 8.00 Agorà 10.20 Film: Bellezze in bicicletta 12.00 Dnevnik 12.15 Nad.: New York, New York 13.05 Comiche all'italiana 13.10 Nad.: Lena, amore della mia vita 14.00 Deželni dnevnik in Dnevnik 14.50 Tgr Piazza Affari, sledi Tgr LIS

14.55 Kolesarstvo: Tour de France 16.40 Tour Replay 17.00 Dok.: Geo Magazine 18.55 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Variete: Blob 20.15 Simpatiche canaglie 20.35 Nan.: Un posto al sole 21.05 Il viaggio 23.30 I Dieci Comandamenti

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping 6.50 Nan.: Chips 7.45 Nan.: Charlie's Angels 8.40 Nan.: Pacific Blue 9.50 Nan.: Carabinieri 10.50 Ricette all'italiana 11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije 12.00 Nan.: Renegade 14.00 Dnevnik 14.45 Lo sportello di forum 15.30 Nan.: Flikken – Coppia in giallo 16.35 Nad.: Il conte di Montecristo 18.55 Dnevnik 19.35 Nad.: Tempesta d'amore 20.30 Quinta colonna – Il Quotidiano 21.10 Film: Beverly Hills Cop 3 23.30 Film: Psycho (triler)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska 7.55 10.00 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar 8.40 Nad.: Il

mammo 9.10 Film: Tainà 2 – L'avventura continua 11.00 Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) 13.00 Dnevnik in vremenska napoved 13.40 Nad.: Beautiful 14.10 Nan.: Centovetrine 14.45 Nad.: Secreto de puerte viejo 15.40 Nad.: Le tre rose di Eva 16.50 Film: E se... fosse andata diversamente? 18.50 Igra: Avanti un altro! 20.00 23.25 Dnevnik in vremenska napoved 20.40 Paperissima Sprint 21.10 Film: Licenza di matrimonio (kom.)

Italia 1

7.00 Nan.: Tutto in famiglia 7.50 Nan.: I maghi di Waverly 8.40 Nan.: Kyle XY 9.35 Nad.: Gossip Girl 11.30 Nad.: Pretty Little Liars 12.25 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije 13.00 Sport mediaset 13.40 Nan.: The Cleveland Show 14.05 Simpsonovi 14.30 Nan.: What's my destiny dragon ball 15.00 Nan.: Naruto 15.20 Nad.: The Vampire Diaries 16.20 Nad.: Smallville 17.15 Kviz: Top one 18.30 Dnevnik 19.20 Nan.: CSI – New York 21.10 Nan.: CSI – Scena del crimine 23.00 Nad.: Covert affairs

La 7

7.00 7.50 Omnibus 7.30 Dnevnik 9.50 Aktualno: Coffe break 11.00 Otto e mezzo 11.40 Rubrika: I menù di Benedetta 12.30 Nad.: Grey's Anatomy 13.30 20.00 Dnevnik 14.00 Kronika 14.40 Nan.: Le strade di San Francisco 16.30 Film: Jane Doe 18.10 Nan.: The District 20.30 In Onda Estate

21.10 Film: Ben Hur (dram.) 0.40 Omnibus notte

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik 7.25 Aktualno: Salus Tv 7.40 Dok.: Luoghi magici 8.05 Dok.: Piccola grande Italia 12.45 Musa Tv 13.00 Ricette di Giorgia 13.20 Dnevnik 13.45 Rubrika: Qui studio a voi stadio 16.15 Nan.: Poliziotti con il cuore 17.00 Dnevnik 17.30 Trieste in diretta 19.05 Perle d'arte 19.30 20.30 Dnevnik 20.00 Happy Hour 21.00 Dok.: Film 2012 23.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved 23.30 Trieste in diretta

Slovenija 1

6.55 Poletna scena 7.25 Utrip 7.40 Zrcalo tedna 8.00 15.45, 18.40 Risanke in risane nanzanke 10.25 Nad.: Mladi Leonardo 11.00 Dok. odd.: Če imaš glas, poi! 12.00 Odd.: Ljudje in zemlja 13.00 15.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 13.30 Polnočni klub (pon.) 15.10 Dober dan, Koroška 16.30 Nan.: Taborniki in skavti 17.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 17.15 Poletna scena 17.35 Nad.: Strasti 18.05 Dok. serija: Zgodovina arhitekture 18.55 Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti 19.30 Slovenska kronika 20.00 Tednik 21.00 Studio City 22.00 Odmevi 22.40 Vreme, Kultura, Šport 22.55 Poletna scena 23.20 Opus 23.55 Knjiga mene briga

Slovenija 2

7.00 Otroški infokanal 8.00 23.10 Zabavni infokanal 11.10 19.00, 22.20 Točka 12.50 Med valovi 13.45 Pogovor s hrvaškim predsednikom Ivom Josipovićem 14.35 To bo moj poklic 15.10 Dok. serija: Čudesa vesolja 16.05 Prava ideja! 16.30 Dober dan, Koroška! 17.00 Nogomet - pokal konfederacij: Brazilija - Španija - finale, posnetek 19.50 Žrebanje 3x3 plus 6 20.00 Nad.: Deščina Evrope 20.50 Nad.: Wallander

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo 6.35 Poslanski premislek 6.45 Svet v besedi in sliki 8.00 Poročila 10.30 10.30 Poročila 11.50 Slovenci Evropejci 19.00 Dnevnik 19.30 Kronika 20.00 Aktualno 21.30 Žarišče 21.45 Kronika 22.00 Tednik (pon.) 22.55 Aktualno 23.20 Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program 14.00 23.40 Čezmejna Tv – deželne vesti 14.20 Vesolje je... 14.50 Istra in... 15.15 Istrska potovanja 16.00 Nogomet: Pokal konfederacij 18.00 Žogarija 18.35 Vremenska napoved 18.40 22.40 Primorska kronika 19.00 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik 19.25 22.30 Šport 19.30 Ciak Junior 20.00 Nautilus 20.30 Arvisione 21.00 Meridiani 22.15 Ora musica 23.00 Lynx Koncert

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno 8.45 Pravljica 9.00 Žogarija na Bledu 10.30 Novice, Videostrani 17.30 Mozaik za gluhe in naglušne 18.30 Naš čas 19.30 Dnevnik, vremenska napoved, kultura, napovedujemo... 20.00 Znanstveni večer 21.00 Na kavi z Giannijem 21.30 Dnevnik TV Primorka, Vreme, Kultura 22.00 Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Nad.: Biser 8.40 Nan.: Pod eno streho 9.30 10.35, 11.45 Tv Prodaja 9.45 Nad.: Chuck 10.50 16.05 Nad.: Rožnati diamant 12.00 17.10 Nad.: Kot ukaže srce 12.55 18.00 Nan.: Lepo je biti sosed 13.45 Nan.: Pod eno streho 14.45 Nan.: Mladi zdravniki 15.15 Nad.: Ljubljena moja 17.00 24 ur popoldne 18.55 24UR - vreme 19.00 24UR - novice 20.00 Film: Izpovedi razvajene bejbe (kom., i. L. Lohan) 21.40 24UR - zvečer 22.00 Nad.: Downton Abbey 23.10 Nad.: Nadarjeni mož

Kanal A

6.35 Risanke

7.50 12.55 Nad.: VIP 8.40 Faktor strahu ZDA 9.30 Top Gear 10.55 Astro TV 12.25 Tv prodaja 13.45 19.10 Nan.: Vsi moji moški 14.10 19.35 Nan.: Dva moža in pol 14.40 Film: Operacija mečarica 16.30 18.00 Svet 16.35 Nan.: Jimova družina 17.05 Nan.: Na kraju zločina – Miami 18.40 Volan 20.00 Film: L.A. zaupno 22.25 Film: Obmejni policist

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tednik (pon.); 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Virginia Woolf: K svetliniku – 22. nad.; 18.00 V sinjo brezkončnost; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja Kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Pod drom; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opolodnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnev-

Ponedeljek, 1. julija Rete 4, ob 23.30

Psycho

ZDA 1998
Režija: Gus Van Sant
Igrajo: Vince Vaughn, Anne Heche, Viggo Mortensen in William H. Macy

Marion Crane se ukvarja s kupo-prodajo hiš. Nekemu klientu na lepemukrade skoraj pol milijona dolarjev. Z denarjem si namerava nekje v Kaliforniji ustvariti novo življenje. Ko se Marion z avtomobilom odpelje k ljubimcu Samu, jo dohiti noč. Zaradi močnih padavin ne vidi ničesar pred seboj, zato zapelje z glavne ceste. Utrojena najde prenočišče v osamljenem motelu, ki ga upravlja Norman Bates. Norman je čudaški mladenič, ki živi s svojo dominantno mamo. Marion pa seveda ne ve, da je Norman morilec...

Film je predelava znamenitega Hitchcockovega Psycha iz leta 1960, le da si ga je slavni Gus zamislil v nekoliko bolj postmodernističnem slogu.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družbenikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329
Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

JUŽNA AFRIKA - Predsednik ZDA Obama začel obisk v Južnoafriški republiki

Afrika je »v vzponu«, Mandela pa »vir navdiha«

PRETORIA - Ameriški predsednik Barack Obama se je včeraj v Johannesburgu srečal z družino nekdanjega južnoafriškega predsednika Nelsona Mandele, čigar stanje je »kritično, a stabilno«, iz obzirnosti do bolnika, ki potrebuje mir, pa ga ne bo obiskal v bolnišnici. Kot je sicer dejal Obama, predstavlja pogum Mandele navdih za ves svet.

Obama se je včeraj ob začetku tridnevnega obiska v Južnoafriški republiki sestal z južnoafriškim predsednikom Jacobom Zumom. Ob tem je izpostavil »velik napredek« številnih afriških gospodarstev: »Afrika je v vzponu in Južnoafriška republika je vedno tista, ki postavlja trende v Afriki,« je dejal.

Pojasnil je, da si želi več trgovinske menjave in investicij med državama, kar bo po njegovih besedah koristilo tako JAR kot ZDA. Obenem je sicer pozdravil kitajska in indijska vlaganja na afriških tleh, a opozoril, da morajo biti v prvi vrsti v korist Afričanov.

Južnoafriški predsednik Zuma je priznal, da so njegovi pogovori potekali v senci poslabšanega zdravstvenega stanja Nelsona Mandele. Kot je dejal, Mandelo in Obama »veže zgodovina« prvih temnopoltih voditeljev svojih narodov, zaradi česar sta navdih za milijone Afričanov. Obama pa je potrdil, da je bil boj proti apartheidu na čelu z Mandelo vir njegovega »osebnega navdiha«: »Bil je navdih za ves svet,« je še dodal.

V Spominskem centru Nelsona Mandele v Johannesburgu se je ameriški predsednik kasneje sestal s svojci Mandele, a podrobnosti pogovora niso znane. Na srečanju naj bi bili med drugim prisotni dva otroka in šest vnukov Mandele, ne pa tudi njegova žena Graca Machel. Slednja je Obama poklicala po telefonu in se mu zahvalila za izraženo podporo.

Ameriški voditelj je z ženo Michelle in hčerkama prispel v Južnoafriško republiko v petek zvečer iz Senegala. Včeraj popoldne se je med drugim srečal z mladimi v kampusu Soweto, kjer so študentski protesti leta 1976 zanimali splošni upor proti apartheidu. Pred njegovim prihodom se je v bližini

ni kampusa zbralo več sto ljudi in protestiralo proti obisku s transparenti in zažiganjem ameriških zastav, policija pa jih je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP razgnala s slepimi naboji. Obama naj bi danes še obiskal otok Robben, kjer je bil Mandela zaprt osemnajst let, napovedan pa je tudi njegov govor na Univerzi v Cape Townu.

Stanje 94-letnega Nelsona Mandele, ki s pljučnico v kritičnem stanju leži v bolnišnici v Pretoriji, se je po besedah njegove nekdanje žene Winnie Madikizela-Mandela v zadnjih dneh vidno izboljšalo, a je še vedno hudo bolan. Tudi Zuma je včeraj potrdil, da je zdravstveno stanje Mandele »kritično, a stabilno« in da je vedno več upanja, da bo kmalu okreval.

Po drugi strani se je zadnji predsednik JAR iz časa apartheida Frederik de Klerk zaradi slabega zdravstvenega stanja Mandele vedno včeraj odločil skrajšati svoj obisk v Evropi. Skupaj z Mandelo sta leta 1993 prejela Nobelovo nagrado za mir. (STA)

Obama (desno) se je včeraj sestal z južnoafriškim predsednikom Jacobom Zumom

ANSA

AFERA SNOWDEN Spiegel: NSA že leta prisluškuje EU

HAMBURG - Ameriška agencija za nacionalno varnost NSA ne nadzoruje le spletnih komunikacij svojih in tujih državljanov, ampak je že pred leti začela tudi s prisluškovanjem institucijam Evropske unije, na svoji spletni strani razkriva Spiegel. Pri tem se sklicuje na tajne dokumente, ki jih je pridobil nekdanji pogodbeni analitik NSA Edward Snowden.

Strogo zaupen dokument NSA iz septembra 2010 pravi o tem, da je agencija v prostorih predstavništva EU v Washingtonu namestila prisluškovalne naprave ter se infiltrirala v računalniško omrežje. Američani so tako lahko prisluškovali telefonskim pogovorom predstavnikov EU ter so imeli dostop do njihove elektronske pošte in internih dokumentov. Na enak način so se ameriški obveščevalci lotili tudi predstavništva EU pri Združenih narodih v New Yorku, še razkriva Spiegel in se znova sklicuje na zaupne dokumente NSA. Že pred več kot petimi leti naj bi NSA podobno "napad" izvedla tudi na palačo Justus Lipsius v Bruslju, v kateri se sestajajo voditelji EU.

POLITIKA - Cuperlo kandidat tudi proti Fassini Renzi: Prvi na primarnih DS tudi premierski kandidat

RIM - Župan Firenc Matteo Renzi bo pustil svoje institucionalno mesto samo v primeru, da bo lahko prispeval k »spremembi Italije«. Kdor se bo uveljavil na primarnih volitvah za tajniško mesto Demokratske stranke, mora zato postati tudi premierski kandidat, pravi Renzi, ki je včeraj vezal možnost svoje kandidature na to načelo. Renzi je v intervjuju za nek nemški časopis tudi povedal, da ne namerava postati vodja DS, da bi spremenil stranko, ampak da bi spremenil državo. Sicer je Renzi na dan, ko so se v Italiji širile vesti o različnih kandidaturah za primarne volitve, kritiziral tudi početje predsednika italijanske vlade Enrica Lette. Renzi je mnenja, da je t.i. politika majhnih korakov zgrešena, ker ne ustreza potrebam države.

Podminister za ekonomijo Stefano Fassina je medtem najavil, da je pripravljen

kandidirati za vodjo Demokratske stranke. Glede pravil za primarne volitve pa je povedal, da jamčijo možnost kandidature za vsakogar. Renzi naj bo torej umirjen, ker je ravno on zahteval spremembo statuta, je dejal Fassina in dodal, da je nujno ločiti med tajnikom stranke in premierskim kandidatom. Svojo kandidaturo za tajniško mesto je kljub temu potrdil tudi Tržačan Gianni Cuperlo, ki ga Fassinova napoved ni vznemirila. Svoje kandidature Cuperlo torej ne bo umaknil, ker je po njegovem mnenju potreben dialog, o morebitnem »razbitju« stranke pa je povedal, da ne sme kongres DS sloneti na bitki med »bivšimi« voditelji, ampak mora gledati v prihodnost. Med možnimi kandidati za tajniško mesto je bilo spet slišati ime predsednice Dežele FJK Debole Serracchiani, ki uživa podporo Daria Franceschinija.

RIM - Nova odkritja in nova preiskava Kaj je vedel Cossiga o umoru Alda Mora?

RIM - Umor nekdanjega vodje Krščanske demokracije Alda Mora še buri duhove in vse kaže, da se bo začela pisati nova stran v preiskavah o takratnem dogajanju. Takrat mladi član posebnih enot Vitantonio Raso je namreč v nekem intervjuju izjavil, da so truplo Alda Mora našli vsaj uro pred znanim telefonskim klicem Rdečih brigad, ki so najavile njegovo usmrnitev. To bo med drugim zanesljivo vplivalo na novo preiskavo o Morovem umoru, ki jo je odprlo pred nekaj dnevi javno tožilstvo na sodišču v Rimu.

Raso je povedal, da so njega in druge kolege poklicali precej časa pred 11. uro 9. maja leta 1978, do avtomobila z Morovim truplom pa so prišli okrog 11. ure. Telefonski klic

članov Rdečih brigad Moruccija in Farandove je prišel ob 12.13. Vendar to ni vse: pri istovetjenju trupla, ki ga je opravil prav Raso, so bili prisotni visoki državni funkcionarji in tudi kasnejši predsednik republike Francesco Cossiga. Ta se je torej podal dva krat v Ul. Caetani, kjer je bil parkiran avtomobil Renault 4 s truplom.

»Ko sem povedal Cossigi, da je šlo za truplo Alda Mora, niso bili Cossiga in njegovi kolegi sploh presenečeni,« je še zatrdil Raso v intervjuju in dodal, da »zdelo se je, da so bili že z vsem seznanjeni«. Raso je danes mnenja, da je bilo truplo v tistem avtomobilu več ur, telefonski klic Rdečih brigad pa je bil popolnoma nepotreben. »Kdor je moral vedeti, je že vedel«, pravi Raso.

SIRIJA - Stopnjevanje Vladne sile začele ofenzivo v Homsu

DAMASK - Sirske vladne sile so včeraj začele ofenzivo na več delov mesta Homs, ki so pod nadzorom upornikov. »Vojaška letala so izvedla dva zaporedna napada na uporniška območja v Homsu, ki so jih hkrati silovito obstreljevali s topovi, raketami in drugim težkim strelnim orožjem,« je sporočil Siroški observatorij za človekove pravice. Napadi naj bi bili najhujši doslej.

Homs je tretje največje mesto v Siriji in se je med prvimi pridružilo uporu proti režimu sirskega predsednika Bašarja al Asada. Večji del mesta s 650.000 prebivalci je pod nadzorom vladnih sil, nekatera okrožja, še posebej v starem delu mesta, pa že kakšno leto obvladujejo uporniki. Najnovejša ofenziva sledi vrsti premikov vladnih sil v provinci ob meji z Libanonom, kjer jim v spopadih z uporniki pomaže libanonsko gibanje Hezbollah.

KOSOVO - Več ranjenih Napadeni avtobusi s srbskimi verniki

BEOGRAD/PRIŠTINA - Skupina Albancev je v petek napadla avtobuse, s katerimi so se srbski verniki in učenci vračali z Gazimestana, prizorišča zgodovinske bitke na Kosovu polju leta 1389, kjer so obeležili praznik Vidov dan. Kot so poročali srbski mediji, so napadalc s kamenjem obmetavali avtobuse. Več ljudi je bilo ranjenih, med njimi tudi trije otroci.

»Albanci množično kamenjajo srbske šolske avtobuse. Pet avtobusov je poškodovanih, so tudi ranjeni. Očividci pravijo, da so skupine Albancev v zasedah čakale srbske avtobuse, nekateri so jim celo sledili z avtomobili,« so srbski mediji v petek navajali besede predstojnika pravoslavnega samostana Visoki Dečani na Kosovu Save Janjića. Direktorica zdravstvenega doma in obenem članica kosovskega parlamenta Rada Trajković je kasneje pojasnila, da so bili med ranjenimi trije otroci. Policija je opravila ogled prizorišča napadov.

LAMPEDUSA - Minister Alfano zahteva več pomoči Evrope Letos znova večji naval beguncev na italijansko obalo

RIM - Naval nezakonitih prebežnikov na obale Italije se znova povečuje. V prvi polovici letošnjega leta so namreč našli enkrat več ladij z begunci kot v enakem obdobju lani. V minulih šestih mesecih je tako na italijansko obalo prispele kar 7913 beguncev, je ob obisku na otoku Lampedusa povedal notranji minister Angelino Alfano.

V prvi polovici lanskega leta so na italijanski obali našli 4019 beguncev. Največ jih sicer pristane na otoku Lampedusa, ki leži jugozahodno od Malte. »Tukaj sem, da ponovim, da je ta del Zemlje zadnji vogal Evrope in da se mora s temo imigracij ukvarjati Evropa in ne le Italija,« je ob obisku povedal minister Alfano. »Kdor pride sem, ne želi na Sicilijo ali v Italijo, temveč v Evropo,« je dodal.

Italija se je že večkrat pritožila, da si od preostale Evropske unije želi več podpore pri soočanju z nezakonitimi migracijami.

Priseljenci na ladji, ki so jo finančni stražniki prestregli te dni

ANSA

Šport

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VN Velike Britanije: »pole« Mercedesu

SILVERSTONE - Današnja dirko svetovnega prvenstva formule 1 v britanskem Silverstonu bo s prvega mesta začel domačin Lewis Hamilton (na sliki ANSA). Na kvalifikacijah je dirkač Mercedesu za najboljše startno izhodišče osme dirke sezone prehitel moštevne sotekmovca, Nemca Nica Rosberga. Druga vrsta na dirki v Silverstonu bo prav tako obarvana v barve iste ekipe (Red Bull), saj sta si jo privzela Nemeč Sebatsian Vettel in Avstrelac Mark Webber. Španec Fernando Alonso (Ferrari) bo startal le z 10. mesta.

V Dolini najboljši košarkarji

V sredo zvečer bosta v športnem centru Silvana Klabjana v Dolini (na zunanjem košarkarskem igrišču), v okviru Bregovega košarkarskega tedna Basketweek, zanimiva All Stars košarkarska dvoboja najboljših tržaških košarkaric in košarkarjev. Med trenerji košarkaric so Matija Jogan, Nevio Giuliani in Pino Masala. Moške pa vodita Andrea Mura in Bisca. Ženska tekma bo ob 19.30, moška pa ob 21. uri.

Finale pokala Konfederacij

RIO DE JANIERO - Danes ob polnoči bo na slovitim stadionu Maracana finale pokala Konfederacij med Brazilijo in Urugvajem. Ob 18. uri pa se bosta na tekmi za 3. mesto pomerila Italija in Urugvaj.

Ponomarenkovi drugo zlato

MERSIN - Slovenska sprinterka na mirnih vodah Špela Ponomarenko Janić (doma iz Izole) je predzadnji dan sredozemskih iger v turškem Mersinu osvojila že drugo zlato kolajno. Po petkovem zmagovalju na 500 metrov je včeraj zmagala še na 200 metrov.

Kosovelj odstopil, Pertile 2.

MERSIN - Sežanski atlet Mitja Kosovelj ni dokončal polmaratonske preizkušnje na 21 km na sredozemskih igrah v Mersinu. Kosovelj je zaradi slabega počutja odstopil na polovici proge. Zlato odličje je osvojil Maročan Ahmed Baday (1:06:54), srebrno Italijan Ruggero Pertile (1:07:07).

Ribery podaljšal

MÜNCHEN - Francoski nogometni reprezentant Franck Ribery in Bayern München sta se dogovorila o nadaljnjem sodelovanju. Eden ključnih mož nemških prvakov je podaljšal pogodbo do leta 2017.

Po ulicah dva milijona ljudi

CHICAGO - Moštvo severnoameriške hokejske lige NHL Chicago Blackhawks je osvojilo letošnji Stanleyjev pokal, uspeh pa so na veliko proslavili tudi prebivalci mesta. Z njimi je proslavljalo kar dva milijona meščanov.

EuroBasket: pripravljani!

LJUBLJANA - Bo besedah predstavnikov Slovenske policije in pristojnih varnostnih organov bo za varnost na bližnjem košarkarskem EP med 4. in 22. septembrom poskrbljeno na najvišji ravni. Ena glavnih skrbi policije in varnostnikov bi lahko bilo srečanje navijačev ekip iz držav nekdanje Jugoslavije. Na Jermenicah se bodo v predtekmovalju merile »balkanske« ekipe BiH, Makedonije, Črne gore in Srbije, v Celju pa Hrvaške in Slovenije.

V Trstu veteransko DP

TRST - Od 2. do 7. julija bo tržaški bazen Bianchi gostil državno veteransko prvenstvo v plavanju. Nastopilo bo okrog tri tisoč tekmovalcev.

Zaule boljši od Trieste Calcio

V finalu turnirja Il Giulia za članske nogometne ekipe iz tržaške pokrajine je Zaulle, pri katerem igra mlajša Slovenca David in Christian Zigon, z 2:1 premagal Trieste Calcio.

VATERPOLO - Tretja polfinalna tekma play-offa A2-lige: Pallanuoto Trieste - Civitavecchia 8:9.

MOTOCIKLIZEM - Velika nagrada Nizozemske v Assnu

Rossi še zna zmagovati

Po dolgem sušnem obdobju je Valentino Rossi znova okusil zmago. Glavni junak pa je bil Jorge Lorenzo, ki je dirkal, kljub zlomljeni ključnici

ANSA

ASSEN - Na dirki svetovnega motociklističnega prvenstva v nizozemskem Assnu je v elitnem razredu motoGP slavil italijanski zvezdnik Valentino Rossi (Yamaha) in tako prekinil 32 mesecev dolg zmagovalni post. Njegova je bila 80. zmaga v kraljevem razredu motoGP. Drugi je bil Španec Marc Marquez (Honda), tretji pa Britanec Cal Crutchlow (Yamaha). Peto mesto pa je osvojil svetovni prvak, glavni junak včerajšnje dirke, Španec Jorge Lorenzo (Yamaha), ki je nastopil kljub grdemu padcu na četrtkovem treningu, po katerem so mu zlomljeno ključnico utrdili s ploščico in vijaki. Skupno vodstvo v SP je po sedmih dirkah z včerajšnjim četrtim mestom ubranil Španec Dani Pedrosa (Honda), ki ima zdaj 136 točk, Lorenzo pa je drugi s 127. V razredu moto2 je slavil zmago Španec Pol Espargaro. Drugo mesto je osvojil Britanec Scott Redding, ki je s tem še povečal prednost v skupnem seštevku. Še no zmago so španski motociklisti dosegli v razredu moto3. Čez ciljno črto je prvi prišel Luis Salom (KTM).

MotoGP: 1. Valentino Rossi (Ita/Yamaha) 41:25,202 (povp. hitrost: 171,0 km/h); 2. Marc Marquez (Špa/Honda) + 2,170; 3. Cal Crutchlow (VBr/Yamaha) 4,073; 4. Dani Pedrosa (Špa/Honda) 7,832; 5. Jorge Lorenzo (Špa/Yamaha) 15,510.

KOLESARSTVO

Na prvi etapi Toura zmeda in številni padci

PARIZ - Nemeč Marcel Kittel je zmagovalc prve etape jubilejne stote kolesarske dirke po Franciji. Tekmovalec Argos-Shimano je v ciljnem sprintu 213 kilometrov dolge preizkušnje med Porto Vecchiom in Bastio ugnal Norvežana Alexandra Kristoffa (Katjuša) na drugem in Nizozemca Dannyja Van Poppela (Vacansoleil-DCM) na tretjem mestu. Uvodna etapa je bila precej kaotična.

Prireditelji so spreminjali mesto ciljne črte, med drugim je na njej obstal avtobus ekipe Orica-GreenEdge, ki so ga umaknili v zadnjem trenutku. Zaradi te zmede so vsem kolesarjem pripisali isti čas. Prav tako so etapo zaznamovali številni padci, med drugim tudi eden malo pred ciljem, ki je iz bitke za etapno zmago med drugimi izločil tudi favorizirana Petra Sagana in Marka Cavendisha, ki sta sicer varno prišla do cilja, a izgubila možnosti za sprinterski obračun. Zato pa je bil ob pravem času na pravem mestu Kittel, ki je v ciljni ravnini napadel iz ozadja in z močnim finišem uničil tekmece. Kolesarje bo današnja druga, 156 kilometrov dolga etapa vodila od Bastie do Ajaccia.

NAMIZNI TENIS

Zgoniškemu Krasu prvi državni naslov!

Na državnem namiznoteniskem prvenstvu veteranov v Rivi del Garda se je zgoniški Kras oklital s prvim letošnjim državnim naslovom. V ženskih dvojicah ga je osvojila Isabella Torrenti, ki je bila pri posameznikah 2., v mešanih dvojicah pa 3. Državno prvenstvo se bo končalo danes.

NAMIZNI TENIS - Nabrežinka Lisa Ridolfi po odlični sezoni brez kluba

Sladko in grenko

Osvojila je državni ekipni naslov, na državnem prvenstvu posameznic je bila 2. - Tudi na SP v Parizu

Za nabrežinsko poklicno namiznotenisko igralko Liso Ridolfi je bila letošnja sezona fantastična. Z milanskim prvoligašem Sandonatese je osvojila tretji zaporedni »scudetto«, uvrstila se je finale državnega prvenstva posameznic in z državno reprezentanco je maja nastopila na svetovnem prvenstvu posameznic v Parizu. Na koncu sezone pa hladna prha: ostala je brez kluba in brez nastopa z »azzurri« na Sredozemskih igrah v turškem Mersinu. »Milanski klub, pri katerem sem igrala kar osem let, je propadel zaradi finančnih težav. Še zdaj pa ne vem zakaj je federacija poslala v Turčijo mlajši igralko Piccolin, ki je slabša na jakostni lestvici in sem jo večkrat premagala, ne pa mene,« je bila kritična in razočarana 24-letna Ridolfijeva, ki te dni uživa na počitnicah na obali Romagne. »Sezona je bila res fantastična. Manjkala je le pika na i. V finalu državnega prvenstva sem namreč izgubila s 4:3 proti naturalizirani Kitajki Wang You, ki je prva na jakostni lestvici. Wangovo sem nato s 3:2 premagala v finalu ekipnega prvenstva. Zaradi tega sem bila po zmagi bolj jezna kot vesela. Na DP sem v mešanih dvojicah osvojila 2. mesto, v ženskih dvojicah pa sva nepričakovano izgubili v polfinalu,« se spominja Lisa, ki je Milan - kot nam je povedala - zapustila s solzami. »Bilo mi je res hudo. Zelo sem bila navezana na klub Sandonatese, pri katerem sem igrala od šestnajstega leta. Tam se končala šola in veliko napredovala. Pa ne samo kot športnica,« pravi Nabrežinka, ki zdaj išče nov klub. »Pogajam se s sardinskimi prvoligašem Norbellom, ki se je letos uvrstil na 3. mesto in želi v prihodnji sezoni naskakovati na sam vrh. Odločila pa sem se, da se ne bom preselila na Sardinijo. Ker lahko iz Ronk odelim direktno v Cagliari, bi lahko trenirala tu in odhajala na Sardinijo zgolj na tekme oziroma občasno na treninge,«

Nabrežinka Lisa Ridolfi (tretja od leve) je takole proslavljala četrti »scudetto«

razmišlja Ridolfijeva, ki je junija 5. na italijanski jakostni lestvici. Pred njo so: Wang Yu, Nicoletta Stefanova, Debora Vivarelli in Alessia Arisi. Na svetovni jakostni lestvici je Ridolfijeva 327. (135. v Evropi). Lisi pa se odpirajo mogoče še druga vrata. Vložila je namreč prošnjo za vstop v vojaško športno ekipo mornarice. »Poskusila bom še to varianto, čeprav ne vem, ali me bodo sprejeli. To bom izvedela šele julija,« je še dodala Lisa, ki ostaja zelo ambiciozna: »Rada bi si čimprej izborila mesto v državni reprezentanci in še naprej nastopala v A1-ligi.« Njen skriti cilj je bržkone Rio 2016. Jezi pa jo, da ni šla na Sredozemske igre v Turčijo. Mesto (in nove drese) je imela že rezervirano. Nato se je v Rimu nekaj zataknilo. »Upam, da bomo z zvezo kmalu vse razčistili!« (jng)

ODBOJKA - Žreb skupin lige prvakov

Zamejska Posojilnica Dob v železni skupini z Macerato

DUNAJ - Avstrijski prestolnici so izžrebali pare v ligi prvakov. Že sedmič bodo med najboljšimi evropskimi klubi igrali odbojkarji ACH Volleyja, ki bodo v novi sezoni igrali v skupini A (Piacenza, Tours in bolgarski prvak Marek Dupnitsa). V skupini D bo Trentino igral proti Izmirju, Berlinu in Luganu. Največjo smolo pri žrebu pa je zagotovo imela zamejska ekipa iz Koroške Posojilnica Aich/Dob, za katerega bosta v novi sezoni zagotovo igrala slovenska reprezentanta Jani Kovačič in Danijel Koncilja, morda pa tudi Andrej Grut, Rok Satler, Miha Kosl in Nejc Pušnik. Ekipa iz Doba, ki bo svoje tekme igrala v Celovcu, bo igrala v skupini E, njeni nasprotniki pa bodo Macerata, Kazan in aktualni evropski prvak Novosibirsk.

Popravek

Najboljši odbojkar memoriala Boškin je bil Luka Lavrenčič (Val)

V včerajšnjem članku o Memorialu Danieleja Boškina smo napačno napisali, da je bil najboljši igralec turnirja Vasiliji Kante. Organizatorji so nagrado za najboljšega odbojkarja podelili Luki Lavrenčiču (Val). Za napako se oprostamo.

PAKT STABILNOSTI PREKINIL DELA NA PIKELCU

V prostorih male telovadnice na Pikelcu na Opčinah je bil redni nevolilni občni zbor športnega društva Polet. Predsednik društva Marino Kokorovec (foto SLOSPORT.ORG) je imel glavni poseg, v katerem je poudaril predvsem dejstvo, da bi rad čimprej končal z deli na Pikelcu. »Dela, ki bi jih morala že opraviti občina, in za katera je dežela že pred leti namenila 250 tisoč evrov, pa so ustavljena zaradi kratkovidnega odloka vlade o paktu stabilnosti, ki je prizadel majhne a tudi take virtuozne občine kot je naša. Upam, da bomo kaj kmalu izvedeli, pri čem smo in kaj nas še čaka,« je povedal Kokorovec. Sledila so poročila sekcij: za kotalkarsko sekcijo je poročal Mojmir Kokorovec, za hokej in line Samo Kokorovec in za košarko Erik Piccini.

KOLESTARSTVO - Pri SK Devin zadovoljni z mladimi

Marljivo vrtijo pedale

Tekma Junior Bike v Praprothu višek sezone - Zdaj na priprave v Kranjsko Goro

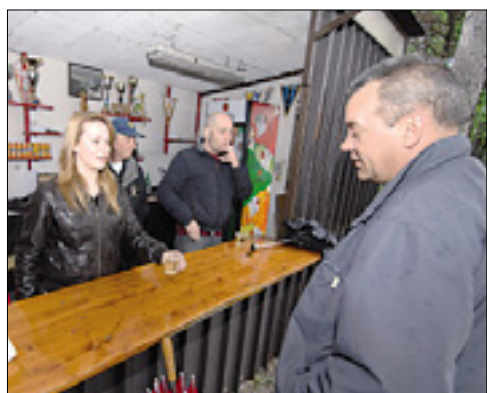
Športni vodja Devina Paolo Godnič

Sezona mladih kolesarjev SK Devin se po spodbudnih začetkih približuje svojemu višku. Že med zimo so nekateri pridno trenirali v bazenu in na kondicijskih treningih v telovadnici, nato so si le nadedli čelado in se preselili na gozdne poti. Skupina dvajsetih otrok in najstnikov pridno trenira pod taktirko športnega direktorja Paola Godniča in mlajšega pomočnika Petra Sossija. Zmotili smo jih pri zadnjem testiranju nedeljske proge trofeje Junior Bike. Na travniku in v dolini pod Zidaričevo kmetijo v Praprothu je kar mrgolelo kolesarjev Devina, njihovih staršev in prijateljev. Slednji so že nekaj dni pripravljali in čistili že večkrat uporabljeno kolesarsko progo, ki pa potrebuje občasna vzdrževalna dela. »Priprava kolesarske preizkušnje je marsikoga prikrajšala za kak popoldan. Pretežno pa je med tednom traso pripravljalo približno 10 prostovoljcev, pričakujejo pa več kot 100 mladih kolesarjev,« nam je dejal Peter Sossi, ki je po nekaj tekmovalnih sezonah sprejel tudi vlogo trenerja. Godniču pomaga pri vodenju najmlajših. Nekateri med njimi so stari tudi 6 let, vendar jih gozdne stezice nikakor ne strašijo.

Devinovci trenirajo do trikrat tedensko, najraje v borovem gozdu med Prosekom in Križem, včasih v okolici Slivnega in Praprota. Tedenski trening posvečajo tudi piljenju kolesarske tehnike. Ta pa jim nedvomno še kar koristi na progi v Praprothu, ki je po mnenju Godniča tudi najbolj zahtevna med etapami trofeje Junior bike. Sicer se je deželno tekmovalništvo namenjeno najmlajšim kategorijam od G0 do G6 ter začetnikom. Na letošnjih tekmah pa so se najbolj odrezali Ivan Braico med začetniki, Peter Chenda, Noel Boneta in Tarek Nelson v mlajših kategorijah, med dekleti pa mala Petra Godnič. Trenerji so z njimi dokaj zadovoljni in pozitivno gledajo njihovo udeležbo na trofeji Junior Bike, kjer so si vsi kolesarji nabrali vrsto dragocenih izkušenj. Po trofeji Junior Bike gorske kolesarje SK Devin pričakuje še trofeja Junior Cross. Že od ponedeljka dalje pa se bodo mudili na pripravah na Rogli. (mar)

Na tekmi SK Devin 120 kolesarjev in kolesark iz devetih deželnih klubov

Pri Praprothu so včeraj uspešno izpeljali do konca gorsko-kolesarsko preizkušnjo v organizaciji SK Devin, veljavno za pokal Junior Bike. Na razgibanem in tehnično zahtevnem terenu pri Praprothu je nastopilo kar 120 tekmovalcev in tekmovalcev, ki so nastopili v različnih starostnih kategorijah, od G0 do G6 ter v kategorijah začetnikov in naraščajnikov. V nižjih starostnih kategorijah (G0-G6) so nastopili tudi številni kolesarji Devina. Popolne rezultate bomo objavili v prihodnji številki našega dnevnika. V starejši kategoriji začetnikov je zmagal Michele Dreossi. Medtem ko je bil pri naraščajnikih najhitrejši in najbolj spreten Michele Ielina. Oba sta člana kluba Team Granzon. Skupno je na Devinovi tekmi nastopilo devet klubov iz naše dežele.

5. MEMORIAL LACHI/LAH GORJANCEM

V petek zvečer se je v Križu v organizaciji Sklada Matej Onlus in ob sodelovanju ŠD Vesna, ŠD Mladina, SKD Vesna in BFC Plavi končal turnir v malem nogometu za 5. Memorial Lachi/Lah. Turnir, ki je dobro uspel, kljub za ta čas zelo hladnemu vremenu, je prepričljivo osvojila ekipa Gorjanskega (na sliki sloSPORT.org/Daniel Radetti), ki je v finalu visoko odpravila moštvo Kosovela kar s 7:1. Tretje mesto so osvojili Kržani z zmago nad Plavimi. Kot najboljšega igralca turnirja so imenovali Roberta Candottija (Kržani), najboljši vratar je bil Ambrož Kajtna (Gorjansko), najboljši strelec (6 golov, sicer kot Mitja Emili, žreb pa je bil naklonjen Zegi) Ervin Zega (Gorjansko), nagrado za fair-play pa je prejel Luka Švab (Kosovel). Pokal šanka je osvojil Real Kras.

Na včerajšnji dirki Devina pri Praprothu

KROMA

NOGOMET Sprostili registracijo igralcev iz EU

Nogometna zveza LND je v D-ligi in v deželnih amaterskih prvenstvih sprostila registracijo tujih nogometašev, ki so državljani članic Evropske unije. Deželna društva obenem lahko registrirajo še dva nogometaša izven območja EU. Edini pogoj je, da imajo stalno bivališče v Italiji. Nogometne ekipe bodo odslej lahko teoretično sestavljali tudi samo nogometaši iz Slovenije.

OB ROBU NOGOMETNIH IGRIŠČ - Fotoreportaža

Pogled izza kioska

Vse bolj opremljeni, bogata kulinarična ponudba in prostovoljno delo

Amaterska nogometna tekma na igrišču brez kioska je, če primerjamo začetek letošnjega poletja, kot ta letni čas brez sonca. Pred šankom se izve marsikaj zanimivega. Navijači analizirajo tekme, se pogovarjajo in tudi skregajo. Skratka, »vox populi«, ki se je nekateri izogibajo. Predvsem predsedniki društev. Še posebno po porazih, ko so domači navijači živčni in jezni. V nasprotnem primeru, ko domače moštvo zmagaja, pa ne manjka veselja in dobre volje, ki se večkrat podaljša pozno v noč.

V zadnjih sezonah so se pri naših društvih (pa tudi pri drugih) res potrudili in nekateri kioski so že prave restavracije v malem. Vsi so dobro opremljeni in ponudba je široka. Kioske smo obiskali v športnih centrih v Dolini, v Bazovici (tu Hrvat Darko sicer upravlja restavracijo), na Padričah, Trebčah, Proseku, Reprnu, Križu ter na Goriškem v Dobrdbodu, Sovodnjah in Štandrezu. Povsod lahko popijete kavo, gazirane pijače, vodo in različne alkoholne pijače. Bogata je tudi ponudba jedi. Nekateri, poleg navadnih sendvičev, ponujajo celo jedi na žaru, od vratovine, do pečenih klobas in čevapčičev. Kioske (kontrolne občinskih sanitarnih inšpekcij so zelo stroge) v glavnem prostovoljno upravljajo odborniki društev, ki žrtvujejo nedelje in prosti čas.

Kateri je kiosk je najboljši? Napišite vaš komentar ob članek na naši spletni strani primorski.eu ali pa na naši facebook strani [Primorski.sport](https://www.facebook.com/Primorski.sport). (jng)

Fotografije BUMBACA in KROMA: kioski Brega, Gaje in Juventine (od zgoraj dol desno), Mladosti, Sovodenj in Primorja (desno), Krasa, Primorca, Vesne in Zarje (od leve spodaj)

več fotografij na www.primorski.eu

VRATOVINA
PILCELA
HAMBURGER

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

OPČINE

Prosnetni dom

Poletje pod kostanjem 2013

Prosnetni dom

V četrtek, 4. julija ob 20.30 Večer posvečen filmu / Il lato positivo, režija David O. Russell

V petek, 12. julija ob 20.30 Kabaretni večer / Flavio Furian & Maxino in tečajniki kabaretske delavnice

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnica

Ploščad pred SNG Nova Gorica

V sredo, 3. julija, ob 19.30 Compagnie Mobil, Nizozemska: »Sulky M 1« / Vstop prost.

V petek, 5. julija ob 19.30 ŠUGLA, Slovenija: »SEE-PPPP - Specialna elitna enota za povzročanje panike, paranoje in pritiska«. / Vstop prost.

V torek, 9. julija ob 19.30 GAM & LJUD & mednarodna zasedba: »Mati korajža«. Vstop prost.

PIRAN

Klovnbufova festivalska karavana 2013

Židovski Trg

Jutri, 1. julija ob 10.00 Klovnbufovo gledališče: kalejdoskop klovnovskih predstav. Zavod Bufeto (Slovenija), Nikolay Lysanov (Rusija). / ob 11.00 / Klovnbufova šola za klovne: interaktivna cirkuško-klovnovska delavnica. Zavod Bufeto (Slovenija).

Prvomajski Trg

Jutri, 1. julija ob 20.30 Klovnbufovo gledališče: klovnovska predstava za malo večje in ta velike: »L'altro pianeta« (Italija).

Mediteranski folklorni festival - MIFF 2013

Prvomajski Trg

Sreda, 3. julija, ob 20.00 Otvoritev Mediteranskega folklornega festivala - MIFF 2013 / Nastopilo bo 12 folklornih skupin iz Grčije, Turčije, Slovaške, Bolgarije, Češke, Madžarske, Mehike in Slovenije.

LJUBLJANA

Slovensko Mladinsko Gledališče

V četrtek, 4. julija, ob 21.30 Oliver Frlić: »Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

TriesteLovesJazz

Grad Sv. Justa

V ponedeljek, 7. julija, ob 21.00 nastopajo N.Y. Voices (ZDA).

Trg Cavana

V ponedeljek, 8. julija, ob 21.00 nastopajo Usafe band (jazz ensemble).

Trg Verdi

V četrtek, 11. julija, ob 21.00 nastopajo Jayla Brown & TS 4 (Kuba - Ita). / nastopajo Joyce Yuille & Mike Sponza (Ita - ZDA).

V soboto, 13. julija ob 21.00 Premio Franco Russo (Ita) / nastopajo GORNI Kramer 4° feat. Leo Zannier & Tony Kozina (Ita).

V ponedeljek, 15. julija ob 21.00 Davide Helbock Trio (Au). / nastopajo: Tribute To Michael Brecker (Au - Slo).

V torek, 16. julija ob 21.00 nastopajo Gretchen Parlato (ZDA).

TREBČE

Danes, 30. junija, ob 20.00 bo Jubilejni Koncert Godbenega društva Viktor Parma.

V četrtek, 18. julija ob 20.30 Koncert keltske glasbe / Wandering Harps.

BRIŠČIKI

V petek, 5. julija, ob 21.00 Goran Gregović, najbolj prepoznaven balkanski glasbenik se spet vrača v naše kraje in na Gučo na Krasu z njegovim Orkestrom za poroke in pogrebe. Kot predskupina igra ansambel Kal (gipsy band).

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Križanke

V ponedeljek, 1. julija ob 21.00 Romeo in Julija / balet, dirigent mladen Tarbuk, Balet SNG Maribor, Orkester Slovenske filharmonije, glasba Sergej Prokofjev.

V torek, 2. julija ob 20.00 Aura / Pop-rock projekt v izvedbi Beloruskega državnega plesnega ansambla Koroški.

Slovenska filharmonija

V sredo, 3. julija ob 20.00 Bernarda Fink in Marcos Fink / Večer samospetov.

Kino Šiška

V ponedeljek, 12. avgusta ob 21.00 nastopa avstralski rock band Tame Impala.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

LONJER

V sklopu Artedna je na ogled v športno kulturnem centru skupinska razstava trinajstih umetnikov društva za umetnost Kons: v pritličju in zadnjem nadstropju si lahko ogledamo slike, kipe, risbe, fotografije, posege v prostor in likovne objekte na temo prostora. Svoja dela razstavljajo Matjaž Hmeljak, Pavel Hrovatin, Rado Jagodic, Dunja Jogan, Viljam Lavrenčič, Klavdija Marušič, Jasna Merku, Živa Pahor, Jana Pečar, Deziderij Švara, Andrea Verdologo in Ivan Žerjal. Razstava je na ogled do 30. junija ob sobotah in nedeljah med 16. in 18. uro.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

BOLJUNEC

Do konca avgusta je v društvenem baru SKD France Prešeren n' G'ricena na ogled razstava fotografij "Boljuncer sredi prejšnjega stoletja" v prireditvi SKD France Prešeren in Skupine 35-55

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma: je na ogled še do ponedeljka 24. junija samostojna razstava unikatne keramike Ivana Skubina. Urnik: od ponedeljka do petka 9.00-13.00, 16.00-18.00 ter v večernih urah med prireditvami.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obi-

skom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torika do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor ob ponedeljku do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

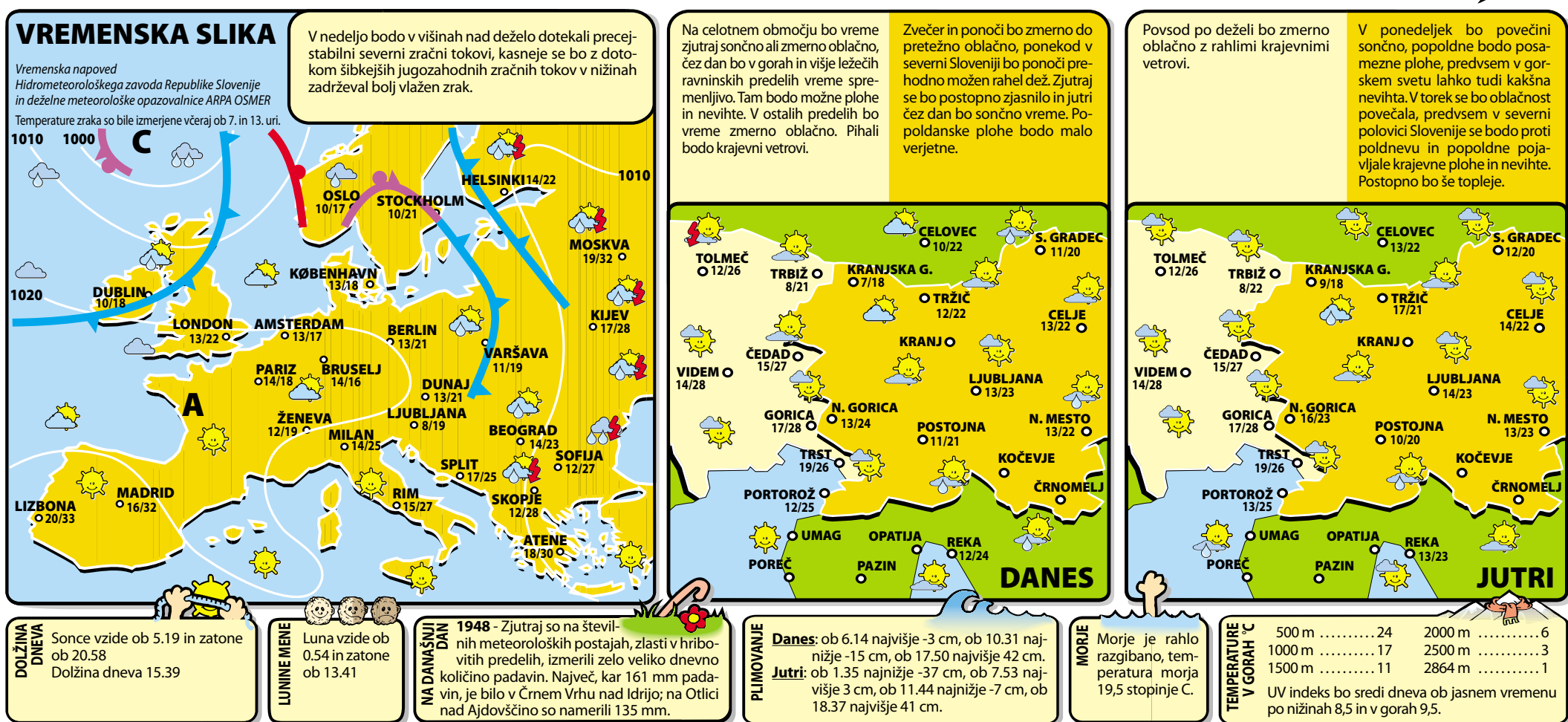
Muzej novejših zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovinci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Slovenski književniki

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

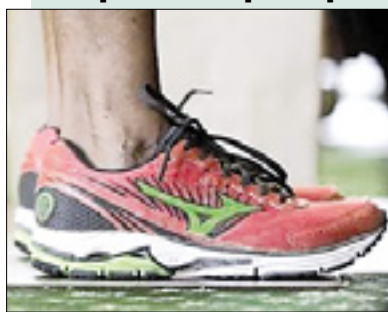
SESTAVIL LAKO	MESTO V LIGURIJI, ... REMO	ZAMENJAVA PREVOZNEGA SREDSTVA, STRANKE	JEGULJI PODOBNA MORSKA RIBA	NEKDANJI UREDNIK NAŠEGA DNEVNIKA	TAZIO NUVOLARI	PRISTAŠ NEKDANJEGA SOVETSKEGA DRŽAVNIKA	SLOV. VELE-POSILNIK V ITALIJI (IZTOK)	ŽENSKO DALMATINSKO IME	MESTO V FRANCIJI	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	ZIMSKO-ŠPORTNO SREDIŠČE V SLOVENIJI	ZADNJICA PO DOMAČE	KOS POHIŠTVA	AKTIVISTKE V NOB	ACE MERMOLJA
OSREDNJI AVSTRALSKI ŠPORTNI ČASOPIS										RAKEV					
JUŽNO-AMERIŠKA DRŽAVA										PERIODIČNO GIBANJE "KOZAŠKA" REKA					
PLIN ZA RAZSVETLJAVO					ZAKUPNIK ZEMLJIŠČA ANTON ČEHOV										SREDIŠČE FURLANIJE JULIJSKE KRAJINE
PRIMORSKI DEVNIK, TVOJ DNEVNIK	PRIPRAVA ZA PIJAČO KRAJ PRI FROSINONU							STOPNJA BARVE ZAČETEK ČLANKA				GIBANJE V ZRAKU LASTNOST POSEB. OLJA			
FULVIO TOMIZZA			OSNAŽEVANJE PLOD										NICHOLAS RAY IT. IGRALKA OČHINI		
GRŠKI OTOK				NARAVA, ČUD	NOG. TRENER LIEDHOLM					MITOLOŠKA REKA					
NAKLJUČNO ZBIranJE					PLAČILNO SREDSTVO					SREČKO KOSOVEL					
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	POBOTANJE	PESNIŠKA STOPICA	PRODAJALEC MORSKIH ŽIVALI	ORGANIZACIJA (KRAJŠE) PRIMES NAFT. DERIVATOV				GLAVNO MESTO TURČIJE	OKOSTJE RT NA JUGU ŠPANIJE					TIPALKA PRI ŽUŽELKAH	
IZKUŠEN VOJSKOVODJA					ŠPORTNO OBLAČILO			ŠIVANKA							AMERIŠKI PISATELJ IN PESNIK (CONRAD)
AKVIZICIJA					KRAŠKO VINO	ČISTO PREMOŽENJE AM. PISATELJICA JONG				LITOVSKI PESNIK MAJHEN ZAJEDAVEC					
ANGLEŠKI JUNAK LJUDSKIH BALAD HOOD							DELOVNI SESTANEK	INTENZIVNO ČUSTVO AM. ZVEZNA DRŽAVA							
RAZNOBARVEN POLDRAGULJ									OBREDNE OPRAVE REKA V NEMČIJI						EDVARD KOCBEK ROBERT REDFORD
POTRDI TEV, OVERITEV, PREVERJANJE									KRAJ NA OTOKU SAMOA OS. ZAI MEK, ..., VI, ONI						
ANDREJ JARC			MESTO V VENETU							PLAHE GOZDNE ŽIVALI					
						ALFRED HITCHCOCK				OLJE KITOV					

V dosmrtni zapor, ker je možu odrezala penis

LOS ANGELES - Sodišče v Kaliforniji je 50-letno Catherine Kieu, ki je soprogu odrezala penis in ga vrgla v kuhinjski stroj za mletje organskih odpadkov, v petek obsodilo na dosmrtni zapor. Po sedmih letih lahko zaprosi za pogojni izpust. Porota jo je spoznala za krivo mučenja in telesnega napada. Krvavi incident se je zgodil julija 2011, ko sta se mož in žena sprla. Catherine naj bi 60-letnika s pomočjo uspavalnih tablet uspavala, ga privezala k postelji in mu s kuhinjskim nožem odrezala penis, ki ga je nato zmlela. Njen odvetnik je trdil, da jo je mož več let zlorabljal, po drugi strani je tožilstvo trdilo, da je Catherine dejanje izvršila, ker se je mož hotel ločiti in vrniti k nekdanjemu dekletu. Mož je med sojenjem povedal, da je z napadom izgubil del svojega življenja in identitete.

V športnih copatih proti prepovedi splava

AUSTIN - Športni copati, ki jih je nosila državna senatorka v Teksasu Wendy Davis, ko je pred dnevi z obstrukcijo blokirala potrditev zakona o prepovedi splava po 20. tednu nosečnosti, so postali pravi prodajni hit. V spletni trgovini Amazon se te udobne čevlje roza barve japonske izdelave prodajajo kot vroče žemljice. Demokratika Davisova je v torek v senatu v Austinu začasno blokirala potrditev tekasaškega zakona o prepovedi splava po 20. tednu nosečnosti, s tem da je bila na nogah in je govorila neprekinjeno več kot deset ur. V času obstrukcije oziroma filibustra namreč ni smela sedeti, prav tako ni smela prekiniti govorjenja niti za odhod na stranišče.

KALIFORNIJA - Kristin Perry in Sandy Stier sta se vzeli brž po odpravi prepovedi Po odločitvi vrhovnega sodišča znova dovoljene istospolne poroke

SAN FRANCISCO - Po nedavni zgodovinski razsodbi ameriškega vrhovnega sodišča v korist istospolnih parov je prizivno sodišče v San Franciscu odpravilo prepoved istospolnih porok v Kaliforniji, nakar so v petek že sledile prve homoseksualne poroke. Kot prvi sta se le kakšno uro po odpravi prepovedi v mestni hiši v San Franciscu poročili Kristin Perry in Sandy Stier (na sliki). Perryjeva in Stierova sta bili sicer tudi na čelu boja za istospolne poroke v Kaliforniji in sta med drugim vložili prvotno tožbo, ki je sčasoma priromala vse do vrhovnih sodnikov.

Poroke istospolnih parov so bile v Kaliforniji prepovedane po referendu-

mu novembra 2008. Ameriško vrhovno sodišče je nato v sredo potrdilo odločitev zveznega prizivnega sodišča, ki je to referendumsko prepoved že pred tem razveljavilo. Vrhovno sodišče je v sredo razveljavilo zvezni zakon o obrambi poroke (Doma) iz leta 1996 in homoseksualnim parom priznalo enake pravice, kot veljajo za heteroseksualne poročene pare.

Kalifornija ima sicer, ko pride do istospolnih porok, za sabo burna leta. Leta 2004 je župan San Franciscusa prižgal zeleno luč zanje, nakar je sledilo več kot 4000 porok. Nato je sodišče odredilo ustavev takšnih porok, maja 2008 pa jih je višje sodišče znova dovolilo. (STA)

JAPONSKA - Minister Aso Pred krizo jih je rešilo neznanje angleščine

Bančniki niso razumeli novih finančnih instrumentov

TOKIO - Japonska je globalno ekonomsko krizo leta 2008 preživela brez hujših posledic zato, ker višji bančni uradniki niso dovolj dobro znali angleško. Zaradi slabega znanja angleščine niso razumeli kompleksnih finančnih instrumentov, zato bank niso spravili v težave, je dejal japonski finančni minister Taro Aso.

»Veliko ljudi je padlo v past dvojmilijevih storitev, t. i. drugorazrednih hipotekarnih posojil. Japonske banke za razliko od evropskih niso uporabljale teh storitev,« je na seminarju v Tokiu dejal Aso.

»Nek Američan mi je dejal, da so japonske banke zelo zdrave, a to ni v celoti resnično,« je bil odkrit finančni minister in podpredsednik japonske vlade. »Menedžerji japonskih bank so namreč komajda razumeli angleško in to je razlog, da niso posegali po različnih inovativnih finančnih proizvodih, ki so se izkazali za zelo tvegane.«

DOGODEK POLETJA. REZERVIRAJ SVOJE MESTO NA FESTIVALU MITTELFEST.

MITTELFEST
2013 microcosmi

ČEDAD
12. / 20. JULIJA

INFORMACIJE, ABONMAJI IN VSTOPNICE*

Čedad

Borgo di Ponte
Tel. 0432 73 43 16
od 27. junija do 11. julija:
11.00 – 13.00 / 17.00 – 19.00
v obdobju Festivala
od 12. do 20. julija:
11.00 – 13.00 / 16.00 – 22.00
Zaprto: vsak ponedeljek razen 15. julija

Videm

Gledališče Nuovo Giovanni da Udine
Tel. 0432 24 84 70
od 2. do 19. julija:
11.00 – 13.00
od torka do petka

Trst

Ticket Point
Korzo Italia 6/c
Tel. 040 34 98 276

Spletna blagajna
www.vivaticket.it

*Rezervirane vstopnice je treba dvigniti najpozneje 2 uri pred začetkom predstave

Celotni program najdete na:

www.mittelfest.org